

ROMÂNIA
JUDEȚUL CONSTANȚA
CONSILIUL JUDEȚEAN

PROIECT DE HOTĂRÂRE NR. 282/06.12.2021
privind aprobarea modificării Hotărârii nr. 264/27.11.2015 privind aprobarea
Strategiei de tarificare/ Mecanismului de tarificare practicat de operatorul S.C. RAJA S.A.
pentru perioada 2021-2029

Președintele Consiliului Județean Constanța, Mihai Lupu, în baza prerogativelor stabilite de lege și a inițiativei exprimate în referatul de aprobare nr. 42449/06.12.2021, în calitatea sa de inițiator, având în vedere:

- raportul de specialitate nr. 42451/06.12.2021 al Direcției Generale de Administrație Publică și Juridică;
- adresa nr. 98586/02.11.2021 a S.C. RAJA S.A. Constanța, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 37979/02.11.2021;
- adresa nr. 570/31.08.2021 a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Apă-Canal Constanța”, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 30053/31.08.2021;
- adresa nr. 798/03.12.2021 a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Apă-Canal Constanța”, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 42337/03.12.2021;
- adresa Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene nr. 77788/20.08.2021, înregistrată la S.C. RAJA S.A. Constanța cu nr. 75098/23.08.2021;
- adresa Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice nr. 912927/25.08.2021, înregistrată la ADI Apă-Canal Constanța cu nr. 503/27.08.2021;
- adresa Ministerului Fondurilor Europene nr. 3754/16.10.2020;
- Raportul privind analiza impactului schimbărilor legislative și macro-economice asupra strategiei de tarificare stabilită în Analiza Cost-Beneficiu pentru “Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare S.C. RAJA S.A. Constanța, în perioada 2014-2020”, înregistrat la ADI Apă-Canal Constanța cu nr. 497/02.08.2021;
- Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 264/27.11.2015 privind aprobarea Strategiei de tarificare/ Mecanismului de tarificare practicat de operatorul S.C. RAJA S.A. pentru perioada 2021-2029;
- prevederile art. 33 „Prețurile, tarifele și alte surse de venit” din Contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 346/21.10.2009;
- prevederile art. 12 alin. (1) lit. l), art. 35 din Legea nr. 241/2006 privind serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile Hotărârii Guvernului nr. 855/2008 pentru aprobarea actului constitutiv-cadru și a statutului-cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate utilități publice;
- prevederile art. 173 alin. (1) lit. d), coroborate cu cele ale alin. 5) lit. m) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- prevederile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică;
- prevederile art. 58 alin.1, art. 59, 60, 61, 62 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul prevederilor art. 182 alin. (2) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

PROPUNE:

Art.1. Modificarea anexei la Hotărârea nr. 264/27.11.2015 privind aprobarea Strategiei de tarifare/ Mecanismului de tarifare practicat de operatorul S.C. RAJA S.A. pentru perioada 2021-2029, conform anexa.

Art.2. Strategia de tarifare, modificată, va constitui anexa la Contractul de delegare de gestiune a serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare.

Art.3. Împuternicirea domnului Cristian Gheorghiu, delegat al reprezentantului de drept al Județului Constanța în Adunarea Generală a Acționarilor a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Apă-Canal Constanța”, să voteze în numele și pe seama Județului Constanța Strategia de tarifare practică de operatorul S.C. RAJA S.A. Constanța pentru perioada 2021-2029, modificată conform anexei la prezenta hotărâre.

Art.4. Prezentul proiect de hotărâre ce urmează a fi înscris pe ordinea de zi a ședinței ordinare din luna decembrie 2021 se transmite de Secretarul General al Județului Comisiei de specialitate Buget-Finanțe, Comisiei de specialitate Juridică, Ordine Publică și Situații de Urgență în vederea examinării, formulării de amendamente în scris, după caz, precum și întocmirii avizului cu privire la adoptarea sau, după caz, respingerea proiectului.

INIȚIATOR – PREȘEDINTELE CONSILIULUI JUDEȚEAN CONSTANȚA - MIHAI LUPU

**Avizat pentru legalitate:
Secretar General al Județului,
Neșfir Geafar**

Anexa la proiectul de Hotarare nr. ^{222/}06.12.2021

Strategie ce tarifare (In procente)	Tarif initial (Actual) RON/m3	Ajustari in termeni reali*							
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Tarif apa	5,21	2,50%	4,85%	0,00%	4,00%	1,85%	1,85%	1,85%	1,85%
Tarif canalizare - epurare	4,59	3,00%	5,75%	0,00%	5,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%

*Ajustarile in termeni reali nu includ inflatia in perioada dintre ajustarile tarifare si nici pe valoarea adaugata.

Director executiv
CONSTANTA
Constantinescu Vanda Camelia

REFERAT DE APROBARE

la proiectul de hotărâre privind aprobarea modificării Hotărârii nr. 264/27.11.2015 privind aprobarea Strategiei de tarifyare/ Mecanismului de tarifyare practicat de operatorul S.C. RAJA S.A. pentru perioada 2021-2029

Prin adresa S.C. RAJA S.A. Constanța nr. 98586/02.11.2021, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 37979/02.11.2021, se solicită promovarea proiectului de hotărâre privind modificarea Strategiei de tarifyare pentru perioada 2021-2029, prezentând în mod detaliat argumentele pentru care se impune o astfel de operațiune.

Argumente în susținerea solicitării de modificare a Strategiei de tarifyare practicate de operatorul S.C. RAJA S.A. Constanța pentru perioada 2021-2029 sunt prezentate și de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Apă-Canal Constanța” prin adresele nr. 570/31.08.2021 și nr. 798/03.12.2021.

Între Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Apă Canal Constanța” și operatorul S.C. RAJA S.A. Constanța a fost încheiat Contractul de delegare de gestiune a serviciilor publice cu apă și de canalizare, contract aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 346/21.10.2009.

În baza clauzelor contractului de delegare de gestiune, în temeiul prevederilor Legii nr. 241/2006 privind serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare, precum și a altor acte normative care reglementează sfera serviciilor de utilități publice, prin Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 264/27.11.2015 a fost aprobată Strategia de tarifyare pentru perioada 2021-2029. Strategia de tarifyare astfel adoptată a devenit anexă a contractului de delegare de gestiune prin încheierea actului adițional nr. 16.

Strategia de tarifyare reprezintă o condiționalitate impusă de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în cadrul contractului de împrumut încheiat cu operatorul regional S.C. RAJA S.A. Constanța în vederea implementării Proiectelor POS Medium 2007-2013 și POIM 2014-2020.

Având în vedere faptul că la acest moment S.C. RAJA S.A. Constanța implementează „Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare SC RAJA SA Constanța, în perioada 2014-2020”, mecanismul accesării fondurilor nerambursabile trebuie să funcționeze în continuare, sens în care trebuie respectate prevederile art. 35 alin. 3 din Legea nr. 241/2006.

Operatorul regional SC RAJA SA Constanța a transmis Consiliului Județean Constanța adresa nr. 98586/02.11.2021, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 37979/02.11.2021, prin intermediul căreia acesta solicită modificarea Strategiei de tarifyare despre care am făcut vorbire în anterioritate, prezentând în mod detaliat argumentele pentru care se impune o astfel de operațiune.

Aprobarea Strategiei tarifyare, implicit modificările aduse ulterior acesteia, se realizează conform prevederilor art. 12 alin. (1) lit. 1) și art. 35 alin. (2) și (3) din Legea nr. 241/2006 privind serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare, respectiv autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri cu privire la elaborarea și aprobarea strategiei de tarifyare pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare:

Art. 12 „(1) În exercitarea atribuțiilor ce le revin autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri sau emit dispoziții, după caz, privitoare la: [...]

l) elaborarea și aprobarea strategiei de tarifare pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, în cazul în care finanțarea proiectelor de investiții în infrastructura de apă se asigură, integral sau în parte, prin fonduri publice acordate de la bugetul de stat și/sau din fonduri nerambursabile;”

Art. 35 „(2) În cazul în care proiectele de investiții în sistemele de alimentare cu apă și de canalizare se dezvoltă prin fonduri publice asigurate, integral sau în parte, de la bugetul de stat și/sau din fonduri nerambursabile, finanțarea serviciului se face prin aplicarea de către operator a prețului/tarifului unic și a strategiei tarifare, care se fundamentează în conformitate cu Metodologia de analiză cost-beneficiu pentru investițiile în infrastructura de apă, aprobată prin hotărâre a Guvernului.

(3) Strategia tarifară se elaborează de către unitatea administrativ-teritorială/asociația de dezvoltare intercomunitară pentru o perioadă de minimum 5 ani, se actualizează ori de câte ori este necesar și se aprobă prin hotărâre a autorității deliberative a unității administrativ-teritoriale sau, după caz, prin hotărâre a fiecărei unități administrativ-teritoriale membre a asociației de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare. Strategia tarifară constituie condiție de finanțare a proiectelor de investiții în infrastructura de apă realizate din fonduri publice acordate de la bugetul de stat și/sau din fonduri nerambursabile.”

Potrivit dispozițiilor art. 36 din aceeași lege, “(1) Operatorul are dreptul să solicite periodic ajustarea prețurilor și tarifelor, în funcție de modificările intervenite în structura costurilor.

(2) În cazul gestiunii delegate, ajustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor se poate face și pe baza unor reguli ori formule de calcul convenite prin contractul de delegare a gestiunii serviciului între autoritățile administrației publice locale sau, după caz, între asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare și operator și avizate de A.N.R.S.C. În acest caz, A.N.R.S.C. va aplica aceste reguli sau formule pentru eliberarea avizului de specialitate sau pentru aprobarea ajustării propuse de operator, după caz, conform competențelor prevăzute la art. 35 alin. (4).

(3) Operatorul are dreptul de a propune tarife compuse stabilite conform unei metodologii elaborate și aprobate de A.N.R.S.C., care cuprind o componentă fixă, proporțională cu cheltuielile necesare pentru menținerea în stare de funcționare și exploatarea în condiții de siguranță și eficiență a sistemului de alimentare cu apă și de canalizare, și una variabilă, în funcție de consumul de apă, respectiv de cantitatea de ape uzate evacuate, înregistrate la utilizatori.

(4) Stabilirea, ajustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor pentru unele activități specifice alimentării cu apă și canalizării prestate de operatori economici sau instituții publice care nu au calitatea de operatori și care nu se află în coordonarea sau în subordinea directă a autorităților administrației publice locale se face de A.N.R.S.C., pe baza principiilor și procedurilor prevăzute de prezenta lege.

(5) Avizarea prețurilor și tarifelor pentru operatorii cuprinși în programe de finanțare externă se realizează de către A.N.R.S.C., în conformitate cu prevederile acordului de împrumut.

(6) La fundamentarea prețurilor și tarifelor, operatorii pot să solicite o cotă corespunzătoare pierderilor justificate de starea tehnică a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare. Nivelul acestei cote se stabilește de către autoritățile administrației publice locale, cu avizul A.N.R.S.C.”

Pentru considerentele expuse în cuprinsul prezentului referat, supun aprobării dumneavoastră proiectul de hotărâre privind aprobarea modificării Hotărârii nr. 264/27.11.2015 privind aprobarea Strategiei de tarifare/ Mecanismului de tarifare practicat de operatorul S.C. RAJA S.A. pentru perioada 2021-2029.

**PREȘEDINTE,
MIHAI LUPU**

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă – Canal Constanța
Str. Călărași, nr. 22-24
Municipiul Constanța, Județul Constanța

Nr.: 798 / 03.12.2021

CJc nr. 42337 / 03.12.2021

Către: Județul Constanta
Consiliul Județean Constanta

Subiect: Aprobarea revizuirii Strategiei de tarifare 2021-2029

Stimate dl. Presedinte,
Stimați consilieri,

Prin prezenta revenim la adresa nr.570/31.08.2021 si inregistrata la Consiliul Județean Constanta cu nr.30053/31.08.2021 si va rugam respectuos sa analizati si sa aprobati revizuirea Strategiei tarifare 2021-2029, avand in vedere calitatea dvs. de membru al asociației si de parte in Contractul de delegare de gestiune.

Revizuirea Strategiei tarifare este imperios necesara pentru urmatoarele considerente:

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă – Canal Constanța (ADI) în numele și pe seama UAT –lor membre ADI, a încheiat cu operatorul RAJA S.A. Contractul de delegare de gestiune a serviciilor publice de apă și canalizare prin încredințare directă, cadru în care se aplică cerințele „in-house” stabilite de jurisprudența Curții de Justiție.

RAJA S.A. își desfășoară activitatea în temeiul unor reglementări speciale, Legea 51/2006 modificată, Legea 241/2006 modificată, OUG 13/2008, aprobată prin Legea nr. 204/2012, HG 855/2008 etc, care stabilesc cadrul general pentru îndeplinirea condițiilor și regulilor „in-house” necesare accesării fondurilor nerambursabile.

RAJA S.A. este operator regional care a accesat fonduri UE din POS de Mediu 2007-2013 și, în prezent, implementează „*Proiectul regional de dezvoltare a*

infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a S.C. RAJA S.A. Constanța, în perioada 2014 – 2020”.

In conformitate cu ghidul solicitantului și pentru a îndeplini obligațiile minime pentru accesarea fondurilor europene, consultantul independent de specialitate a realizat în cadrul Analizei Cost – Beneficiu, parte a Studiului de Fezabilitate pentru „*Proiectul*

regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a S.C. RAJA S.A. Constanța, în perioada 2014 – 2020”, **o strategie de tarifare** având ca date de plecare în prognoză, **datele pe anul 2017**.

În ultimii ani au fost înregistrate o serie de majorari importante a principalelor elemente de cheltuieli (energie, materiale, combustibil, salarii, etc.), în principal ca urmare a schimbarilor legislative, a evoluției macro-economice și a creșterii salariului minim la nivel național, impact care a putut fi doar parțial estimată la momentul realizării Analizei Cost – Beneficiu.

De asemenea, contextul economic național și local generat de COVID – 19 a avut un impact negativ asupra performanțelor financiare ale RAJA S.A. Constanța. În acest cadru economic, datorită faptului că la începutul pandemiei RAJA S.A. Constanța avea printre cele mai mari tarife din țară și cel mai mare indice de suportabilitate, implementarea strategiei de tarifare a trebuit să fie amânată pentru a nu pune o presiune suplimentară asupra consumatorilor și a nu afecta semnificativ gradul de încasare a creanțelor.

Deoarece Strategia de tarifare rezultată din Analiza Cost – Beneficiu acoperă perioada până în anul 2025 (de obicei strategiile de tarifare pentru proiecte se aprobă pe perioada până la începerea efectivă a operării), **pentru a respecta cerința din contractul de împrumut cu BERD de a avea o strategie până în anul 2029, este necesar ca strategia de tarifare aferentă proiectului să fie extinsă până în anul 2029**.

În acest context, RAJA S.A. Constanța a realizat o analiză a impactului schimbarilor legislative și macro – economice asupra sustenabilității pe termen scurt, mediu și lung a activității, luând în considerare și contextul Analizei Cost – Beneficiu, și a ajuns la următoarele concluzii:

- Schimbările macro - economice (inflație, curs de schimb, etc.) au avut un impact indirect asupra creșterii anumitor elemente de cost;
- Creșterea salariului minim la nivel național a avut atât un impact direct pe creșterea cheltuielilor cu personalul ale RAJA S.A. Constanța, cât și un impact indirect asupra creșterii altor categorii de costuri;

- Creșterea importantă a prețurilor pe piața de energie datorată evoluției pieței la nivel internațional, evoluției datelor macro – economice (creșterea cursului de schimb), creșterii salariului minim la nivel național și schimbărilor privind sistemul de taxare în sectorul energetic (Ordonanța 114/2018);
- Din cauza faptului că venitul mediu la nivel național a crescut mai accelerat decât previziunea din Analiza Cost – Beneficiu și din cauza faptului că implementarea strategiei de tarifare a fost amânată din cauza contextului economic generat de COVID – 19, nivelul prognozat al indicelui de suportabilitate plecând de la tarifele în vigoare **va fi sub nivelul minim din Ghidul ACB de 2.5%** la momentul finalizării investiției fără a asigura includerea întregii valori a echivalentului amortizării patrimoniului public, ceea ce necesită o ajustare.

Toate aceste elemente au dus la concluzia că este necesară o corecție a strategiei de tarifare rezultată din Analiza Cost – Beneficiu a proiectului POIM, luând în considerare următoarele elemente:

- Strategia de tarifare revizuită a presupus că tariful țintă pentru anul 2025 să fie identic cu cel rezultat din vechea strategie de tarifare;
- Tariful inițial a fost considerat tariful în vigoare la data de 1 August 2021 conform Deciziei ANRSC nr. 181 din 16.12.2020;
- Ajustarea din anul 2022 a fost considerată identică cu cea din strategia de tarifare din Analiza Cost – Beneficiu inițială a proiectului;
- Ajustarea din anul 2023 a fost calculată astfel încât tariful țintă pentru acest an să fie identic cu cel rezultat din vechea strategie de tarifare;
- Ajustările din vechea strategie de tarifare pentru anii 2024 și 2025 vor fi aplicate cumulativ în anul 2025 pentru a respecta tariful țintă pentru acest an din vechea strategie de tarifare;
- Ajustările de tarife pentru perioada 2026 – 2029 au fost determinate pentru a asigura sustenabilitatea proiectului de investiții și a operatorului și pentru a respecta cerința privind existența unei strategii de tarifare până în anul 2029 din contractul de împrumut cu BERD.

Propunerea de modificare a Strategiei de tarifare este următoarea:

Strategia de tarificare inițială, conform proiectului (2017):

Strategia de tarificare - înainte

	Tarif inițial	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Apa	4.50	10.00%	5.00%	3.50%	2.50%	1.50%	2.00%	2.00%
Apa uzată	3.99	9.27%	5.00%	3.50%	3.00%	2.50%	3.00%	2.20%

Este imperios necesar modificarea Strategiei de tarificare pentru perioada 2021-2029, astfel:

Strategia de tarificare revizuită:

Strategia de tarificare - după

	Tarif inițial	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Apa	5.21	2.50%	4.85%	0.00%	4.00%	1.85%	1.85%	1.85%	1.85%
Apa uzată	4.59	3.00%	5.75%	0.00%	5.20%	2.20%	2.20%	2.20%	2.20%

De asemenea, dorim să menționăm că ajustarea propusă a Strategiei de tarificare:

- Nu generează surse noi de venituri care nu au fost luate în considerare în calcularea deficitului de finanțare și/sau surse noi de venituri care au apărut după calcularea deficitului de finanțare;
- Nu reprezintă o schimbare în politica tarifară care să afecteze calcularea deficitului de finanțare;
- Nu conduce la generarea de venituri nete pentru proiect, pentru care nu a fost în mod obiectiv posibil să se estimeze în prealabil veniturile generate de investiții și, prin urmare, un deficit de finanțare nu a fost calculat inițial.

Pentru a avea imaginea de ansamblu și etapele urmărite în analiză, atașăm următoarele fișiere:

- Raport privind analiza impactului schimbărilor legislative și macro – economice asupra strategiei de tarificare stabilită în Analiza Cost – Beneficiu pentru „Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare S.C. RAJA S.A. Constanța, în perioada 2014 – 2020”;
- Modelul ACB inițial;
- Modelul ACB inițial actualizat cu contextul macroeconomic și operațional;
- Modelul ACB inițial actualizat cu contextul macroeconomic și operațional și cu noua valoare ajustată a proiectului de investiții;
- Modelul ACB inițial actualizat cu contextul macroeconomic și operațional, cu noua valoare ajustată a proiectului de investiții și cu strategia de tarificare revizuită prin care se dovedește sustenabilitatea proiectului și a operării.

Ținând cont de elementele menționate și de importanța necesității ajustării strategiei de tarifare pentru a asigura sustenabilitatea operării pe termen scurt, mediu și lung și având în vedere prevederile din Legea 51.2006, Legea serviciilor comunitare de utilități publice, din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, precum și prevederile Hotărârii de Guvern nr. 855/2008 pentru aprobarea actului constitutiv – cadru și a statutului – cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, vă rugăm respectuos să analizați propunerea de modificare a strategiei de tarifare și să emiteți o hotărâre prin care să aprobați modificarea anexei de la Hotararea nr. 264/27.11.2015.

Vă anexam:

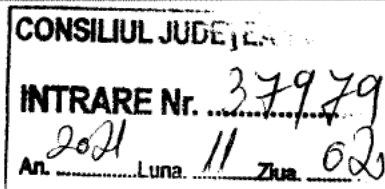
- Proiect hotarare inclusiv anexa
- Adresa AM - POIM.
- Adresa A.N.R.S.C.
- Fișierele mai sus menționate.

Președinte,
Florin Mitroi.

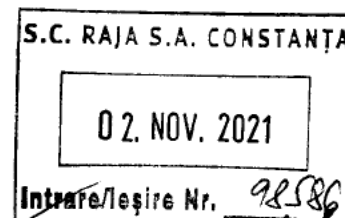

Str. Călărăși nr. 22-24, Cod 900590, Constanța, România, IBAN: RO36RNCB0114014937350001 BCR Constanța
C.I.F. 1890420; C.U.I. Ro1890420; Tel: 0241.664.046; Fax: 0241.662.577, 0241.661.940; e-mail: raja1@rajac.ro; web: www.rajac.ro

Catre

Consiliul Judetean Constanta

In atenta domnului presedinte: Mihai LUPU

Referitor adresa nr.80053/31.08.2021 privind modificarea strategiei de tarifare

Prin adresa nr. 80053/31.08.2021, Asociatia de dezvoltare intercomunitara "Apa Canal" Constanta(ADI), va comunica faptul **ca este imperios necesar ajustarea strategiei de tarifare** in vederea asigurarii sustenabilitatii operatorului pe termen scurt, mediu si lung, in conformitate cu prevederile din Legea 51/2006, legea serviciilor comunitare de utilități publice, Legea nr.241/2006, legea serviciului public de apa si de canalizare precum si prevederile Hotararii de guvern nr.855/2008 pentru aprobarea actului constitutiv-cadru și a statutului-cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice.

RAJA S.A. isi desfasoara activitatea in temeiul unor reglementari speciale, Legea 51/2006 modificata, Legea 241/2006 modificata, OUG 13/2008, aprobata prin Legea nr. 204/2012, HG 855/2008 etc, care stabilesc cadrul general pentru indeplinirea conditiilor si regulilor in-house necesare accesarii fondurilor nerambursabile.

RAJA S.A. este operator regional care a accesat fonduri UE din POS de Mediu 2007-2013 si, in prezent, implementeaza „*Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apa si apa uzata in aria de operare S.C. RAJA S.A. Constanta, in perioada 2014 – 2020*”

In anul 2015, pentru a respecta cerinta din contractul de imprumut cu BERD, a fost elaborata Strategia de Tarifare pentru perioada 2021-2029. Prin adresa Asociatiei nr.248/30.09.2015 s-a solicitat aprobarea Strategiei de tarifare pentru 2021-2029 de catre toate U.A.T.- urile membre iar ulterior, dupa aprobarea de fiecare UAT, membru ADI, prin **Actul aditional nr.16/20.03.2017 la Contractul de delegare, Strategia de tarifare a devenit anexa la Contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice de apa si de canalizare(CD).**

Ulterior, în conformitate cu ghidul solicitantului și pentru a îndeplini obligațiile minime pentru accesarea fondurilor europene, consultantul independent de specialitate a realizat în cadrul Analizei Cost-Beneficiu, parte a Studiului de Fezabilitate pentru „Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare S.C. RAJA S.A. Constanta, în perioada 2014 – 2020” o strategie de tarifare având ca date de plecare în prognoza, **datele pe anul 2017.**

În ultimii ani au fost înregistrate o serie de majorări importante a principalelor elemente de cheltuieli (energie, materiale, combustibil, salarii, etc.), în principal ca urmare a schimbărilor legislative, a evoluției macro-economice și a creșterii salariului minim la nivel național, impact care a putut fi doar parțial estimat la momentul realizării Analizei Cost-Beneficiu.

Deoarece strategia de tarifare rezultată din Analiza Cost Beneficiu acoperă perioada până în anul 2025, **pentru a respecta cerința din contractul de împrumut cu BERD de a avea o strategie până în anul 2029 și pentru a corela diferitele strategii de tarifare existente (în Contractul cu BERD, în Ghidul solicitantului și anexa la Contractul de delegare) este necesar ca strategia de tarifare aferentă proiectului să fie extinsă, ajustată și corelată în vederea respectării eligibilității.**

Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a RAJA S.A., în perioada 2014-2020 are o valoare estimată de 600 milioane Euro și are ca obiectiv general îmbunătățirea infrastructurii de apă și canalizare în 91 de localități din 6 județe incluse în aria de operare a RAJA S.A. (Constanța, Ialomița, Ilfov, Călărași, Dâmbovița, Brașov) contribuind în mod semnificativ la îndeplinirea obligațiilor de conformare a României la Directivele Europene referitoare la sectorul de apă și apă uzată.

UAT Județul Constanta în cadrul POIM 2014-2020, beneficiază de investiții în valoare totală de aprox. 500 milioane euro.

În situația în care nu se modifică Strategia tarifară, întregul proiect de pe rata UAT Județul Constanta poate fi declarat neeligibil din următoarele motive:

- 1. Strategia tarifară a reprezentat și reprezintă o condiție de eligibilitate și acordare a finanțării prin POIM 2014-2020.**
- 2. În ceea ce privește proiectele cu finanțare europeană, respectarea condițiilor ce au stat la baza creditării este verificată permanent, inclusiv în faza trimiterii Raportului Final de Implementare către Comisia Europeană, precum și anterior și ulterior acestuia, precum și în cadrul misiunilor de audit (naționale și europene). Aceste verificări au avut și au în continuare în vedere respectarea angajamentelor, hotărârilor și altor reglementări, inclusiv strategia tarifară, privind condițiile impuse încă de la începutul Programului Operațional Sectorial de Mediu, finalizat de curând, respectiv a Programului Operațional Infrastructură Mare, aflat în derulare.**

3. Nerespectarea strategiei de tarificare are ca si repercursiune pierderea resurselor disponibile pentru finantare si implicit nefinalizarea proiectelor, cu urmasi negative directe asupra autoritatilor locale (recuperarea integrala a fondurilor nerambursabile acordate).
4. Conform art. 35, al.3 din Legea 241/2006, Strategia tarifară constituie condiție de finanțare a proiectelor de investiții în infrastructura de apă realizate din fonduri publice acordate de la bugetul de stat și/sau din fonduri nerambursabile.
5. **Ministerul Fondurilor Europene** in calitate de Autoritate de Management pentru POIM, prin Notificarea nr. 481/06.08.2019 si prin adresa nr. 3754/16.10.2020 **atrage atentia asupra aspectelor legate de consecintele nerespectarii Strategiei tarificare 2014-2020 aferenta** proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de apa/apa uzata finantate din fonduri europene precum si cu privire la rolul autoritatilor locale in implementarea acestor proiecte si riscurile aferente.
6. **In H.G. 394/2020, se prevede ca sumele reprezentând finanțarea ratei forfetare se acordă beneficiarilor operatori de apă și apă uzată, numai dupa prezentarea Strategiei tarificare.**

Avand in vedere cele sus mentionate precum si continutul adresei nr. 80053/31.08.2021 cu inscrisurile aferente (comunicata de catre ADI), va rugam respectuos sa analizati si sa promovati proiectul de hotarare privind modificarea strategiei de tarificare, in sensul modificarii anexei aferenta Hotararii nr.264/27.11.2015.

DIRECȚIA GENERALĂ
Președintele ANAR

Director dezvoltare, finantari externe

Budeș Stelian

RAPORT DE SPECIALITATE
la proiectul de hotărâre privind aprobarea modificării Hotărârii nr. 264/27.11.2015 privind
aprobarea Strategiei de tarificare/ Mecanismului de tarificare practicat de operatorul
S.C. RAJA S.A. pentru perioada 2021-2029

Prin Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 257/18.10.2006 s-a aprobat înființarea societății comerciale pe acțiuni RAJA S.A. Constanța, prin reorganizarea Regiei Autonome Județene de Apă Constanța.

În anul 2008, Consiliul Județean Constanța a aprobat prin Hotărârea nr. 346 participarea Județului Constanța, în calitate de membru fondator, în cadrul Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Apă Canal Constanța”.

Între Asociația de Dezvoltare Intercomunitară „Apă Canal Constanța” și operatorul S.C. RAJA S.A. Constanța a fost încheiat Contractul de delegare de gestiune a serviciilor publice cu apă și de canalizare, contract aprobat prin Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 346/21.10.2009.

În baza clauzelor contractului de delegare de gestiune, în temeiul prevederilor Legii nr. 241/2006 privind serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare, precum și a altor acte normative care reglementează sfera serviciilor de utilități publice, prin Hotărârea Consiliului Județean Constanța nr. 264/27.11.2015 a fost aprobată Strategia de de tarificare pentru perioada 2022 – 2029. Strategia de tarificare astfel adoptată a devenit anexă a contractului de delegare de gestiune prin încheierea actului adițional nr. 16.

Strategia de tarificare reprezintă o condiționalitate impusă de Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în cadrul contractului de împrumut încheiat cu operatorul regional S.C. RAJA S.A. Constanța în vederea implementării Proiectelor POS Medium 2007 – 2013 și POIM 2014 – 2020.

Având în vedere faptul că la acest moment S.C. RAJA S.A. Constanța implementează „Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare SC RAJA SA Constanța, în perioada 2014-2020”, mecanismul accesării fondurilor nerambursabile trebuie să funcționeze în continuare, sens în care trebuie respectate prevederile art. 35 alin. 3 din Legea nr. 241/2006.

Operatorul regional SC RAJA SA Constanța a transmis Consiliului Județean Constanța adresa nr. 98586/02.11.2021, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 37979/02.11.2021, prin intermediul căreia acesta solicită modificarea Strategiei de tarificare despre care am făcut vorbire în anterioritate, prezentând în mod detaliat argumentele pentru care se impune o astfel de operațiune.

Obligația Consiliului Județean Constanța de aprobare a modificării Strategiei de tarificare practică de operatorul S.C. RAJA S.A. Constanța pentru perioada 2022-2029 derivă din prevederile art. 3 alin. 1 din Legea nr. 51/2006 privind serviciile comunitare de utilități publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *“Serviciile de utilități publice sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice locale sau, după caz, a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, conform mandatelor acordate acestora prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre. Serviciile de utilități publice se organizează și se gestionează cu respectarea prevederilor legale, potrivit hotărârilor adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de gradul de urbanizare, de importanța economico-socială a localităților, de mărimea și de gradul de dezvoltare ale acestora și în raport cu infrastructura tehnico-edilitară existentă.”*

În conformitate cu prevederile art. 8 din legea menționată mai sus, *“(1) Autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă, în condițiile legii, în tot ceea ce privește înființarea, organizarea, gestionarea și funcționarea serviciilor de utilități publice, precum și în ceea ce privește crearea, dezvoltarea, modernizarea, reabilitarea și exploatarea bunurilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale care compun sistemele de utilități publice.*

(...)

(3) În exercitarea competențelor și atribuțiilor ce le revin în sfera serviciilor de utilități publice, autoritățile deliberative ale administrației publice locale asigură cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor de utilități publice și adoptă hotărâri în legătură cu: ... k) aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării prețurilor și tarifelor, după caz, în condițiile legii speciale, cu respectarea normelor metodologice/procedurilor elaborate și aprobate de autoritățile de reglementare competente.”

Totodată, aprobarea Strategiei tarifare, implicit modificările aduse ulterior acesteia, se realizează conform prevederilor art. 12 alin. (1) lit. l) și art. 35 alin. (2) și (3) din Legea nr. 241/2006 privind serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, cu modificările și completările ulterioare, respectiv autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri cu privire la elaborarea și aprobarea strategiei de tarificare pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare:

Art. 12 *„(1) În exercitarea atribuțiilor ce le revin autoritățile administrației publice locale adoptă hotărâri sau emit dispoziții, după caz, privitoare la: [...]*

l) elaborarea și aprobarea strategiei de tarificare pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, în cazul în care finanțarea proiectelor de investiții în infrastructura de apă se asigură, integral sau în parte, prin fonduri publice acordate de la bugetul de stat și/sau din fonduri nerambursabile;”

Art. 35 *„(2) În cazul în care proiectele de investiții în sistemele de alimentare cu apă și de canalizare se dezvoltă prin fonduri publice asigurate, integral sau în parte, de la bugetul de stat și/sau din fonduri nerambursabile, finanțarea serviciului se face prin aplicarea de către operator a prețului/tarifului unic și a strategiei tarifare, care se fundamentează în conformitate cu Metodologia de analiză cost-beneficiu pentru investițiile în infrastructura de apă, aprobată prin hotărâre a Guvernului.*

(3) Strategia tarifară se elaborează de către unitatea administrativ-teritorială/asociația de dezvoltare intercomunitară pentru o perioadă de minimum 5 ani, se actualizează ori de câte ori este necesar și se aprobă prin hotărâre a autorității deliberative a unității administrativ-teritoriale sau, după caz, prin hotărâre a fiecărei unități administrativ-teritoriale membre a asociației de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare. Strategia tarifară constituie condiție de

finanțare a proiectelor de investiții în infrastructura de apă realizate din fonduri publice acordate de la bugetul de stat și/sau din fonduri nerambursabile.”

Potrivit dispozițiilor art. 36 din aceeași lege, “(1) Operatorul are dreptul să solicite periodic ajustarea prețurilor și tarifelor, în funcție de modificările intervenite în structura costurilor.

(2) În cazul gestiunii delegate, ajustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor se poate face și pe baza unor reguli ori formule de calcul convenite prin contractul de delegare a gestiunii serviciului între autoritățile administrației publice locale sau, după caz, între asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare și operator și avizate de A.N.R.S.C. În acest caz, A.N.R.S.C. va aplica aceste reguli sau formule pentru eliberarea avizului de specialitate sau pentru aprobarea ajustării propuse de operator, după caz, conform competențelor prevăzute la art. 35 alin. (4).

(3) Operatorul are dreptul de a propune tarife compuse stabilite conform unei metodologii elaborate și aprobate de A.N.R.S.C., care cuprind o componentă fixă, proporțională cu cheltuielile necesare pentru menținerea în stare de funcționare și exploatarea în condiții de siguranță și eficiență a sistemului de alimentare cu apă și de canalizare, și una variabilă, în funcție de consumul de apă, respectiv de cantitatea de ape uzate evacuate, înregistrate la utilizatori.

(4) Stabilirea, ajustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor pentru unele activități specifice alimentării cu apă și canalizării prestate de operatori economici sau instituții publice care nu au calitatea de operatori și care nu se află în coordonarea sau în subordinea directă a autorităților administrației publice locale se face de A.N.R.S.C., pe baza principiilor și procedurilor prevăzute de prezenta lege.

(5) Avizarea prețurilor și tarifelor pentru operatorii cuprinși în programe de finanțare externă se realizează de către A.N.R.S.C., în conformitate cu prevederile acordului de împrumut.

(6) La fundamentarea prețurilor și tarifelor, operatorii pot să solicite o cotă corespunzătoare pierderilor justificate de starea tehnică a sistemelor de alimentare cu apă și de canalizare. Nivelul acestei cote se stabilește de către autoritățile administrației publice locale, cu avizul A.N.R.S.C.”

Strategia tarifară practică de operatorul S.C. RAJA S.A. Constanța este stabilită și în baza clauzelor conținute la Capitolul 1 „Sistemul financiar”, art. 33 „Prețurile, tarifele și alte surse de venit” din Contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și de canalizare.

Având în vedere aspectele indicate în anterioritate, precum și următoarele documente:

- adresa nr. 98586/02.11.2021 a S.C. RAJA S.A. Constanța, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 37979/02.11.2021;
- adresa nr. 570/31.08.2021 a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Apă-Canal Constanța”, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 30053/31.08.2021;
- adresa nr. 798/03.12.2021 a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară „Apă-Canal Constanța”, înregistrată la Consiliul Județean Constanța cu nr. 42337/03.12.2021;
- adresa Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene nr. 77788/20.08.2021, înregistrată la S.C. RAJA S.A. Constanța cu nr. 75098/23.08.2021;
- adresa Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice nr. 912927/25.08.2021, înregistrată la ADI Apă-Canal Constanța cu nr. 503/27.08.2021;
- adresa Ministerului Fondurilor Europene nr. 3754/16.10.2020;
- Raportul privind analiza impactului schimbărilor legislative și macro-economice asupra strategiei de tarifare stabilită în Analiza Cost-Beneficiu pentru “Proiectul regional de dezvoltare a

infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare S.C. RAJA S.A. Constanța, în perioada 2014-2020”, înregistrat la ADI Apă-Canal Constanța cu nr. 497/02.08.2021,

proiectul de hotărâre la proiectul de hotărâre privind aprobarea modificării Hotărârii nr. 264/27.11.2015 privind aprobarea Strategiei de tarifare/ Mecanismului de tarifare practicat de operatorul S.C. RAJA S.A. pentru perioada 2021-2029, elaborat cu respectarea prevederilor legale în vigoare anterior menționate, poate fi supus analizei și aprobării Consiliului Județean Constanța.

DIRECTOR GENERAL,
Leila Bănciu

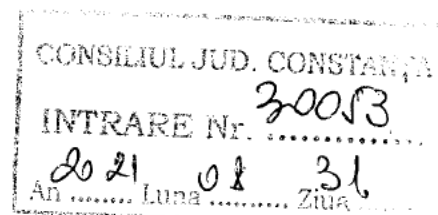
ȘEF SERVICIUL JURIDIC ȘI CONTENCIOS,
Gheorghe Bucur

Consilier juridic,
Manea Liliana

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă – Canal Constanța
Str. Călărăși, nr. 22-24
Municipiul Constanța, Județul Constanța

Nr.: 570/31.08.2021

264
27.11.2021

Către: Consiliul Județean Constanța

Subiect: Propunere de modificare a strategiei de tarificare

*Stimate Domnule Presedinte,
Stimați consilieri,*

Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apă – Canal Constanța (ADI) în numele și pe seama UAT –lor membre ADI, a încheiat cu operatorul RAJA S.A. Contractul de delegare de gestiune a serviciilor publice de apă și canalizare prin încredințare directă, cadru în care se aplică cerințele „in-house” stabilite de jurisprudența Curții de Justiție.

RAJA S.A. își desfășoară activitatea în temeiul unor reglementări speciale, Legea 51/2006 modificată, Legea 241/2006 modificată, OUG 13/2008, aprobată prin Legea nr. 204/2012, HG 855/2008 etc, care stabilesc cadrul general pentru îndeplinirea condițiilor și regulilor „in-house” necesare accesării fondurilor nerambursabile.

RAJA S.A. este operator regional care a accesat fonduri UE din POS de Mediu 2007-2013 și, în prezent, implementează „*Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a S.C. RAJA S.A. Constanța, în perioada 2014 – 2020*”.

În anul 2015, pentru a respecta cerința din contractul de împrumut cu BERD și pentru a corela diferitele strategii de tarificare existente, a fost elaborată Strategia de Tarificare pentru perioada 2021 – 2029. Prin adresa Asociației nr. 248/30.09.2015 s-a solicitat aprobarea Strategiei de tarificare pentru 2021 – 2029 de către toate U.A.T. - urile membre iar ulterior, după aprobarea de către fiecare UAT, membru ADI, prin **Actul adițional nr. 16/20.03.2017 la Contractul de delegare, Strategia de tarificare a devenit anexă la Contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice de apă și de canalizare (CD).**

Ulterior, în conformitate cu ghidul solicitantului și pentru a îndeplini obligațiile minime pentru accesarea fondurilor europene, consultantul independent de specialitate a realizat în cadrul Analizei Cost – Beneficiu, parte a Studiului de Fezabilitate pentru

„Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a S.C. RAJA S.A. Constanța, în perioada 2014 – 2020”, o **strategie de tarifare** având ca date de plecare în prognoză, **datele pe anul 2017**.

În ultimii ani au fost înregistrate o serie de majorari importante a principalelor elemente de cheltuieli (energie, materiale, combustibil, salarii, etc.), în principal ca urmare a schimbarilor legislative, a evoluției macro-economice și a creșterii salariului minim la nivel național, impact care a putut fi doar parțial estimată la momentul realizării Analizei Cost – Beneficiu.

De asemenea, contextul economic național și local generat de COVID – 19 a avut un impact negativ asupra performanțelor financiare ale RAJA S.A. Constanța. În acest cadru economic, datorită faptului că la începutul pandemiei RAJA S.A. Constanța avea printre cele mai mari tarife din țară și cel mai mare indice de suportabilitate, implementarea strategiei de tarifare a trebuit să fie amânată pentru a nu pune o presiune suplimentară asupra consumatorilor și a nu afecta semnificativ gradul de încasare a creanțelor.

Deoarece Strategia de tarifare rezultată din Analiza Cost – Beneficiu acoperă perioada până în anul 2025 (de obicei strategiile de tarifare pentru proiecte se aprobă pe perioada până la începerea efectivă a operării), **pentru a respecta cerința din contractul de împrumut cu BERD de a avea o strategie până în anul 2029, este necesar ca strategia de tarifare aferentă proiectului să fie extinsă până în anul 2029.**

În acest context, RAJA S.A. Constanța a realizat o analiză a impactului schimbarilor legislative și macro – economice asupra sustenabilității pe termen scurt, mediu și lung a activității, luând în considerare și contextul Analizei Cost – Beneficiu, și a ajuns la următoarele concluzii:

- Schimbările macro - economice (inflație, curs de schimb, etc.) au avut un impact indirect asupra creșterii anumitor elemente de cost;
- Creșterea salariului minim la nivel național a avut atât un impact direct pe creșterea cheltuielilor cu personalul ale RAJA S.A. Constanța, cât și un impact indirect asupra creșterii altor categorii de costuri;
- Creșterea importantă a prețurilor pe piața de energie datorată evoluției pieței la nivel internațional, evoluției datelor macro – economice (creșterea cursului de schimb), creșterii salariului minim la nivel național și schimbărilor privind sistemul de taxare în sectorul energetic (Ordonanța 114/2018);
- Din cauza faptului că venitul mediu la nivel național a crescut mai accelerat decât previziunea din Analiza Cost – Beneficiu și din cauza faptului că implementarea strategiei de tarifare a fost amânată din cauza contextului economic generat de COVID – 19, nivelul prognozat al indicelui de suportabilitate plecând de la tarifele în vigoare **va fi sub nivelul minim din Ghidul ACB de 2.5%** la momentul

finalizării investiției fără a asigura includerea întregii valori a echivalentului amortizării patrimoniului public, ceea ce necesită o ajustare.

Toate aceste elemente au dus la concluzia că este necesară o corecție a strategiei de tarificare rezultată din Analiza Cost – Beneficiu a proiectului POIM, implicit o corecție a Strategiei tarificare 2021-2029 (aprobată de fiecare UAT membru ADI), luând în considerare următoarele elemente:

- Strategia de tarificare revizuită a presupus că tariful țintă pentru anul 2025 să fie identic cu cel rezultat din vechea strategie de tarificare;
- Tariful inițial a fost considerat tariful în vigoare la data de 1 August 2021 conform Deciziei ANRSC nr. 181 din 16.12.2020;
- Ajustarea din anul 2022 a fost considerată identică cu cea din strategia de tarificare din Analiza Cost – Beneficiu inițială a proiectului;
- Ajustarea din anul 2023 a fost calculată astfel încât tariful țintă pentru acest an să fie identic cu cel rezultat din vechea strategie de tarificare;
- În anul 2024 nu s-au considerat ajustări de tarife în termeni reali pentru a evita discuțiile cu autoritățile locale în an electoral;
- Ajustările din vechea strategie de tarificare pentru anii 2024 și 2025 vor fi aplicate cumulativ în anul 2025 pentru a respecta tariful țintă pentru acest an din vechea strategie de tarificare;
- Ajustările de tarife pentru perioada 2026 – 2029 au fost determinate pentru a asigura sustenabilitatea proiectului de investiții și a operatorului și pentru a respecta cerința privind existența unei strategii de tarificare până în anul 2029 din contractul de împrumut cu BERD;

Propunerea de modificare a Strategiei de tarificare este următoarea:

Având în vedere Strategia tarifară aprobată de fiecare UAT, membru ADI, conform tabel:

Strategi e de tarifare	Tarife initiale (RON/ m ³)	Ajustare de tarife în termeni reali															
	n	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Tarif apa	3,77	8,5 %	12,0 %	0,0 %	10,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	3,0 %	3,0 %	5,0 %	1,0 %	5,0 %	5,0 %
Tarif canaliza re	3,35	8,5 %	15,0 %	0,0 %	10,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	3,0 %	3,0 %	5,0 %	1,0 %	5,0 %	5,0 %

Precum și Strategia de tarifare inițială, conform proiectului (2017):

Strategia de tarifare - înainte

	Tarif initiala	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Apa	4.50	10.00%	5.00%	3.50%	2.50%	1.50%	2.00%	2.00%
Apa uzata	3.99	9.27%	5.00%	3.50%	3.00%	2.50%	3.00%	2.20%

Este imperios necesar modificarea Strategiei de tarifare pentru perioada 2021-2029, astfel:

Strategia de tarifare revizuită:

Strategia de tarifare - dupa

	Tarif initiala	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Apa	5.21	2.50%	4.85%	0.00%	4.00%	1.85%	1.85%	1.85%	1.85%
Apa uzata	4.59	3.00%	5.75%	0.00%	5.20%	2.20%	2.20%	2.20%	2.20%

De asemenea, dorim să menționăm că ajustarea propusă a Strategiei de tarifare:

- Nu generează surse noi de venituri care nu au fost luate în considerare în calcularea deficitului de finanțare și/sau surse noi de venituri care au apărut după calcularea deficitului de finanțare;
- Nu reprezintă o schimbare în politica tarifară care să afecteze calcularea deficitului de finanțare;
- Nu conduce la generarea de venituri nete pentru proiect, pentru care nu a fost în mod obiectiv posibil să se estimeze în prealabil veniturile generate de investiții și, prin urmare, un deficit de finanțare nu a fost calculat inițial.

Pentru a avea imaginea de ansamblu și etapele urmărite în analiză, atașăm următoarele fișiere:

- Strategie tarifară 2021-2029;
- Raport privind analiza impactului schimbărilor legislative și macro – economice asupra strategiei de tarifare stabilită în Analiza Cost – Beneficiu pentru „Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare S.C. RAJA S.A. Constanța, în perioada 2014 – 2020”;
- Modelul ACB inițial;
- Modelul ACB inițial actualizat cu contextul macroeconomic și operațional;
- Modelul ACB inițial actualizat cu contextul macroeconomic și operațional și cu noua valoare ajustată a proiectului de investiții;
- Modelul ACB inițial actualizat cu contextul macroeconomic și operațional, cu noua valoare ajustată a proiectului de investiții și cu strategia de tarifare revizuită prin care se dovedește sustenabilitatea proiectului și a operării.

Ținând cont de elementele menționate și de importanța necesității ajustării strategiei de tarificare pentru a asigura sustenabilitatea operării pe termen scurt, mediu și lung și având în vedere prevederile din Legea 51.2006, Legea serviciilor comunitare de utilități publice, din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, precum și prevederile Hotărârii de Guvern nr. 855/2008 pentru aprobarea actului constitutiv – cadru și a statutului – cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, vă rugăm respectuos să analizați propunerea de modificare a strategiei de tarificare și să emiteți o hotărâre prin care să aprobați modificarea anexei de la Hotararea nr. 264/27.11.2015.

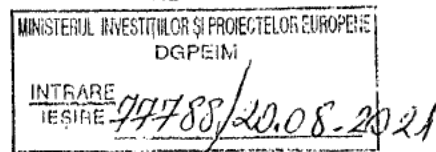
Vă anexam:

- Proiect hotarare inclusiv anexa
- Adresa AM - POIM.
- Adresa A.N.R.S.C.
- Fișierele mai sus menționate.

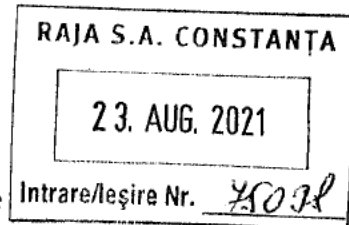
PREȘEDINTE
FORIN MITROI
DEZVOLTARE INTERCOMUNITARĂ

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE
DIRECȚIA GENERALĂ PROGRAME EUROPENE INFRASTRUCTURĂ MARE

Către: Domnul Aurel Presură, Director General
S.C.Raja S.A.

Referitor: Propunere de modificare a strategiei tarifare
Proiect: "Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a S.C. RAJA SA Constanța, în perioada 2014-2020", cod SMIS 115525

Stimate domnule director general,

Referitor la adresa dumneavoastră nr. 46438/05.08.2021, înregistrată la MIPE cu nr. 7788/05.08.2021, prin care ne solicitați un punct de vedere în ceea ce privește impactul implementării propunerii de modificare a strategiei tarifare asupra prevederilor contractului de finanțare și asupra structurii de finanțare a proiectului "Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apă și apă uzată în aria de operare a S.C. RAJA SA Constanța, în perioada 2014-2020", vă comunicăm următoarele:

- Strategia de tarifare propusă, nu impactează structura de finanțare a proiectului;
- Având în vedere că propunerea de modificare ia în considerare atât modificarea politicii tarifare cât și creșterea valorii proiectului conform Hotărârii Guvernului nr. 379 din 13 mai 2020, potrivit art.7 din HG nr.379/2020, strategia tarifară va fi analizată în contextul modificării analizei cost-beneficiu.

Cu deosebită considerație,

Oana Marie Arat

Director General

Direcția Generală Programe Europene Infrastructură Mare

Nr. 912927 din data 25.08.2024

Către,

S.C. RAJA S.A. Constanța, județul Constanța

Domnului Aurel Presură, Director General

ASOCIAȚIA DE DEZVOLTARE INTERCOMUNITARĂ APA - CANAL CONSTANȚA	
INTRARE	Nr. <u>503</u>
IESIRE	
Zi <u>27</u>	Luna <u>08</u> An <u>2024</u>

Spre știință: ASOCIAȚIA DE DEZVOLTARE INTERCOMUNITARĂ APĂ – CANAL
CONSTANȚA, județul Constanța

Domnului Florin Mitroi, Președinte

Referitor la adresa dumneavoastră nr. DDFE5046/24.08.2021 înregistrată la A.N.R.S.C. cu nr. 912927/I.T./24.08.2021, prin care ne solicitați să analizăm propunerea de modificare a strategiei de tarifare și să vă comunicăm dacă formula de ajustare este în concordanță cu legislația în vigoare, facem următoarele precizări:

Potrivit dispozițiilor art. 35 alin. (3) din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **strategia tarifară se elaborează de către unitatea administrativ – teritorială/asociația de dezvoltare intercomunitară pentru o perioadă de minimum 5 ani, se actualizează ori de câte ori este necesar și se aprobă prin hotărâre a autorității deliberative a unității administrativ – teritoriale sau, după caz, prin hotărâre a fiecărei unități administrativ – teritoriale membre a asociației de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare.**

Având în vedere cele menționate mai sus și raportat la solicitarea dumneavoastră, vă precizăm că, potrivit dispozițiilor art. 36 alin. (4) din Legea nr. 241/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, A.N.R.S.C. are competența de aprobare a ajustărilor ulterioare ale prețului/tarifului unic pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare furnizate/prestate de S.C. RAJA S.A. Constanța în conformitate cu strategia de tarifare și cu formulele prevăzute în contractul de delegare a gestiunii.

Prin urmare, Strategia de tarifare pentru perioada 2022-2029 trebuie aprobată prin hotărâre a adunării generale a asociației de dezvoltare intercomunitară, în baza mandatului special primit de la fiecare unitate administrativ-teritorială membră a ASOCIAȚIEI DE DEZVOLTARE INTERCOMUNITARĂ APĂ – CANAL CONSTANȚA și ulterior, introdusă prin Act Adițional, în Contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare încheiat în data de 04.11.2009.

În ceea ce privește "concordanța cu legislația în vigoare a formulei de ajustare" cu inflația a prețului/tarifului unic pentru serviciile de alimentare cu apă și de canalizare, precizăm că sunt aplicabile dispozițiile art. 36 alin. (2) din Legea nr. 241/2006, republicată,

cu modificările și completările ulterioare, conform cărora *În cazul gestiunii delegate, ajustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor se poate face și pe baza unor reguli ori formule de calcul convenite prin contractul de delegare a gestiunii serviciului între autoritățile administrației publice locale sau, după caz, între asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciul de alimentare cu apă și de canalizare și operator și avizate de A.N.R.S.C. În acest caz, A.N.R.S.C. va aplica aceste reguli sau formule pentru eliberarea avizului de specialitate sau pentru aprobarea ajustării propuse de operator, după caz, conform competențelor prevăzute la art. 35 alin. (4).*

Astfel, A.N.R.S.C. avizează formula de ajustare a prețului/tarifului unic pentru serviciile publice de alimentare cu apă și de canalizare, conform anexei, cu mențiunea că, aplicarea acesteia, precum și a strategiei de tarifare, se va realiza numai după introducerea acestora, prin Act Adițional, în Contractul de delegare a gestiunii serviciilor publice de alimentare cu apă și canalizare încheiat în data de 04.11.2009.

Cu stimă,

PREȘEDINTE
IONEL TĂȘGARU

ANEXĂ la adresa nr. 912927/25.08.2021

$$Tarif_{n+i} = Tarif_n * (1 + a_{n+1}) * (1 + a_{n+2}) * * (1 + a_{n+i}) * I_{n+i}$$

unde:

- Tarif_{n+i} este preț/tariful la data n+i;
- Tarif_n este preț/tariful inițial la data de 1 iulie 2021;
- a_{n+1}, a_{n+2} este ajustarea în termeni reali a prețului/tarifului pentru datele n+1, n+2;
- a_{n+i} este ajustarea în termeni reali a prețului/tarifului pentru data n+i;
- I_{n+i} este inflația aferentă ajustării n+i, calculată astfel:

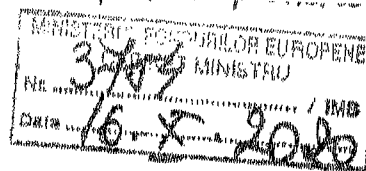
$$I_{n+i} = \frac{CPI * (1 + INF)^{m/12}}{IPI} , unde:$$

CPI – cel mai recent indice al prețurilor de consum publicat de Institutul Național de Statistică la data solicitării;

IPI – indicele prețurilor de consum inițial la data de 1 iulie 2021;

INF – rata inflației pentru perioada de 12 luni înainte de cel mai recent indice al prețurilor disponibil;

m - numărul de luni între data celui mai recent indice de preț disponibil și data efectivă a noului tarif.

Către: Doamna/Domnul Președinte - Asociația de Dezvoltare Intercomunitară
Doamna/Domnul Director General - Operator Regional de Apă

Ref: Respectare strategie tarifară

Stimată doamnă/stimate domnule președinte,

Stimată doamnă/stimate domnule director general,

Prin Tratatul de Aderare la Uniunea Europeană, România s-a angajat să asigure conformarea cu Directiva 98/83/CE privind calitatea apei destinate consumului uman, respectiv cu Directiva 91/271/CEE privind epurarea apelor uzate.

În acest context, pentru sprijinirea României în vederea conformării cu directivele europene relevante din sectorul de apă și apă uzată, Uniunea Europeană a alocat fonduri europene pentru realizarea proiectelor privind alimentarea cu apă potabilă, canalizarea și epurarea apelor uzate urbane, în perioada de programare 2014-2020, prin Programul Operațional Infrastructură Mare, axa prioritară 3 POIM, OS 3.2 - „Creșterea nivelului de colectare și epurare a apelor uzate urbane, precum și a gradului de asigurare a alimentării cu apă potabilă a populației”, în anumite condiții impuse, respectiv realizarea, dezvoltarea și securizarea politicilor de gestiune în sistem regional a serviciului de apă și de canalizare.

În vederea utilizării eficiente a resurselor financiare disponibile a fost creat un cadru instituțional adecvat pentru gestionarea în comun a infrastructurii aferente și serviciului de alimentare cu apă și canalizare, respectiv politica de regionalizare a serviciilor de apă și apă uzată prin crearea Asociației de Dezvoltare Intercomunitară și a Operatorului Regional. La baza acestei construcții stau principiul eficientizării investițiilor în scopul oferirii unor servicii de calitate populației și principiul solidarității.

Ministerul Fondurilor Europene în calitate de Autoritate de Management pentru POIM, consideră deosebit de important rolul pe care îl au atât Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), cât și autoritățile publice locale (APL), în ceea ce privește respectarea strategiei tarifare, aferentă proiectelor de dezvoltare a infrastructurii de apă/apă uzată, finanțate din fonduri europene. Astfel, strategia tarifară aprobată prin proiectele finanțate prin POIM 2014-2020 a reprezentat o condiție de eligibilitate, iar acordarea finanțării a avut la bază deciziile tuturor APL, în sensul respectării și implementării montajului instituțional și financiar aferent procesului de regionalizare.

Acest cadru instituțional presupune ca, Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (ADI), pe baza mandatului primit din partea membrilor săi, să exercite pentru și în numele autorităților locale membre, atribuțiile și responsabilitățile legate de serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, precum și drepturi de control asupra operatorului serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, în baza contractului de delegare a gestiunii, atribuit direct acestuia din urmă.

Cadrul instituțional prezentat se fundamentează pe prevederile art. 31 alin. (1) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare, coroborat cu dispozițiile alin. (2) lit. a) din același articol, în baza cărora unitățile administrativ teritoriale, membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară, exercită prin intermediul asociației un control direct și o influență dominantă asupra operatorului. Aceleași prevederi sunt reluate și în art. 22 alin. (1) și (2) din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, cu modificările și completările ulterioare. Înțelesul sintagmelor „control direct” și „influență dominantă” este explicat prin punctul 4 al art. 17 din Anexa 4- Statutul-Cadru al Asociației de dezvoltare intercomunitară de utilități publice pentru serviciul de alimentare cu apă și de canalizare, aprobat prin H.G. nr. 855/2008 pentru aprobarea actului constitutiv-cadru și a statutului-cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul cărora acționarii operatorului au acordat ADI dreptul de a exercita majoritatea atribuțiilor ce le revin în calitate de asociați. (e.g. controlul asupra numirii/revocării membrilor Consiliului de Administrație, aviz conform asupra programului de activitate și strategiei operatorului, stabilirea, alustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor, aviz asupra propunerilor de modificare a actului constitutiv al operatorului înainte de adoptarea lor). Conform art. 35 alin (2) din Legea nr. 241/2006, cu modificările și completările ulterioare, „în cazul în care proiectele de investiții în sistemele de alimentare cu apă și de canalizare se dezvoltă prin fonduri publice asigurate, integral sau în parte, de la bugetul de stat și/sau din fonduri nerambursabile, finanțarea serviciului se face prin aplicarea de către operator a prețului/tarifului unic și a strategiei tarifare”.

În concluzie, autoritățile publice locale (APL) prin inițiative proprii, nu se pot substitui unei prerogative a Asociației de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) din care fac parte, stabilită în conformitate cu cadrul legal în vigoare.

Totodată, conform prevederilor art. 521 alin. (1) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, cu modificările și completările ulterioare, „unităților administrativ-teritoriale, în baza competențelor exclusive pe care le au în organizarea serviciilor de utilități publice, le revine responsabilitatea pentru neîndeplinirea angajamentelor asumate în vederea utilizării creditelor bancare, a fondurilor nerambursabile, a fondurilor transferate de la bugetul de stat, ca participare la cofinanțarea unor programe de investiții realizate cu finanțare externă, precum și din bugetele unor ordonatori principali de credite ai bugetului de stat, necesare finanțării și realizării investițiilor aferente sistemelor de utilități publice, în scopul atingerii țintelor de conformare asumate de România prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană și/sau impuse prin regulamentele și directivele europene transpuse în legislația națională.”

De asemenea, conform prevederilor Contractului de finanțare, Secțiunea I, Articolul 1, Operatorul Regional (OR) împreună și solidar cu Asociația de Dezvoltare Intercomunitară (ADI) și autoritățile publice locale (APL) se obligă să aplice pentru serviciile furnizate prețul/tariful unic și strategia tarifară aprobată prin proiect, aceasta fiind rezultatul Analizei Cost-Beneficiu, în caz contrar, potrivit Articolului 2 din aceeași secțiune, Ministerul Fondurilor Europene în calitate de Autoritate de Management pentru POIM, va putea considera Contractul de Finanțare reziliat de plin drept, fără punere în întârziere, fără

Intervenția instanței de judecată și fără orice altă formalitate, cu recuperarea proporțională a finanțării acordate.

Așa cum am precizat mai sus, România are o serie de obligații privind conformarea cu cerințele Directivei Europene 98/83/CE privind calitatea apei, respectiv Directiva 91/271/CE privind epurarea apei uzate urbane, în vederea îndeplinirii angajamentelor din Tratatul de Aderare (conformare până la sfârșitul anului 2018 a 263 aglomerări cu peste 10.000 populație echivalentă și până în 2018 în 2.346 aglomerări cu p.e. între 2.000 și 10.000). Necesarul investițional pentru conformarea cu directivele europene relevante este de cca. 13,8 miliarde euro, însă penalitățile pentru neconformare se ridică până la un maximum de 35 miliarde euro.

În final, având în vedere cele mai sus menționate, Ministerul Fondurilor Europene subliniază că, nerespectarea de către autoritățile publice locale a cadrului instituțional, stabilit în vederea acordării finanțării nerambursabile în sectorul de apă și apă uzată, poate conduce la pierderea resurselor disponibile pentru finanțare și implicit nefinalizarea proiectelor, cu urmări negative directe asupra autorităților locale (declarația ca neeligibile a tuturor proiectelor aprobate pentru județele respective; rezilierea pe cale de consecință a contractelor de finanțare cu recuperarea integrală a fondurilor nerambursabile acordate; imposibilitatea continuării proiectelor în perioada de finanțare 2014-2020 prin Programul Operațional Infrastructură Mare). Mai adăugăm că, Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice a emis, în spețe similare, puncte de vedere din care reiese fără echivoc faptul că, prin nerespectarea Strategiei de tarificare, sunt încălcate dispozițiile Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 741/2006, cu modificările și completările ulterioare, și ale H.G. nr. 855/2008 pentru aprobarea actului constitutiv-cadru și a statutului-cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, cu modificările și completările ulterioare.

Cu deosebită considerație,

MINISTRUL FONDURILOR EUROPENE,

MARCEL IOAN BOITIC

Hotarare

Privind aprobarea modificarii Hotararii nr.....privind Strategia tarifara pentru perioada 2021-2029

Consiliul Judetean Constanta, intrunit in sedinta ordinara din data de....., avand in vedere:

- Adresa Asociatiei de dezvoltare intrecomunitara Apa Canal Constanta, inclusiv anexele;
- Proiectul de hotarare nr.....si Referatul de aprobare nr.....al presedintelui/primarului.....in calitate de initiator;
- Expunerea de motive ain calitate de initiator;
- Raportul de specialitate....
- Avizele.....
- Prevederile art.43 din Legea 51.2006 Legea **serviciilor comunitare de utilități publice, art.35 din Legea serviciului de alimentare cu apă și de canalizare, precum si prevederile Hotararii de guvern nr.855/2008 pentru aprobarea actului constitutiv-cadru și a statutului-cadru ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice**

In temeiul drepturilor conferite prin art.... din OUG nr.57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificarile si completarile ulterioare,

HOTARASTE

Art.1 Se aproba modificarea anexei la Hotararea nr..... privind aprobarea Strategiei tarifare pentru perioada 2021-2029, conform anexa.

Art. 2 Strategia de tarifare, modificata, va constitui anexa la Contractul de delegare de gestiune a serviciilor publice de alimentare cu apa si de canalizare.

Art.3 Prezenta Hotarare se comunica.....

Anexa Hotarare nr.....

Strategie de tarifare (In procente)	Tarif initial (Actual)	Ajustari in termeni reali*							
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
	RON/m3	%	%	%	%	%	%	%	%
Tarif apa	5,21	2,50%	4,85%	0,00%	4,00%	1,85%	1,85%	1,85%	1,85%
Tarif canalizare - epurare	4,59	3,00%	5,75%	0,00%	5,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%

*Ajustarile in termeni reali nu includ inflatia in perioada dintre ajustarile tarifare si nici pe valoarea adaugata.

POSD

European Bank
for Reconstruction and Development

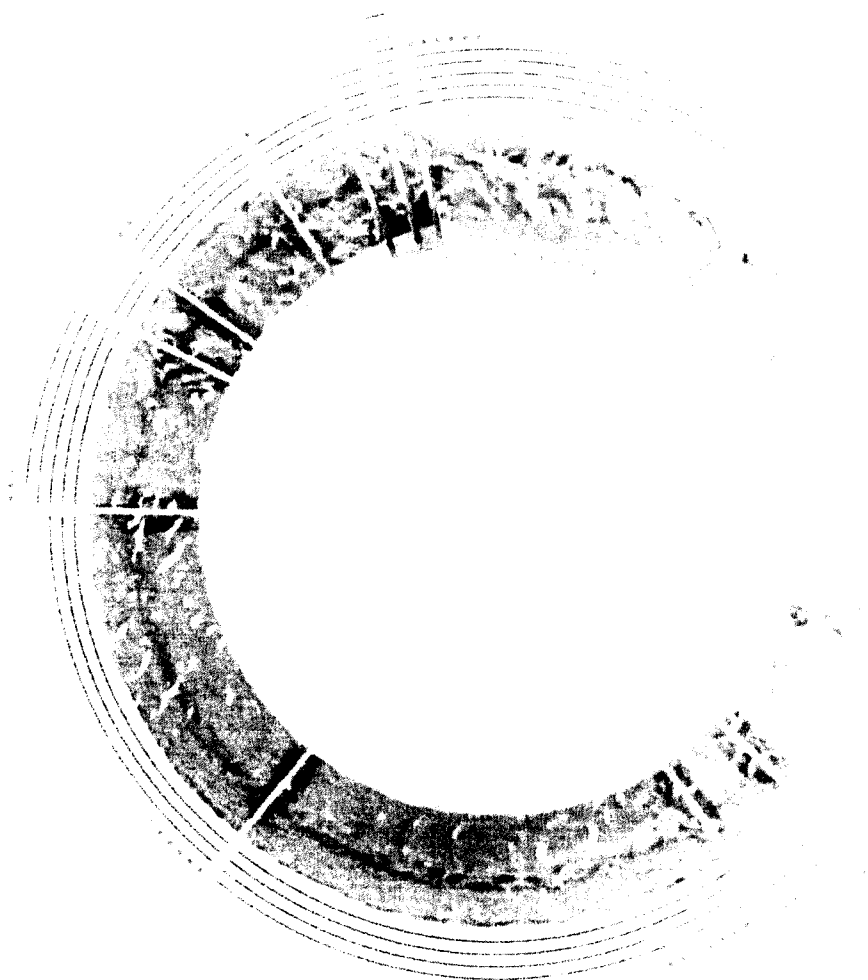

H₂O BENCHMARK

Programul de asistență tehnică "Extinderea sistemului de Benchmarking pentru Operatorii Regionali (OR) și sprijin pentru Asociațiile de Dezvoltare Intercomunitară (ADI)"

Extinderea strategiei tarifare pana in anul 2029 pentru

S.C. RAJA S.A. CONSTANTA

IBDO

Raja

AQUANT

Nu titlu de programare

Extinderea sistemului de Benchmarking pentru Operatorii Regionali (OR) si sprijin pentru Asociatiile de Dezvoltare Intercomunitara (ADI)

Beneficiar

43 de Operatori Regionali si 43 de Asociatii de Dezvoltare Intercomunitara din Romania

Consultant

BDO Audit Romania, NV PWN Holland, Aquanet si Halcrow Romania

Lider de echipa

Sorin Caian

Manager de proiect

Anca Bors

Durata

5 ianuarie - 30 noiembrie 2015

Titlu aplicatie

Extinderea strategiei tarifare pana in anul 2029 pentru SC RAJA SA CONSTANTA

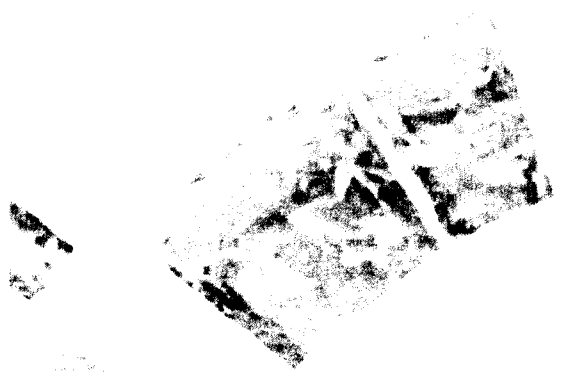
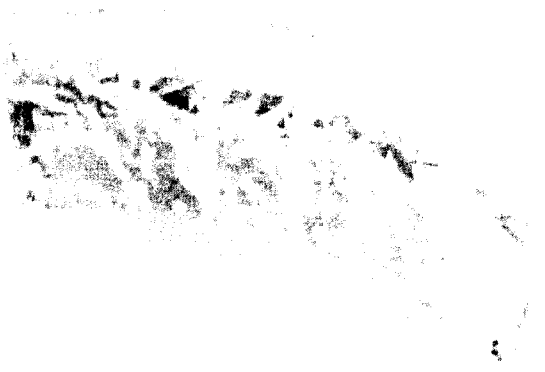
Contract

01

Stampilă

Sorin Caian

Lider de echipa

În prezent, RAJA Constanta are 3 strategii de tarifare în diverse documente legate de finanțarea proiectelor de investiții astfel:

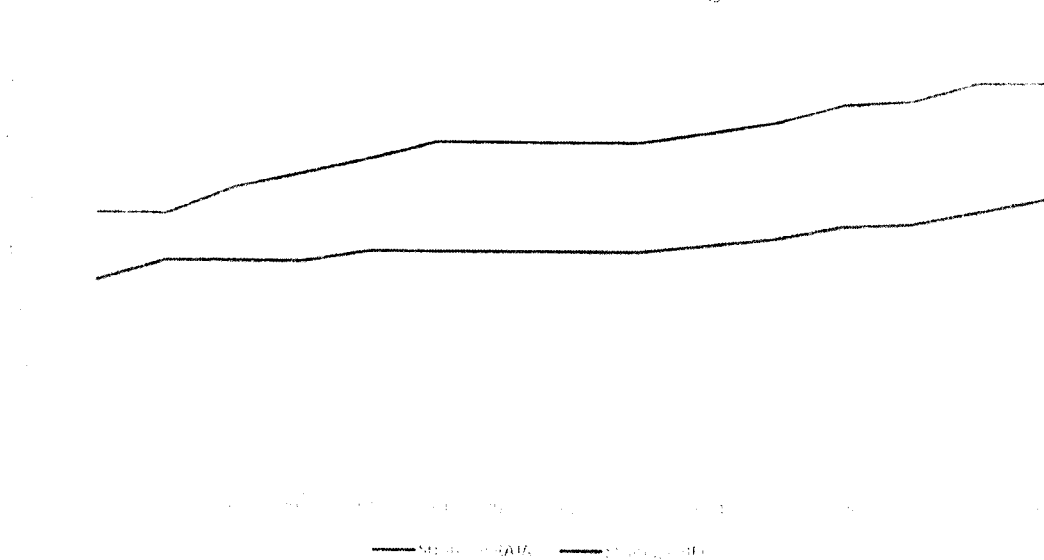
- Strategia de tarifare din contractul de finanțare inițial pentru proiectul POS Mediu 1 care a fost complet implementat;
- Strategie de tarifare din contractul de împrumut cu BERD pentru co-finanțarea programului de investiții POS Mediu 1 care are două componente:
 - Componenta 1: Strategia de tarifare din primul contract de împrumut semnat pe 30 noiembrie 2010 pentru perioada 2011-2015;
 - Componenta 2: Strategia de tarifare din actul adițional la contractul de împrumut inițial semnat în 22 iulie 2014 care prevede extinderea strategiei de tarifare pe perioada 2016-2029;
- Strategia de tarifare pe perioada 2014-2020 aprobată de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apa-Canal Constanta prin Hotărârea nr. 10 din 22 noiembrie 2013.

Ținând cont de cele menționate mai sus, este nevoie de o armonizare a strategiilor de tarifare existente pentru a asigura îndeplinirea condițiilor financiare din toate documentele menționate mai sus. În acest sens a fost realizată o analiză detaliată a strategiilor de tarifare menționate și a fost propusă o strategie globală de tarifare considerând următoarele principii:

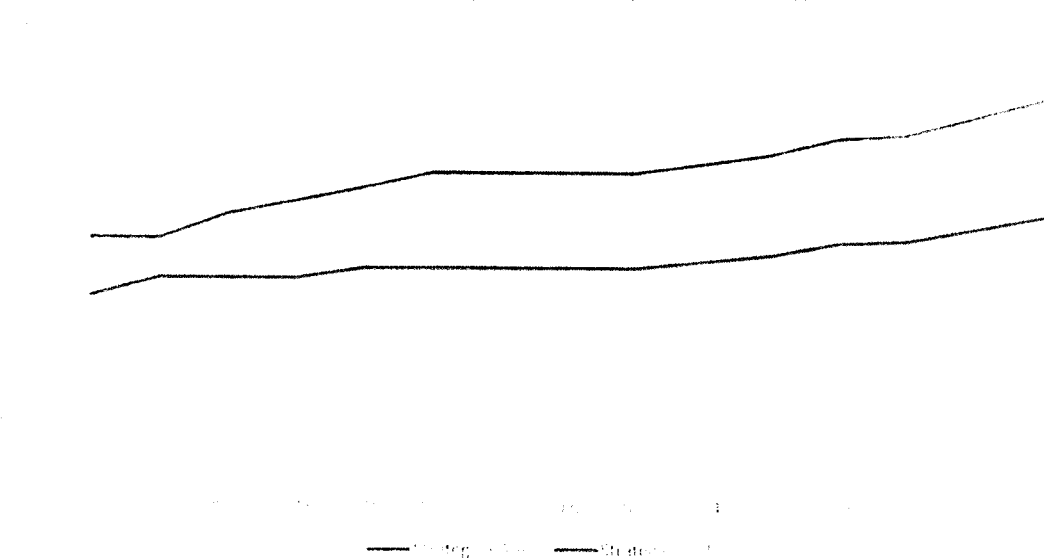
- Strategia de tarifare de bază este strategia pe perioada 2014-2020 aprobată de Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Apa-Canal Constanta;
- Se menține strategia de a nu avea creșteri de tarife în termeni reali în anul 2016;
- Pentru a corela strategia de tarifare cu prevederile contractului de împrumut cu BERD, se propune extinderea strategiei de tarifare pe perioada 2021-2029.

Prin aplicare strategiei de tarifare revizuite conform principiilor de mai sus, se obține îndeplinirea în orice moment a condițiilor financiare privind ajustarea tarifelor din contractul de împrumut cu BERD după cum este evidențiat de graficele de mai jos:

Tarif apa - Comparatie strategii

Tarif canalizare-epurare - Comparatie strategii

Tinand cont de elementele de mai sus, se propune urmatoarea strategie de tarifare revizuita:

Ajustarile previzionate în planul tarifar la apa si canalizare revizuit pentru perioada 2014-2029 sunt prezentate în Tabelul 1 de la pagina urmatoare. Ajustarile previzionate în planul

tarifar la apa bruta pentru irigatii revizuit pentru perioada 2014-2029 sunt prezentate în Tabelul 2 de la pagina urmatoare.

Strategia de tarifare presupune ajustari ale tarifelor in fiecare an la data de **1 ianuarie** atat cu inflatia cumulata pe ultimul an, cat si in termeni reali.

Tariful la datele respective va fi calculat conform urmatoarei formule:

$$\text{Tarif}_{n+i} = \text{Tarif}_n \times (1+a_{n+1}) \times (1+a_{n+2}) \times \dots \times (1+a_{n+i}) \times I_{n+i}$$

Unde:

Tarif_{n+i} -- tariful la data n+i

Tarif_n -- tariful actual;

a_{n+1}, a_{n+2} - ajustari in termeni reali a tarifului la datele n+1, n+2

a_{n+i} - ajustari in termeni reali a tarifului la data n+i

I_{n+i} -- inflatia aferenta ajustarii n+i care se calculeaza conform urmatoarei formule:

$$I_{n+i} = \frac{\text{CPI} \times (1+\text{INF})^{m-12}}{\text{IPI}}$$

unde:

CPI - cel mai recent indice al preturilor de consum total disponibil;

IPI - Indicele preturilor de consum total initial folosit la ajustarea tarifului la apa si canalizare, de la luna **noiembrie 2012**;

IPI - Indicele preturilor de consum total initial folosit la ajustarea tarifului la apa bruta pentru irigatii, de la luna **octombrie 2013**;

INF -- inflatia pentru perioada de 12 luni inainte de cel mai recent Indice al preturilor disponibil;

m - numarul de luni intre data celui mai recent indice de pret disponibil si data efectiva a noului tarif;

Indicele Preturilor -- Indicele Preturilor de Consum Total publicat lunar de Institutul National de Statistica.

Tabel 1: Ajustările prognozate în planul tarifar pentru perioada 2014-2029 la tariful la apa su canalizare:

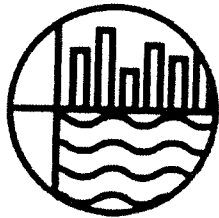
Strategie de tarificare	Tarife initiale (RON/m3)	Ajustare de tarife in termeni reali*															
	n	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Tarif apa	3.77	8.5%	12.0%	0.0%	10.0%	5.0%	5.0%	5.0%	0.0%	0.0%	0.0%	3.0%	3.0%	5.0%	1.0%	5.0%	5.0%
Tarif canalizare	3.35	8.5%	15.0%	0.0%	10.0%	5.0%	5.0%	5.0%	0.0%	0.0%	0.0%	3.0%	3.0%	5.0%	1.0%	5.0%	5.0%

* Ajustările în termeni reali nu includ inflația în perioada dintre ajustările tarifare și nici taxa pe valoare adăugată

Tabel 2: Ajustările prognozate în planul tarifar pentru perioada 2014-2029 la tariful de apa bruta pentru irigații:

Strategie de tarificare	Tarif initial (RON/m3)	Ajustare de tarife in termeni reali**															
	n	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Tarif apa bruta pentru irigații	0.93	8.5%	12.0%	0.0%	10.0%	5.0%	5.0%	5.0%	0.0%	0.0%	0.0%	3.0%	3.0%	5.0%	1.0%	5.0%	5.0%

** Ajustările în termeni reali nu includ inflația în perioada dintre ajustările tarifare și nici taxa pe valoare adăugată

Autoritate Contractanta

ASOCIATIA DE DEZVOLTARE INTERCOMUNITARA "APA-
CANAL CONSTANTA"

Raport privind analiza impactului schimbarilor legislative si macro-economice asupra strategiei de tarificare stabilita in Analiza Cost-Beneficiu pentru „Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apa si apa uzata in aria de operare S.C. RAJA S.A. Constanta, in perioada 2014 - 2020”

August 2021

FISA DE CONTROL A DOCUMENTULUI

Denumire proiect: Analiza impactului schimbarilor legislative si macro-economice asupra strategiei de tarificare stabilita in Analiza Cost-Beneficiu pentru „Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apa si apa uzata in aria de operare S.C. RAJA S.A. Constanta, in perioada 2014 - 2020”

Autoritatea Contractanta/
Beneficiar/: S.C. Raja S.A. Constanta

Prestator/Consultant: S.C. BDO Business Advisory SRL

Document: Raport privind analiza impactului schimbarilor legislative si macro-economice asupra strategiei de tarificare stabilita in Analiza Cost-Beneficiu pentru „Proiectul regional de dezvoltare a infrastructurii de apa si apa uzata in aria de operare S.C. RAJA S.A. Constanta, in perioada 2014 - 2020”

	Intocmit de:	Revizuit de:	Aprobat de:
Prestator/Consultant	Nume - pozitie: Alexandru Neacsu Consultant Financiar	Nume - pozitie: Augustin Boer Manager	Nume - pozitie: Sorin Caian Administrator
Semnatura:			
Data:	29 Iulie 2021	30 Iulie 2021	02 August 2021

CUPRINS

1. INTRODUCERE	6
2. ANALIZA EVOLUTIEI MACROECONOMICE.....	7
3. ANALIZA TRENDURILOR SECTORULUI.....	11
4. ANALIZA CRESTERII PRETURILOR ELEMENTELOR DE COST	13
4.1 Cresterea preturilor la apa bruta.....	13
4.2 Cresterea preturilor la energia electrica	13
5. ANALIZA MODIFICARILOR IN ACTIVITATEA OPERATIONALA	15
5.1 Evolutia cantitatilor facturate de apa si apa uzata la Raja Constanta.....	15
5.2 Evolutia costurilor cu energia electrica.....	16
5.3 Evolutia costurilor cu personalul	17
6. COMPARATIA CU ANALIZA COST-BENEFICIU	20
6.1 Comparatia privind cantitatile.....	20
6.1.2 Cantitatea de apa uzata.....	22
6.2 Comparatia privind principalele elemente de cost.....	24
6.3 Comparatia privind veniturile din exploatare	25
6.4 Concluzii	26
7. AJUSTAREA VALORII PROIECTULUI DE INVESTITII	27
8. IMPACTUL MODIFICARILOR DE CONTEXT ASUPRA ANALIZEI COST-BENEFICIU.....	31
8.1 Impactul contextului macroeconomic si COVID-19 asupra sustenabilitatii proiectului si a operatorului.....	31
8.2 Impactul cresterii valorii proiectului asupra sustenabilitatii proiectului si a operatorului	34
8.3 Impactul cumulat al contextului macroeconomic si COVID-19 si al cresterii valorii proiectului asupra sustenabilitatii proiectului si a operatorului	37
9. PROPUNERE DE AJUSTARE A STRATEGIEI DE TARIFARE	40

TABELE

Tabel 1: Evolutia numarului de personal	17
Tabel 2: Comparatie investitii POIM in preturi constante (EUR).....	29
Tabel 3: Graficul de eşalonare a plăţilor pe ani.....	29
Tabel 4: Coeficienţii de creştere a costurilor în construcţii ingineresti.....	30
Tabel 5: Comparatie investitie POIM in preturi curente.....	30
Tabel 6: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor financiari – ajustare macro	31
Tabel 7: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor economici – ajustare macro	32
Tabel 8: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor financiari – ajustare valoare.....	34
Tabel 9: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor economici – ajustare valoare	35
Tabel 10: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor financiari - cumulati	37
Tabel 11: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor economici - cumulati	38
Tabel 12: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor financiari - final.....	41
Tabel 13: Impactul ajustarii indicatorilor economici - final	43
Tabel 14: Propunerea de modificare a strategiei de tarificare	44

FIGURI

Figura 1: Analiza inflatiei	7
Figura 2: Analiza Produsului Intern Brut.....	8
Figura 3: Analiza cresterii salariilor in termeni reali.....	8
Figura 4: Analiza cursului mediu de schimb (RON/EUR).....	9
Figura 5: Analiza venitului mediu al familiei la nivel national	9
Figura 6: Profitabilitatea personalului la nivel de sector	11
Figura 7: Consumul de energie electrica la nivel de sector in activitatea de apa	12
Figura 8: Consumul de energie electrica la nivel de sector in activitatea de apa uzata.....	12
Figura 9: Evolutia pretului la apa bruta la Raja Constanta.....	13
Figura 10: Evolutia pretului la energia electrica la Raja Constanta.....	14
Figura 11: Evolutia pretului PZU pe piata energiei	14
Figura 12: Cantitatea de apa facturata pentru populatie si rest consumatori	15
Figura 13: Cantitatea de apa uzata facturata pentru populatie si rest consumatori	16
Figura 14: Cheltuieli cu energia electrica in activitatea de apa.....	16
Figura 15: Cheltuieli cu energia electrica in activitatea de apa uzata.....	17
Figura 16: Rentabilitatea personalului.....	18
Figura 17: Structura costurilor S.C. Raja S.A. Constanta (2020) vs. Media Sectorului (2019).....	19
Figura 18: Comparatia cantitatii de apa facturata pentru populatie	20
Figura 19: Comparatia cantitatii de apa facturata pentru restul consumatorilor.....	21
Figura 20: Comparatia cantitatii totale de apa facturata	21
Figura 21: Comparatia cantitatii de apa uzata facturata pentru populatie.....	22
Figura 22: Comparatia cantitatii de apa uzata facturata pentru restul consumatorilor	23
Figura 23: Comparatia cantitatii totale de apa uzata facturata.....	23
Figura 24: Comparatie cheltuieli energie	24
Figura 25: Comparatie cheltuieli cu personalul	25
Figura 26: Comparatie venituri: prognoza vs. real	26
Figura 27: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra includerii amortizarii in tarif – ajustare macro	32
Figura 28: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra deficitului de finantare – ajustare macro.....	33
Figura 29: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra includerii amortizarii in tarif – ajustare valoare	35

Figura 30: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra deficitului de finantare – ajustare valoare	36
Figura 31: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra includerii amortizarii in tarif - cumulat	38
Figura 32: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra deficitului de finantare - cumulat.....	39
Figura 33: Impactul ajustarii strategiei de tarificare asupra indicelui de suportabilitate.....	41
Figura 34: Impactul ajustarii strategiei de tarificare asupra sustenabilitatii	42

1. INTRODUCERE

S.C. Raja S.A. Constanta are aprobata in contractul de delegare o strategie de tarificare pe perioada 2019-2025 care a fost realizata in cadrul Analizei Cost-Beneficiu, parte a Studiului de Fezabilitate pentru „Proiectul Regional de dezvoltare a infrastructurii de apa si apa uzata in aria de operare S.C. Raja S.A. Constanta, in perioada 2014 -2020”. Aceasta strategie de tarificare a fost finalizata in 2019, avand ca date de plecare in prognoza, datele pe anul 2017.

In ultimii ani au fost inregistrate o serie de majorari importante a principalelor elemente de cheltuieli (energie, materiale, combustibil, salarii, etc.), in principal ca urmare a schimbarilor legislative si ca urmare a cresterii salariului minim la nivel national, care nu au putut fi estimate la momentul realizarii Analizei Cost-Beneficiu.

In acest context, s-ar putea sa fie nevoie de o revizuire a strategiei de tarificare pentru a asigura o dezvoltare durabila a operatorului regional S.C. Raja S.A. Constanta. Pentru a analiza impactul acestor schimbari legislative si macroeconomice asupra strategiei de tarificare, au fost realizate urmatoarele activitati:

- Analiza evolutiei costurilor si veniturilor din perioada 2017-2020;
- Analiza evolutiei preturilor si nivelelor principalelor elemente de cost (electricitate, combustibil, salarii, etc.) din perioada 2017-2020;
- Compararea rezultatelor financiare actuale cu prognoza din modelul ACB;
- Regandirea strategiei de tarificare, luand in considerare impactul pe elementele de cost cu urmatoarele subactivitati:
 - Evaluarea impactului cresterilor suplimentare de costuri pe strategia de tarificare;
 - Evaluarea noilor prognoze macroeconomice emise de Comisia Nationala de Prognoza si impactul acestora pe strategia de tarificare;
 - Analiza evolutiei venitului familiei si modificarile necesare la strategia de tarificare pentru a respecta cerinta minima de 2.5% pentru indicatorul de suportabilitate;

Scopul final al acestui raport este de a analiza daca este nevoie de o revizuire a strategiei de tarificare ca urmare a impactului schimbarilor legislative si macroeconomice si de a propune o strategie de tarificare revizuita.

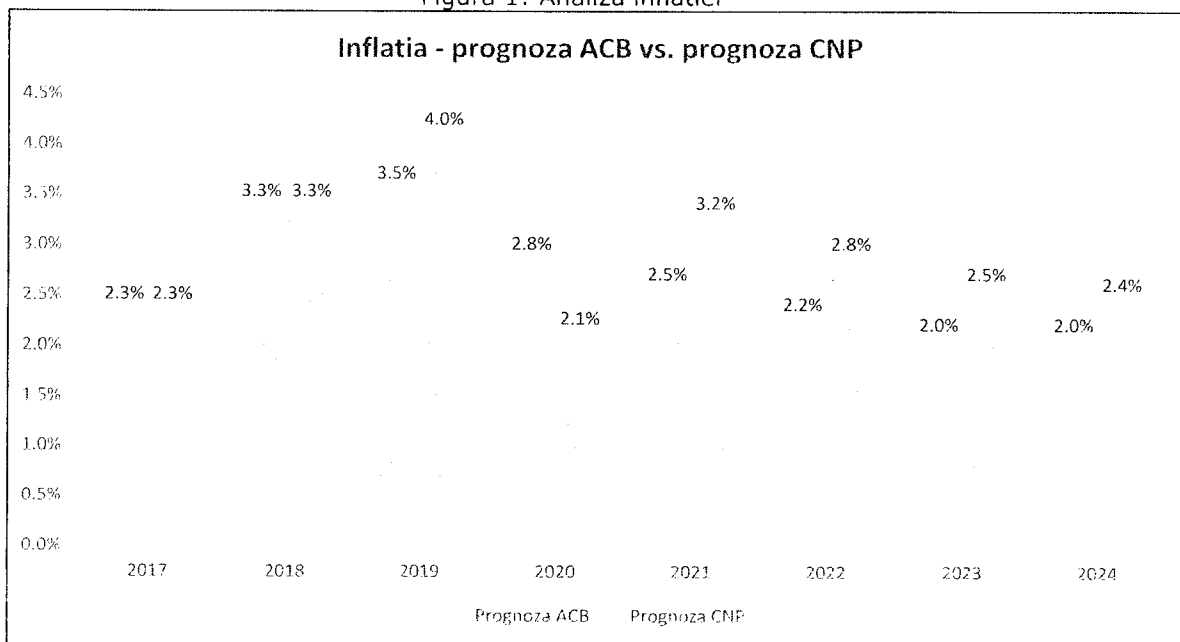
2. ANALIZA EVOLUTIEI MACROECONOMICE

In ultimii ani au avut loc o serie de schimbari macroeconomice importante care au afectat mediul economic, in general, si activitatea S.C. Raja S.A. Constanta. In realizarea Analizei Cost-Beneficiu si implicit a strategiei de tarificare initiale, s-a plecat de la scenariul macroeconomic disponibil in noiembrie 2016 emis de Comisia Nationala de Prognoza. In acest capitol este realizata o comparatie intre scenariul macroeconomic utilizat in Analiza Cost-Beneficiu si valorile reale sau prognozate din aceasta perioada (2017-2024).

De asemenea, contextul macroeconomic a fost afectat semnificativ si de criza economica determinata de COVID-19 care a avut un impact major pe economie si pe activitatea Raja Constanta.

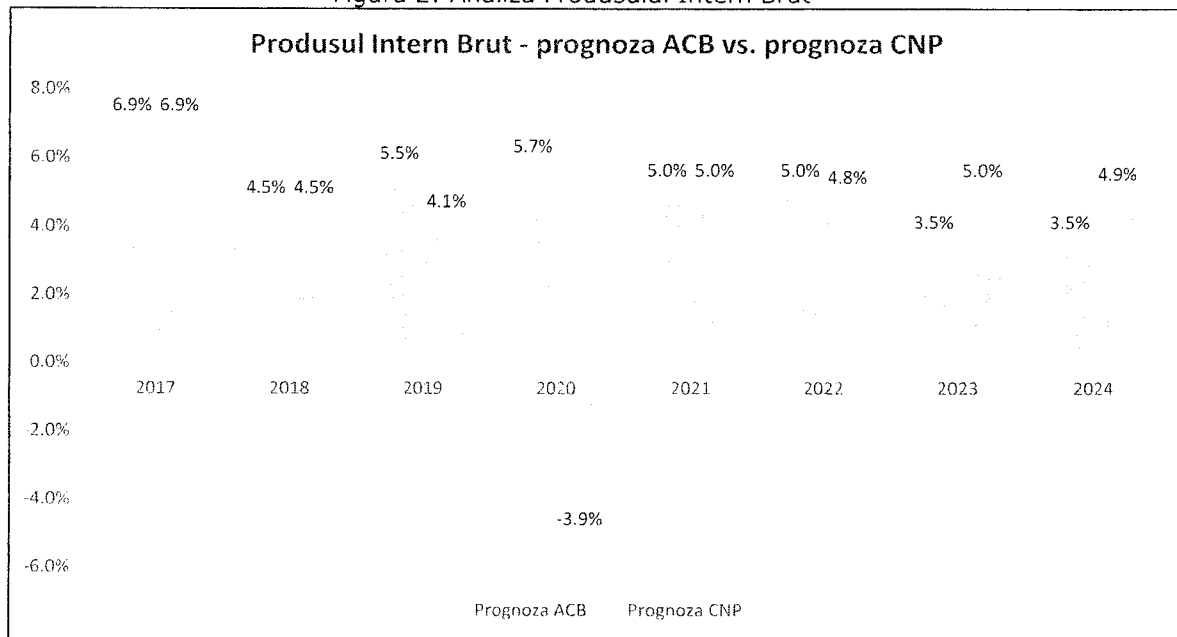
In figura urmatoare se poate observa o diferenta a inflatiei intre prognoza Analizei Cost-Beneficiu (ACB) si prognoza Comisiei Nationale de Prognoza (CNP). Intre anii 2017-2024, in cazul prognozei ACB, s-a inregistrat o medie a inflatiei de 2,6%, in timp ce in cazul ultimei prognoze CNP, se inregistreaza o medie a inflatiei de 2,8%.

Figura 1: Analiza inflatiei

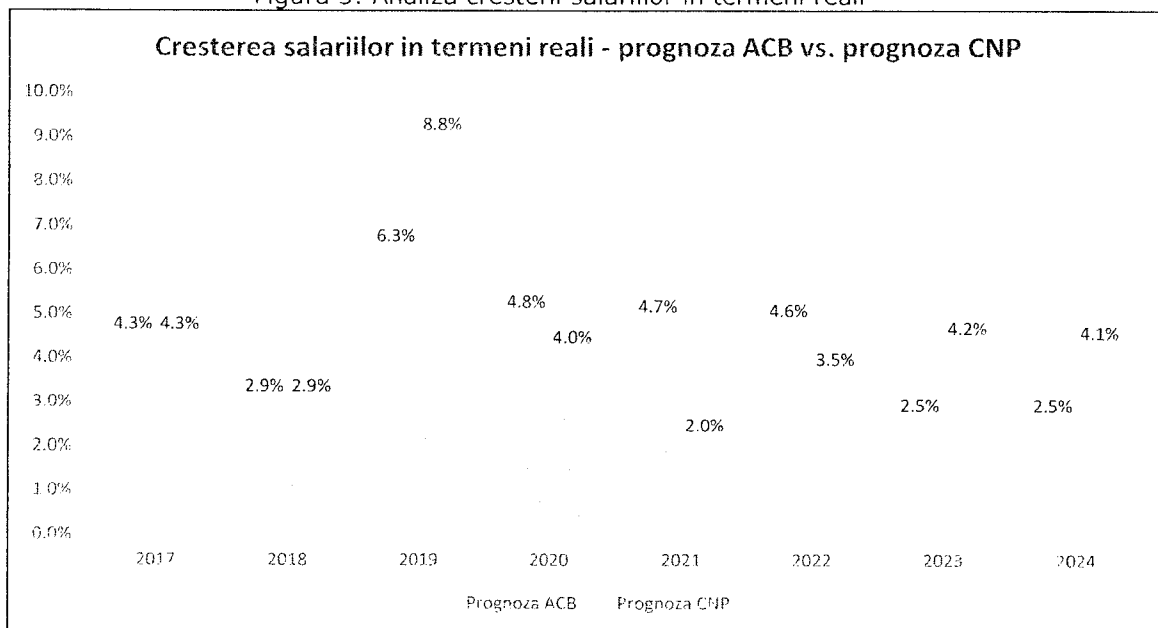
In ceea ce priveste Produsul Intern Brut, in cazul prognozei ACB, intre anii 2017-2024 s-a inregistrat o medie de 5,0%, in timp ce in cazul prognozei CNP, s-a inregistrat o medie de 3,9%.

Figura 2: Analiza Produsului Intern Brut

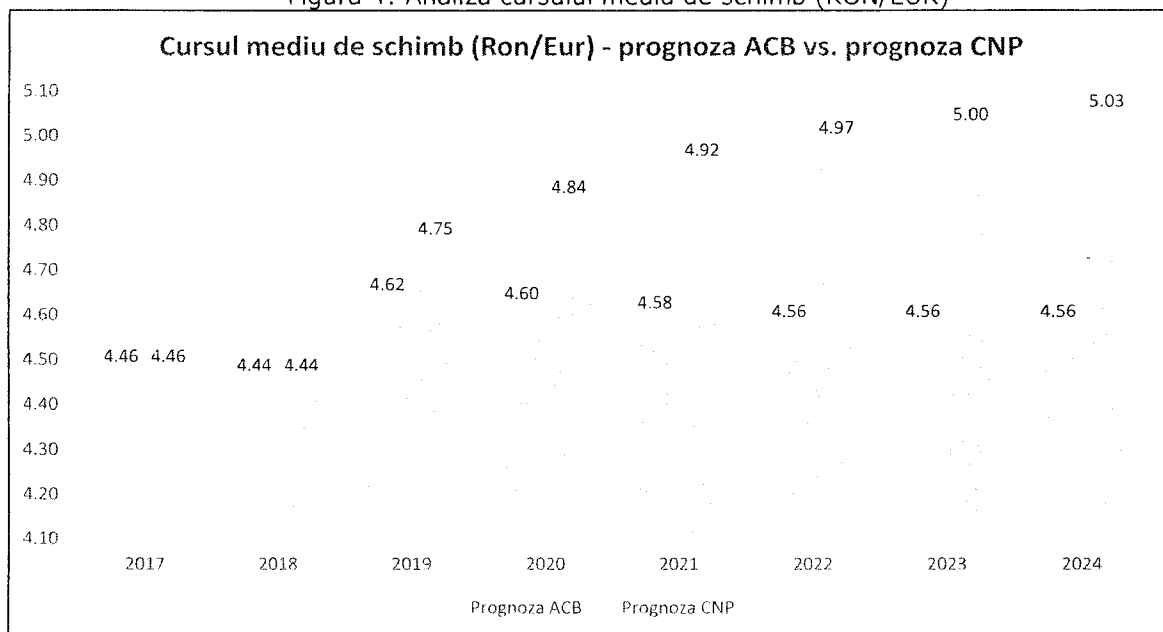
In ceea ce priveste cresterea salariilor in termeni reali, dupa cum se poate observa in figura 3, in 2019 este o diferenta de 2,5% intre prognoza ACB si prognoza CNP. Intre anii 2020 si 2024, diferenta medie este de aproximativ 0,5%.

Figura 3: Analiza cresterii salariilor in termeni reali

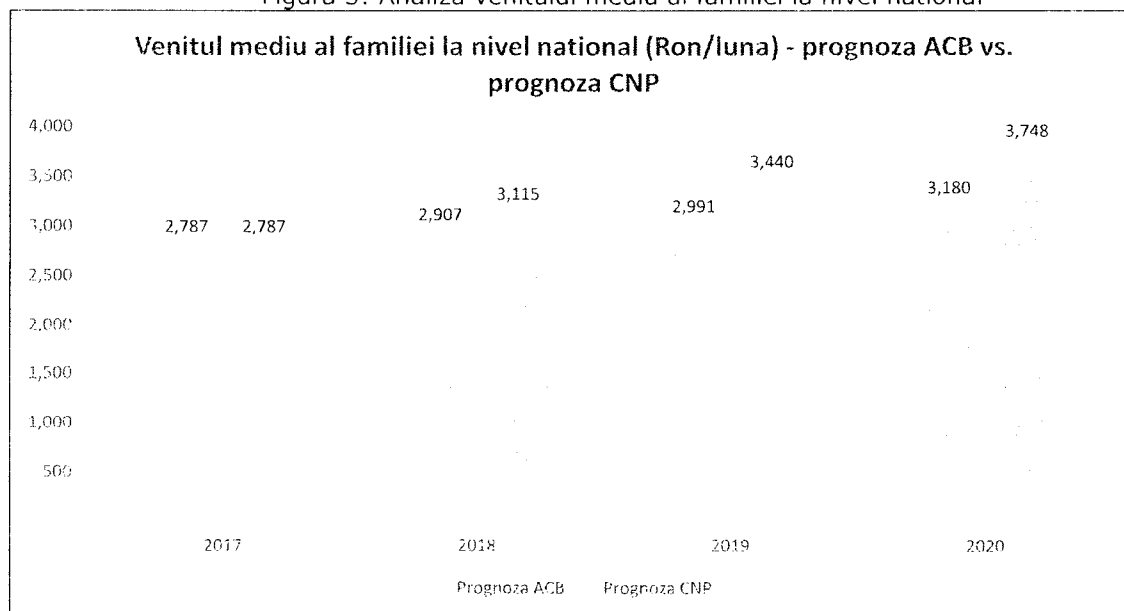
Intre anii 2019-2024, conform prognozei ACB, media cursului de schimb este de 4,58 RON/EUR, in schimb, conform prognozei CNP, media cursului de schimb este de 4,92 RON/EUR.

Figura 4: Analiza cursului mediu de schimb (RON/EUR)

Conform prognozei ACB, in anul 2019, venitul mediu al familiei la nivel national a fost de 2.991 RON/luna, cu 449 RON mai putin decat cel inregistrat de prognoza CNP. In anul 2020, in prognoza ACB s-a utilizat un venit mediu al familiei la nivel national de 3.180 RON/luna, cu 569 RON mai putin decat venitul mediu al familiei la nivel national inregistrat de prognoza CNP.

Figura 5: Analiza veniturii medii al familiei la nivel national

Impactul indicatorilor macroeconomici asupra activitatii S.C. Raja S.A. Constanta poate fi sumarizat dupa cum urmeaza:

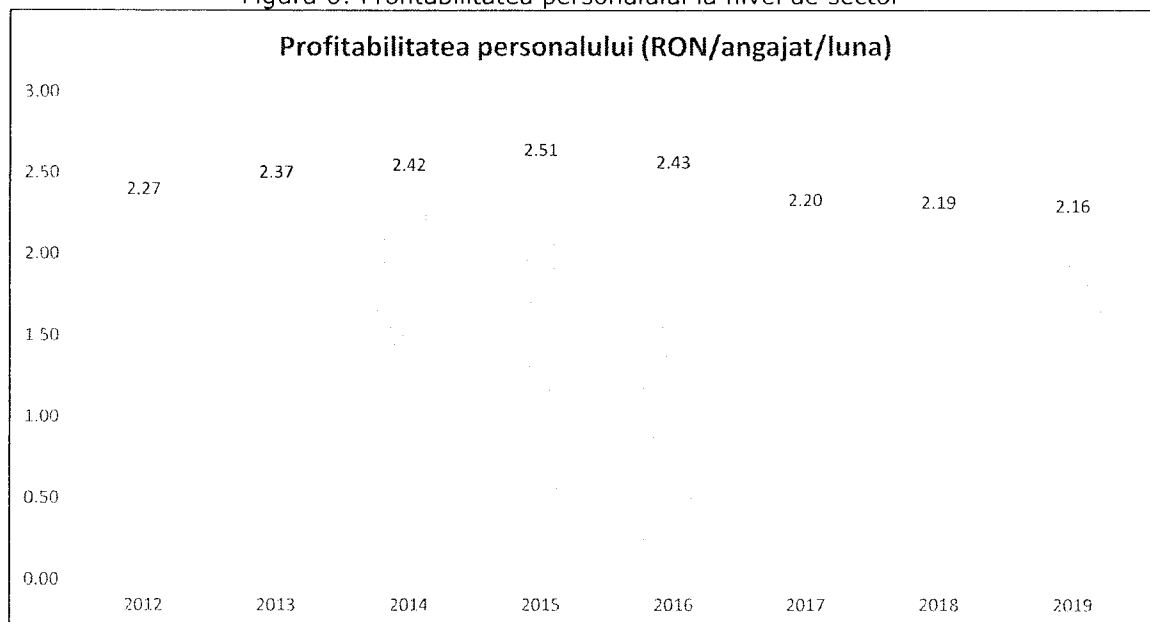
- Inflatia reala inregistrata si prognozata din ultima previziune a CNP este mai mare decat ipoteza de inflatie folosita in ACB, ceea ce cu toate ca are un impact limitat, deoarece prognoza din ACB a fost realizata in preturi constante fara inflatie, are un impact indirect asupra cresterii principalelor elemente de cost ale operatorului (materiale, electricitate, apa bruta, etc.).
- Cresterea salariilor in termeni reali din ultimii 2 ani, precum si ultima prognoza a CNP, arata cresteri comparativ cu ipotezele folosite in ACB, in principal datorita cresterii salariului minim brut la nivel national, precum si a cresterilor salariale din mediul bugetar care vor avea impact si asupra nivelului de salarizare de la societatile comerciale.
- Cursul de schimb RON/EUR a aratat o devalorizare mai accentuata comparativ cu ipotezele din ACB, avand un impact indirect asupra elementelor de cost ale societatii care sunt legate de cursul de schimb (materiale, energie, etc.). De asemenea, au fost afectate si costurile cu rambursarea creditelor, deoarece societatea are contractate imprumuturile in euro.
- Venitul mediu al gospodariei a inregistrat o crestere mai accentuata decat cea previzionata in ACB si se preconizeaza ca va avea o crestere mai accentuata si in urmatorii ani, in principal ca urmare a cresterii salariului mediu brut la nivel national. Aceasta situatie ilustreaza ca gospodariile vor putea suporta ajustari suplimentare de tarificare.
- Contextul macroeconomic a fost afectat semnificativ si de criza economica determinata de COVID 19 care a avut un impact major pe economie si pe activitatea Raja Constanta.

3. ANALIZA TRENDURILOR SECTORULUI

In acest capitol s-au analizat cateva elemente de trend la nivel de sector care au avut un impact si asupra activitatii S.C. Raja S.A. Constanta.

Un indicator important din analiza sectorului este analiza profitabilitatii angajatului. Dupa cum se observa in figura de mai jos, profitabilitatea personalului a inceput sa creasca din anul 2013 pana in anul 2015, cand s-a inregistrat cea mai mare medie a acesteia la nivel de sector, fiind de 2,51. Incepand cu anul 2016, aceasta a inceput sa scada, iar in 2019 s-a inregistrat cea mai mica medie a profitabilitatii personalului la nivel de sector, fiind de 2,16, ceea ce inseamna ca rentabilitatea personalului este in scadere.

Figura 6: Profitabilitatea personalului la nivel de sector

Un alt indicator important din analiza sectorului este consumul de energie electrica. In ceea ce priveste activitatea de apa, asa cum se poate observa si in figura urmatoare, media consumului de energie electrica la nivel de sector a scazut cu 7% intre anul 2012 si 2014, dar incepand cu anul 2015 pana in 2019, acesta a inceput sa creasca in principal ca urmare a finalizarii investitiilor finantate prin POS Mediu. Referitor la activitatea de apa uzata, din anul 2012 pana in 2019, media consumului de energie electrica la nivel de sector a crescut cu 7% in fiecare an, in principal ca urmare a finalizarii investitiilor finantate prin POS Mediu.

Figura 7: Consumul de energie electrica la nivel de sector in activitatea de apa

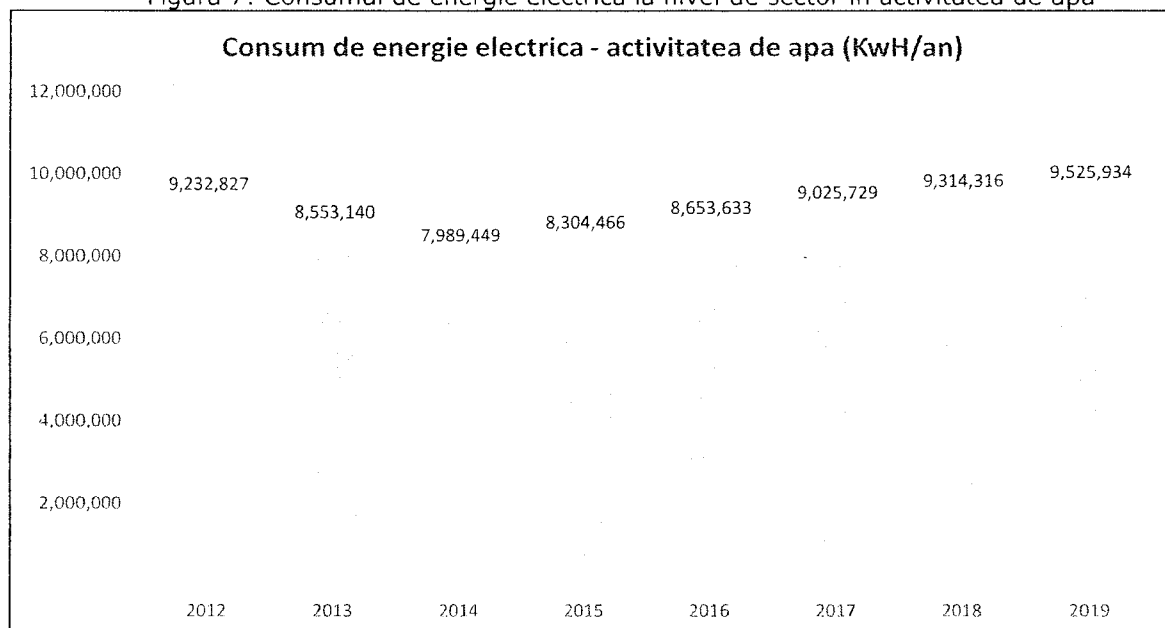
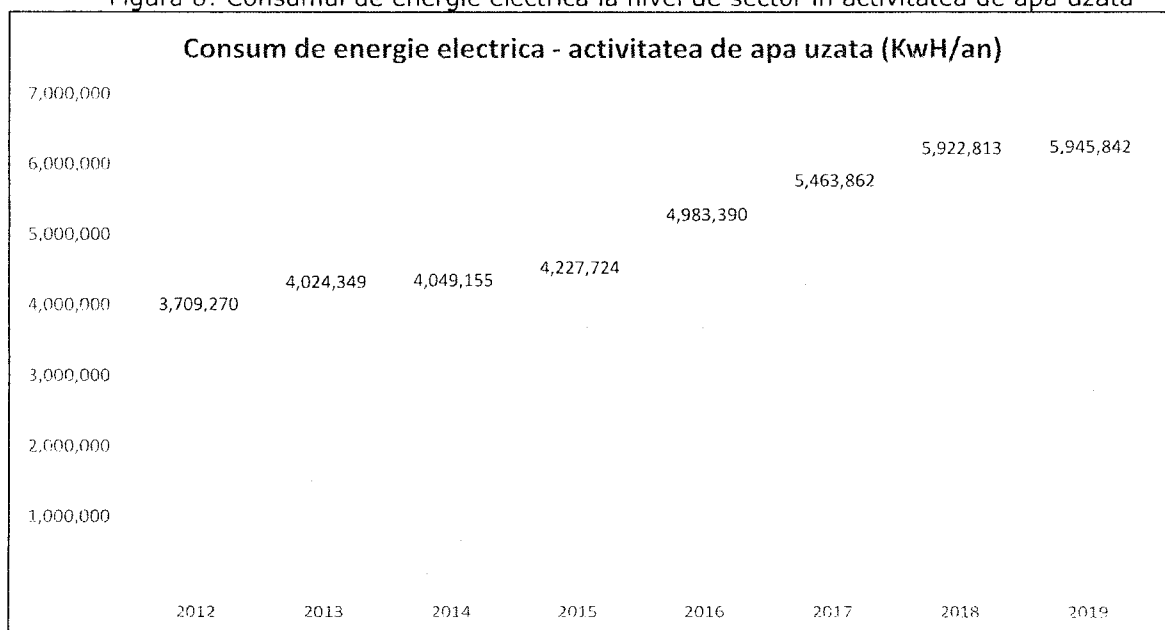

Figura 8: Consumul de energie electrica la nivel de sector in activitatea de apa uzata

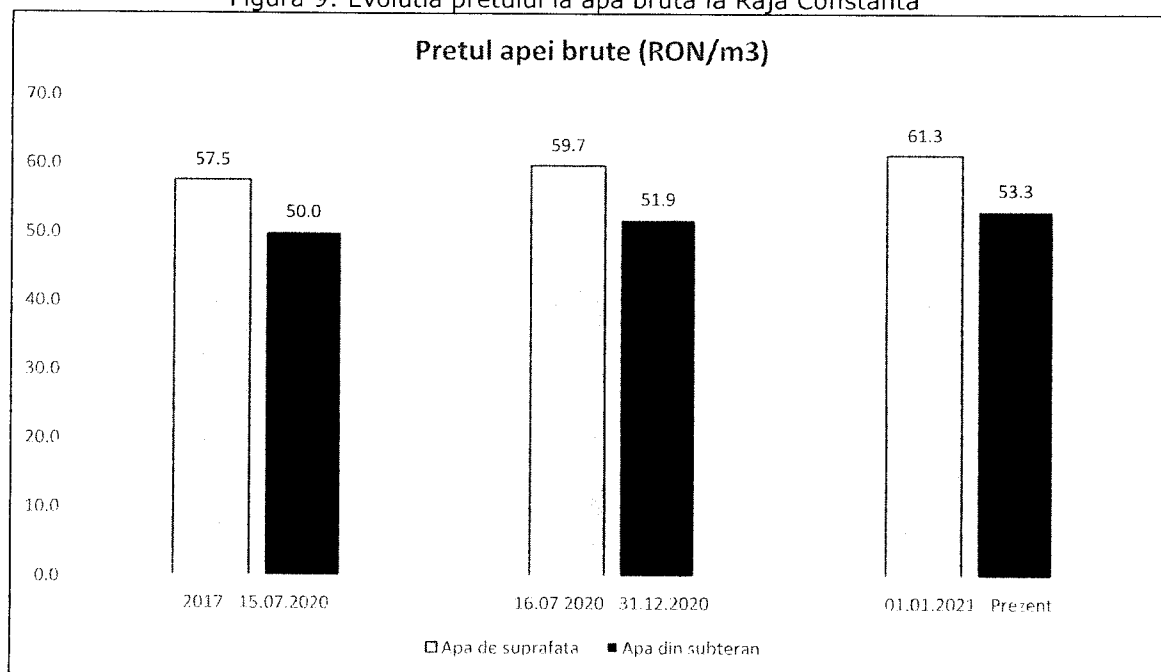
Aceste cresteri ale consumului de energie electrica coroborate cu cresterea pretului MWh au un impact major asupra costurilor cu energia electrica la nivelul intregului sector.

4. ANALIZA CRESTERII PRETURILOR ELEMENTELOR DE COST

4.1 Creșterea prețurilor la apa brută

O componentă a creșterii elementelor de cost este creșterea prețurilor atât la apa brută de suprafață, cât și la apa brută din subteran. Începând cu anul 2017 și până în prezent, atât prețul mediu al apei brute de suprafață, cât și cel al apei din subteran a crescut cu 7%. Ca urmare a creșterii prețului apei brute, cheltuielile cu apa brută au crescut cu 10% între 2017 și 2020.

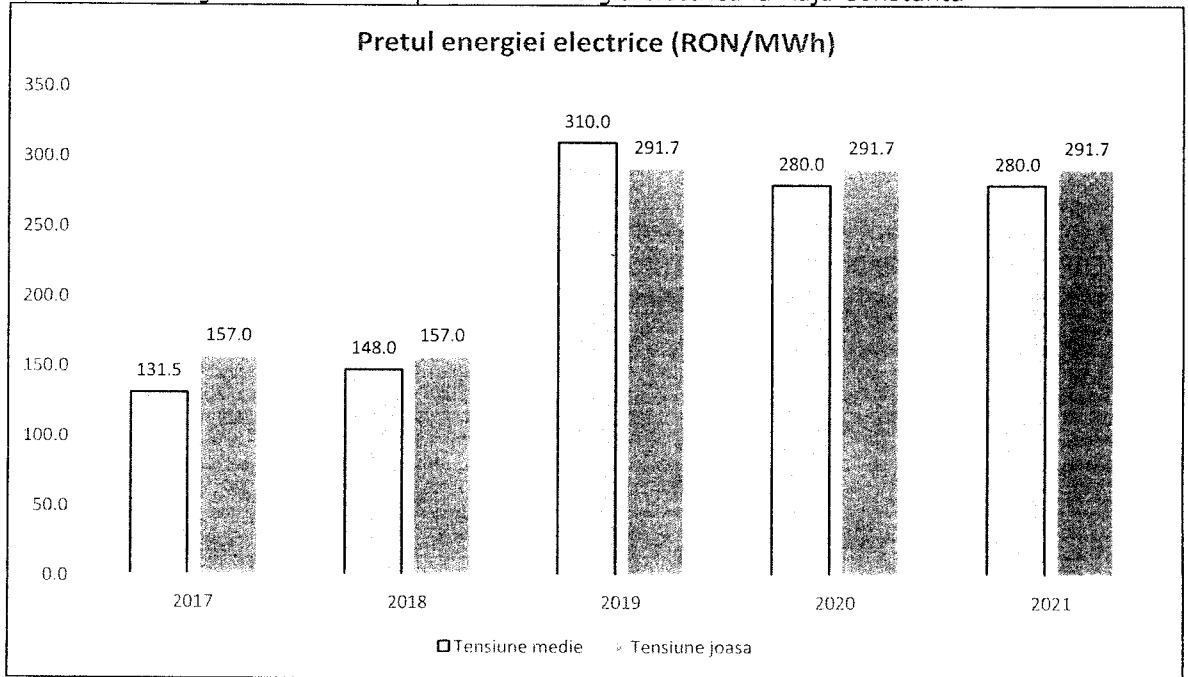
Figura 9: Evoluția prețului la apa brută la Raja Constanta

4.2 Creșterea prețurilor la energia electrică

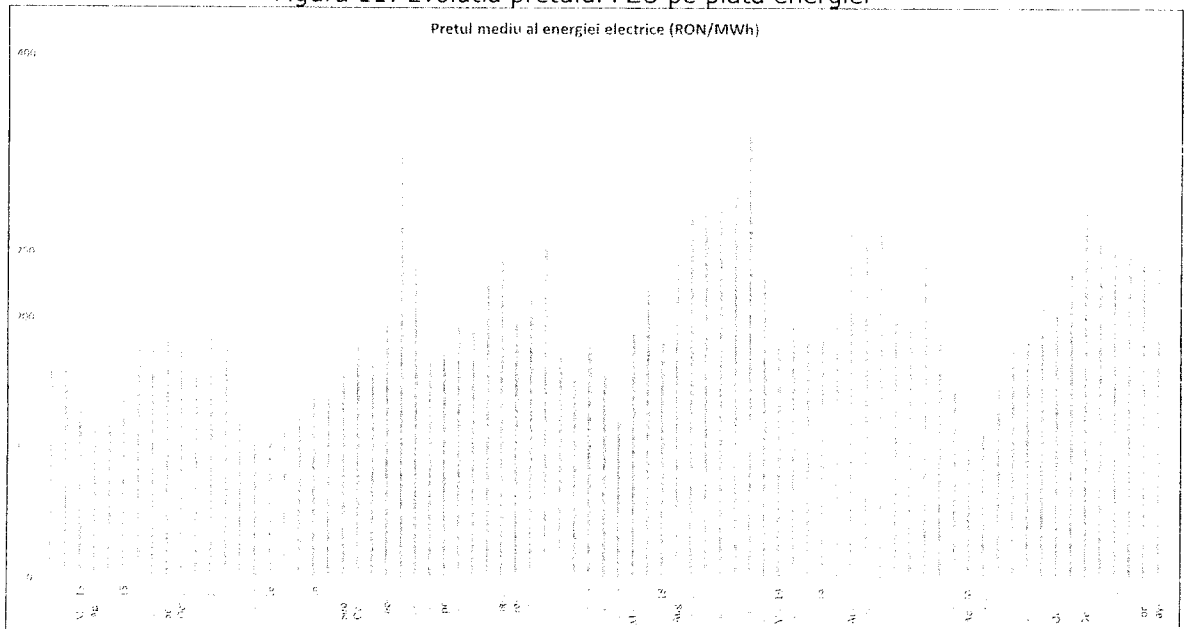
O componentă cu un impact major pe creșterea elementelor de cost este creșterea prețurilor la energia electrică. După cum se observă în figura de mai jos, începând cu anul 2017, prețul energiei electrice a crescut semnificativ. Între 2017 și 2020, prețul energiei electrice a crescut în medie cu 25%. Din cauza acestor creșteri, cheltuielile cu energia electrică au crescut semnificativ.

Figura 10: Evolutia pretului la energia electrica la Raja Constanta

Prețul energiei electrice furnizata catre societatea S.C. Raja S.A. Constanta a inregistrat o crestere semnificativa, ca urmare a liberalizarii preturilor pe piata de energie si a evolutiei pretului la bursa dupa cum se poate observa in figura urmatoare:

Figura 11: Evolutia pretului PZU pe piata energiei

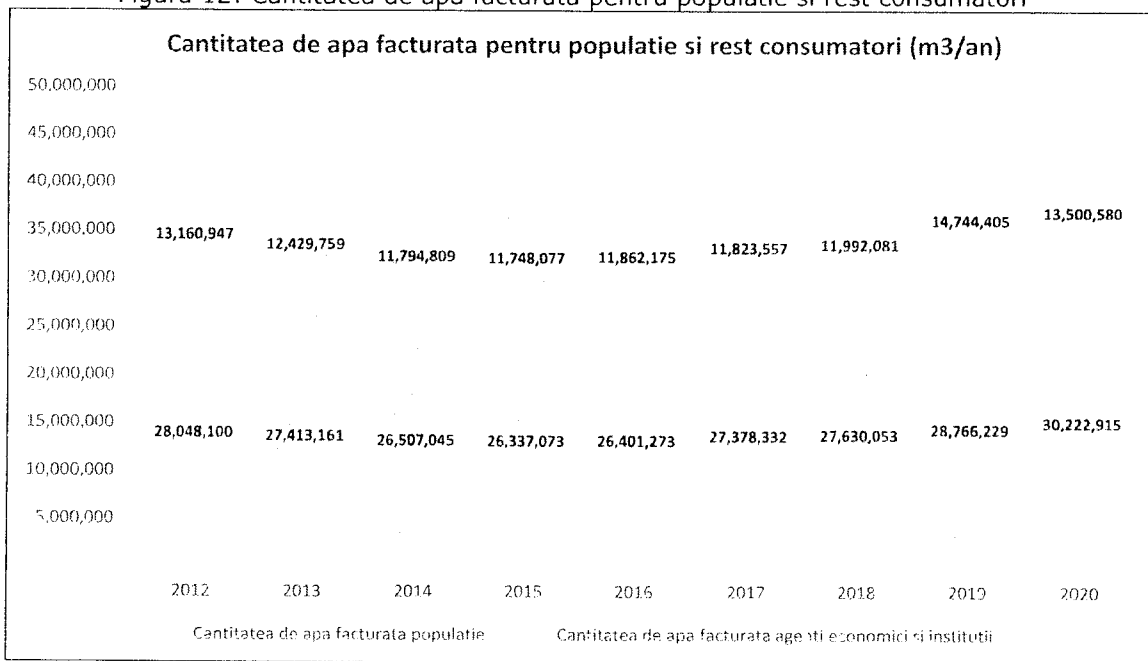

5. ANALIZA MODIFICARILOR IN ACTIVITATEA OPERATIONALA

5.1 Evolutia cantitatilor facturate de apa si apa uzata la Raja Constanta

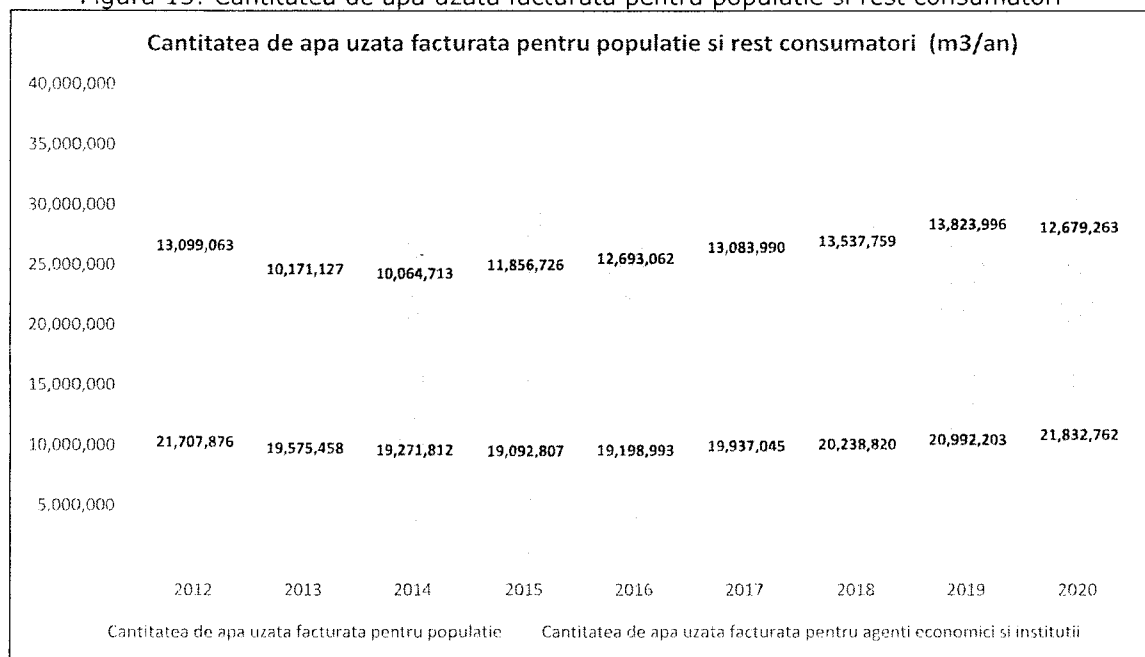
O modificare importanta in activitatea operationala o reprezinta cantitatile facturate de apa si apa uzata. Dupa cum se poate observa in figura urmatoare, cantitatea de apa facturata catre populatie inregistreaza o evolutie relativ constanta, avand o medie de 27.633.798 m³ intre anii 2012-2020. In ceea ce priveste cantitatea de apa facturata catre agentii economici si institutii, se observa o scadere medie de aproximativ 2,3% intre 2013 si 2018. Incepand cu 2019, aceasta a crescut cu 23%. Aceste variatii privind cantitatea de apa facturata agentilor economici si institutiilor ar fi cauzate de activitatea operatorilor economici in functie de turismul din sezonul estival.

Figura 12: Cantitatea de apa facturata pentru populatie si rest consumatori

In ceea ce priveste cantitatea de apa uzata facturata catre populatie, aceasta inregistreaza o evolutie relativ constanta, cu o medie de 20.205.308 m³ intre anii 2012 - 2020. In ceea ce priveste cantitatea de apa facturata catre agentii economici si institutii, se observa o scadere medie de aproximativ 1% intre 2013 si 2018. Incepand cu 2019, aceasta a crescut cu 2,1%. Aceste variatii privind cantitatea de apa facturata agentilor economici si institutiilor ar fi cauzate de variatia cantitatii apei meteorice (in functie de anul respectiv, daca este sau nu ploios).

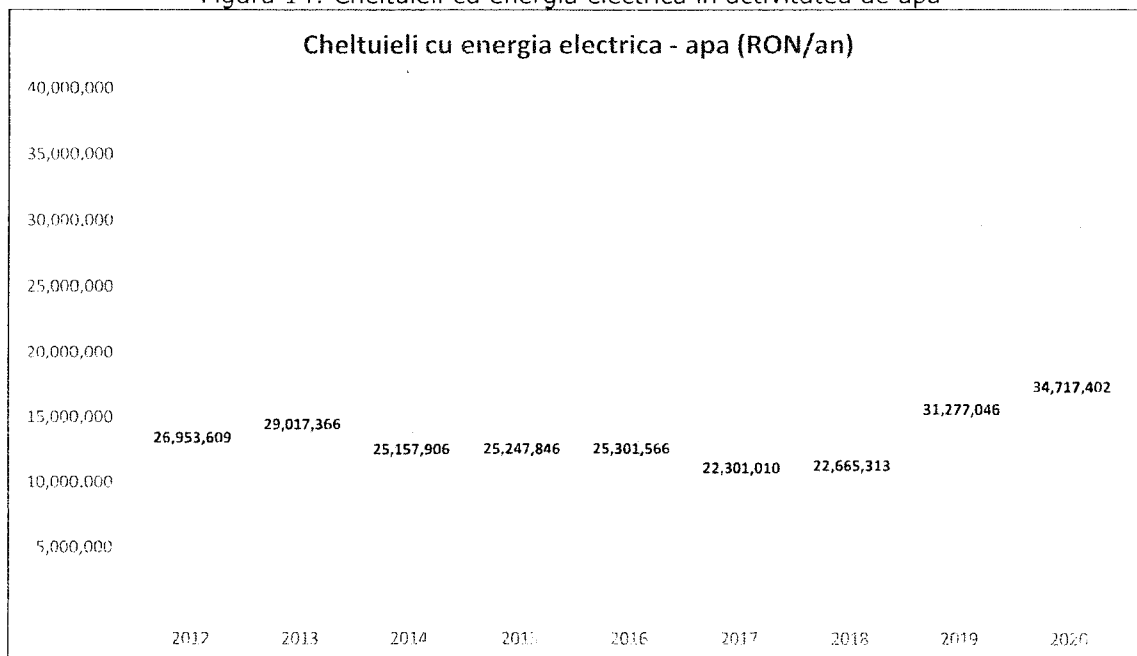
Figura 13: Cantitatea de apa uzata facturata pentru populatie si rest consumatori

5.2 Evolutia costurilor cu energia electrica

O alta modificare importanta in activitatea operationala a Raja Constanta o reprezinta evolutia costurilor cu energia electrica.

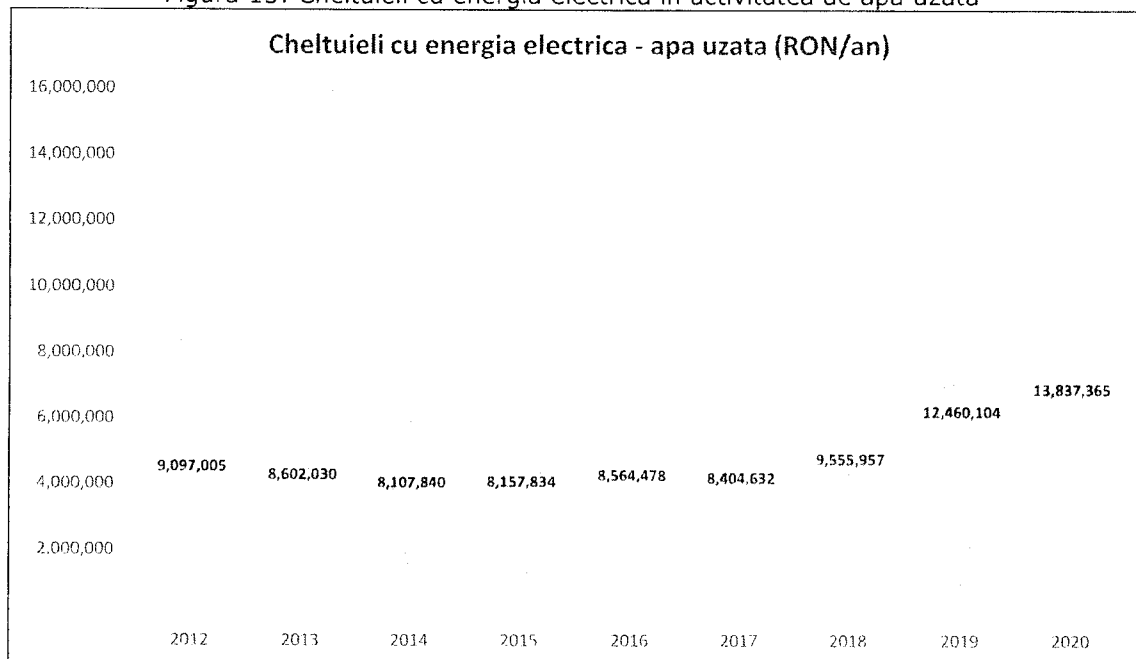
Figura 14: Cheltuieli cu energia electrica in activitatea de apa

In activitatea de apa s-a inregistrat o scadere medie a cheltuielilor cu energia electrica de aproximativ 5% intre anii 2014 - 2018. In 2019 si 2020 acestea au crescut cu 38%, respectiv 53,2% comparativ cu 2018.

In activitatea de apa uzata s-a inregistrat o scadere medie a cheltuielilor cu energia electrica de aproximativ 1% intre anii 2014 - 2017. In 2018 au crescut cu 13,7%, iar in 2019 si 2020 acestea au crescut cu 30%, respectiv 44% comparativ cu 2018.

Figura 15: Cheltuieli cu energia electrica in activitatea de apa uzata

Principala cauza a cresterii cheltuielilor cu energia electrica atat in activitatea de apa, cat si in activitatea de apa uzata, ar fi cresterea pretului la energie electrica, avand un impact semnificativ in activitatea operationala.

5.3 Evolutia costurilor cu personalul

In ultimii ani, S.C. Raja S.A. Constanta a avut o politica prudenta privind evolutia numarului de personal si a evolutiei salariului mediu. Evolutia numarului de personal este prezentata in tabelul urmator:

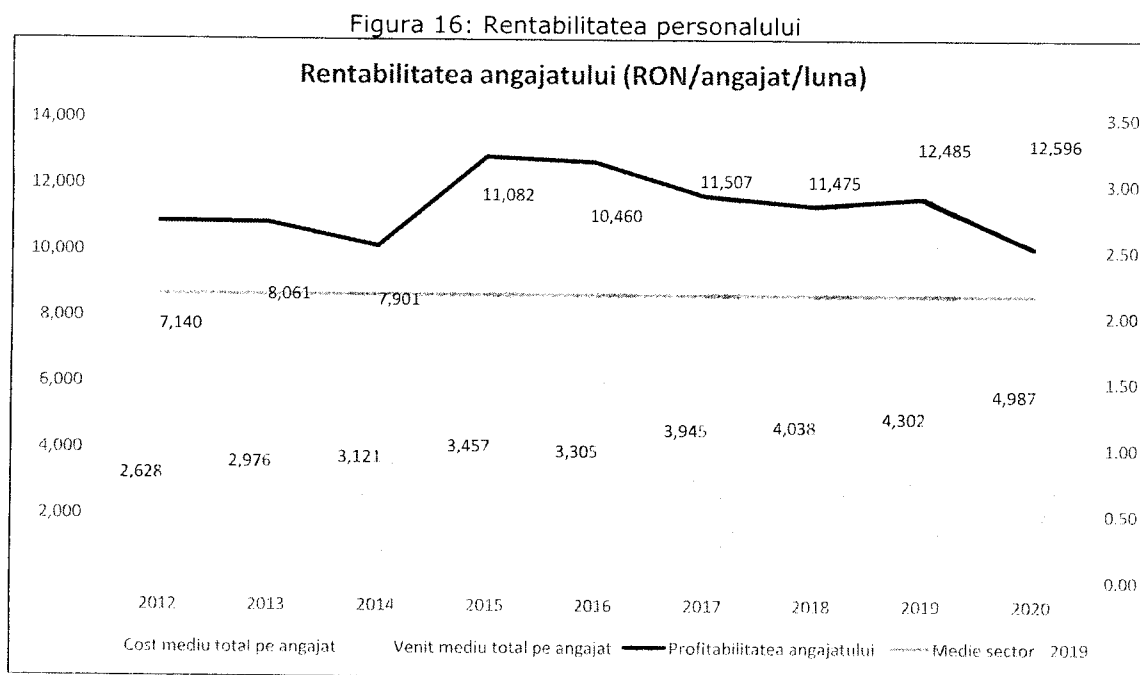
Tabel 1: Evolutia numarului de personal

Evolutia numar personal	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Numar angajati	2,672	2,076	2,076	2,156	2,365	2,348	2,399

Dupa cum se poate observa, numarul de personal a avut o crestere minora in ultimii ani datorata, in principal, preluarii de noi sisteme de alimentare cu apa si apa uzata in aria de operare.

Evolutia costurilor cu personalul a avut o tendinta prudenta in ultimii ani, costurile salariale fiind ajustate cu inflatia si cu impactul cresterii salariului minim brut la nivel national.

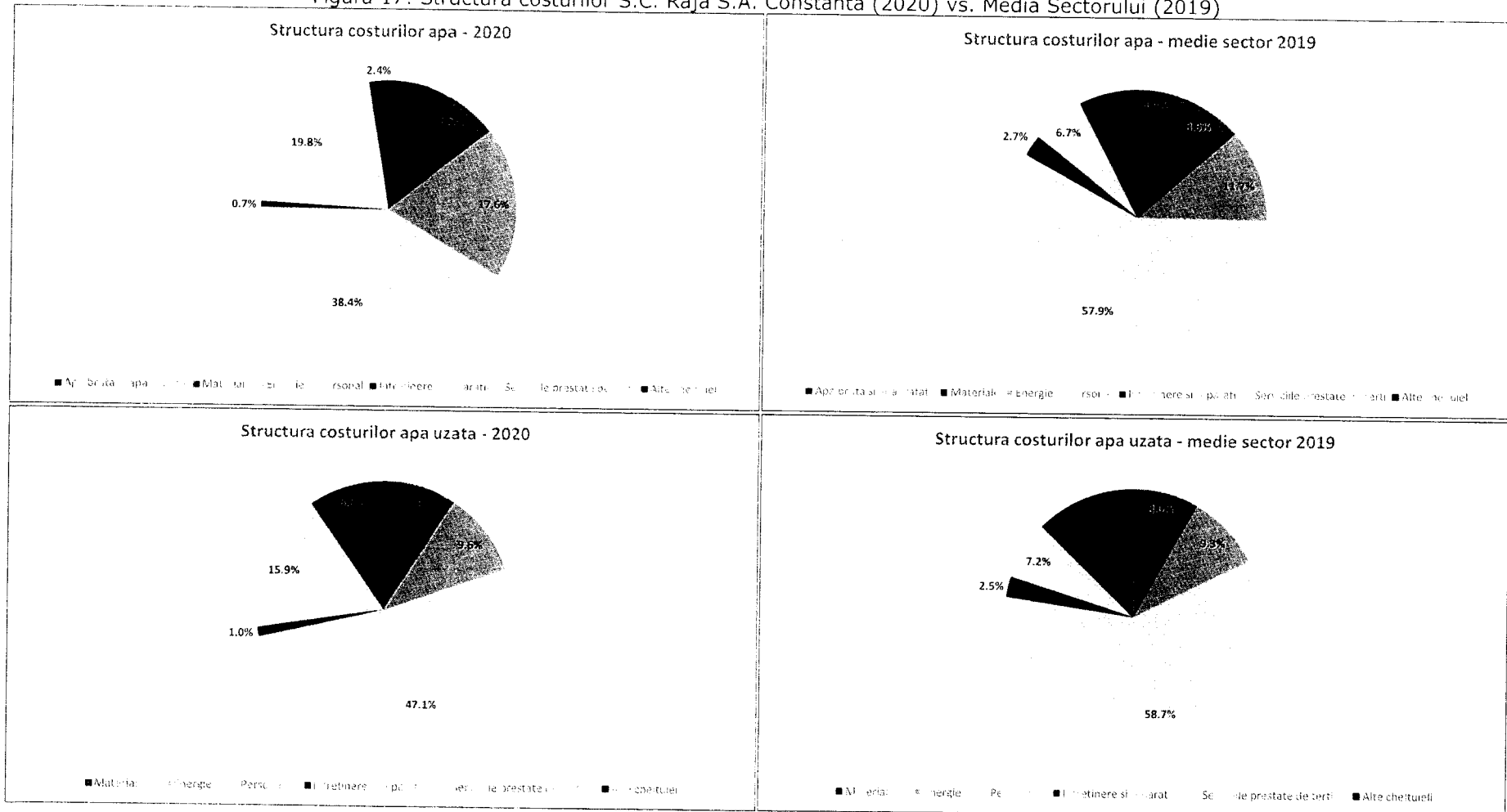
Rentabilitatea personalului inregistrata de S.C. Raja S.A. Constanta este prezentata sub forma schematica in figura urmatoare:

Dupa cum se poate observa, S.C. Raja S.A. Constanta inregistreaza o rentabilitate a personalului peste media sectorului de apa si apa uzata din Romania, ilustrand politica prudenta privind personalul.

Structura costurilor S.C. Raja S.A. Constanta este una eficienta aratand un nivel mai redus al chetuielilor cu personalul decat media sectorului si o pondere mai mare a chetuielilor cu energia electrica (dupa cum se vede in figura de la pagina urmatoare). Tinand cont de acest lucru, impactul cresterilor preturilor la energia electrica este mai mare asupra S.C. Raja S.A. Constanta decat asupra restului sectorului.

Figura 17: Structura costurilor S.C. Raja S.A. Constanta (2020) vs. Media Sectorului (2019)

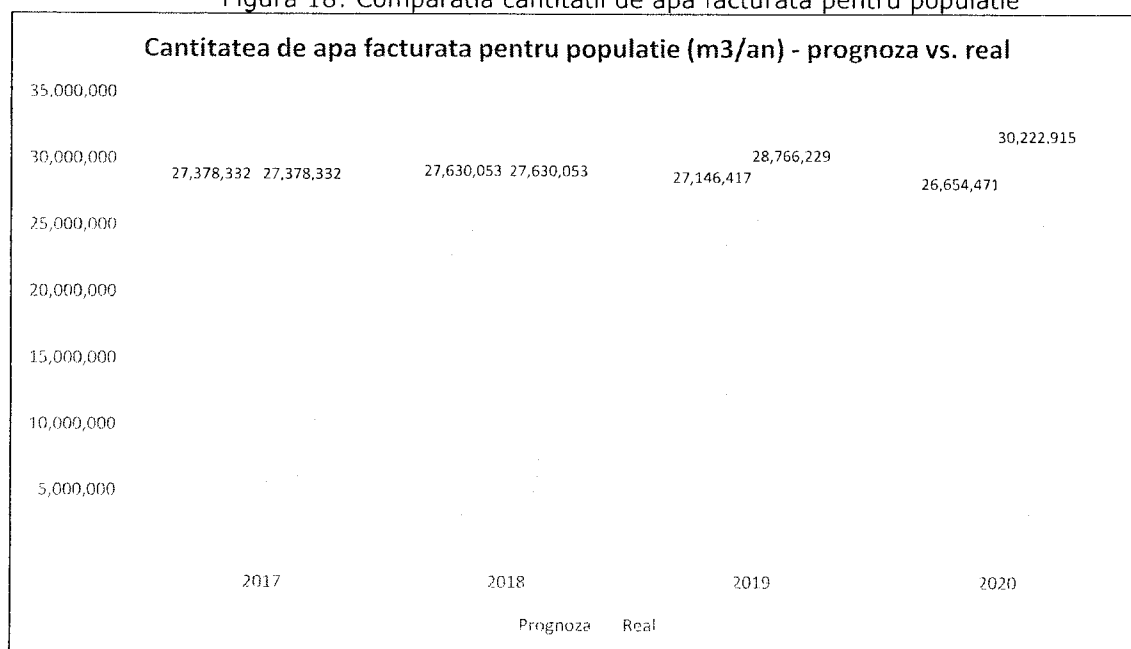

6. COMPARATIA CU ANALIZA COST-BENEFICIU

6.1 Comparatia privind cantitatile

In ceea ce priveste cantitatea de apa facturata pentru populatie, conform prognozei ACB, in anul 2019 s-a inregistrat o cantitate de 27.146.417 m³, cu 1.619.812 m³ mai putin decat cantitatea reala. In anul 2020, conform aceleiasi prognoze, s-a inregistrat o cantitate de apa facturata pentru populatie de 26.654.471 m³, cu 3.568.444 m³ mai putin decat cantitatea reala. Intre anii 2017-2020, conform prognozei ACB, cantitatea medie de apa facturata pentru populatie a fost de 27.202.318 m³, in timp ce, in realitate, aceasta a fost de 28.499.382 m³, cu 1.297.064 m³ mai mult decat media prognozei ACB.

Figura 18: Comparatia cantitatii de apa facturata pentru populatie

Conform prognozei ACB, in anul 2019, cantitatea de apa facturata pentru restul consumatorilor a fost de 11.872.160 m³, cu 2.872.245 m³ mai putin decat cantitatea reala. In 2020, conform aceleiasi prognoze, s-a inregistrat o cantitate de apa facturata pentru restul consumatorilor de 11.753.439 m³, cu 1.747.141 m³ mai putin decat cantitatea reala. Intre anii 2017-2020, conform prognozei ACB, cantitatea medie de apa facturata pentru restul consumatorilor a fost de 11.860.309 m³, in timp ce, in realitate, aceasta a fost de 13.015.156 m³, cu 1.154.846 m³ mai mult decat media prognozei ACB.

Figura 19: Comparatia cantitatii de apa facturata pentru restul consumatorilor

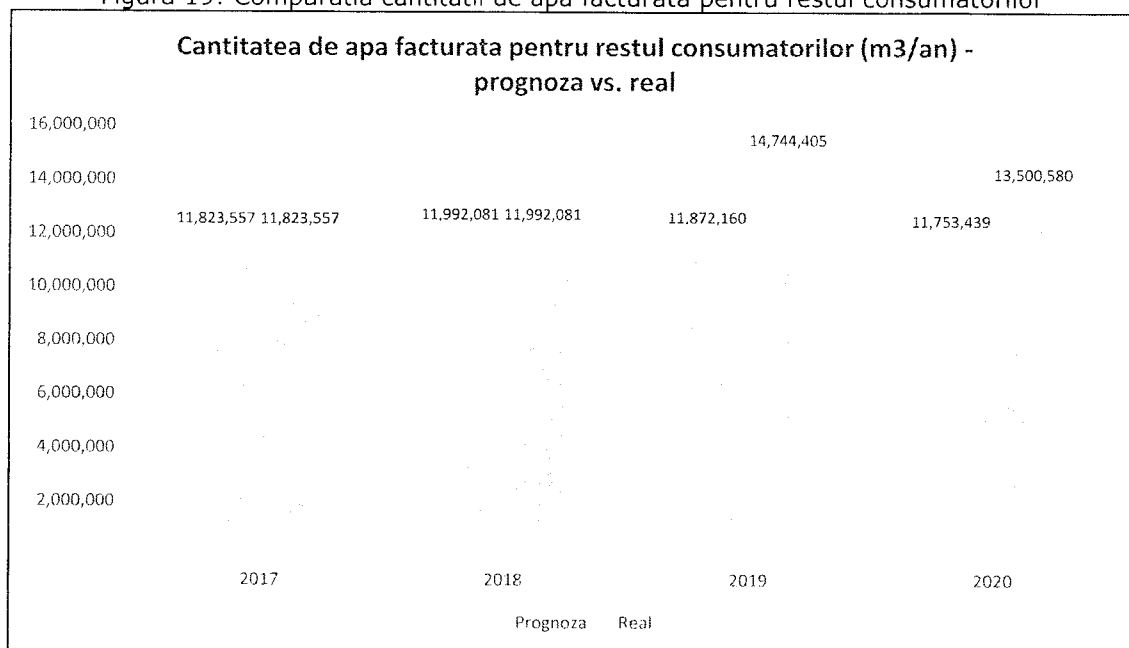
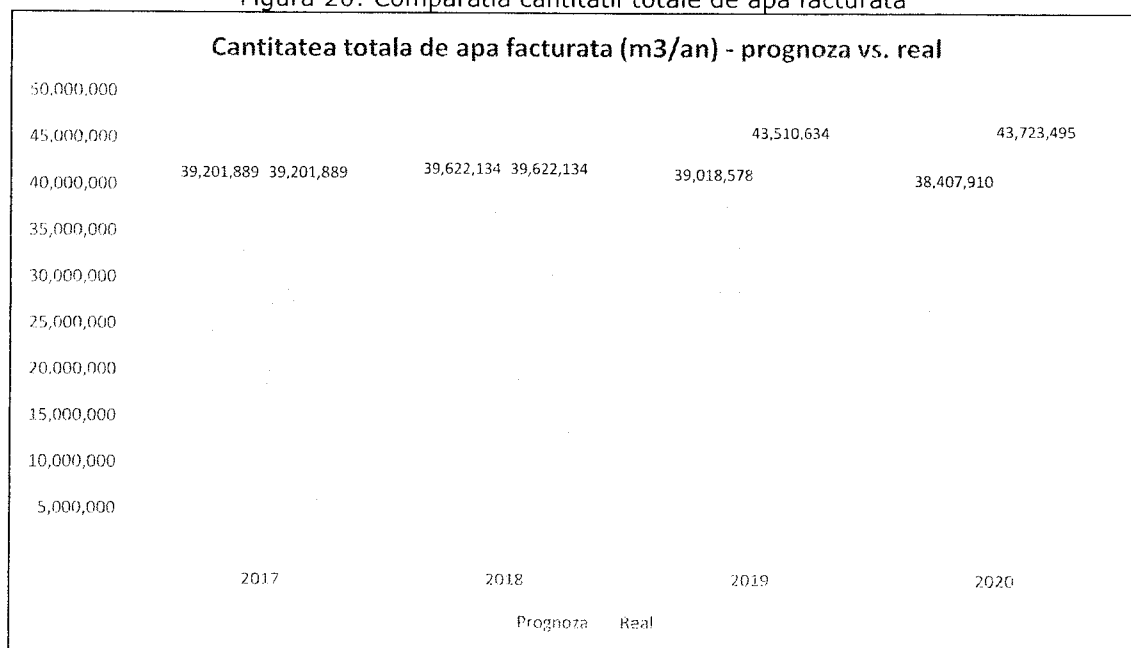

Figura 20: Comparatia cantitatii totale de apa facturata

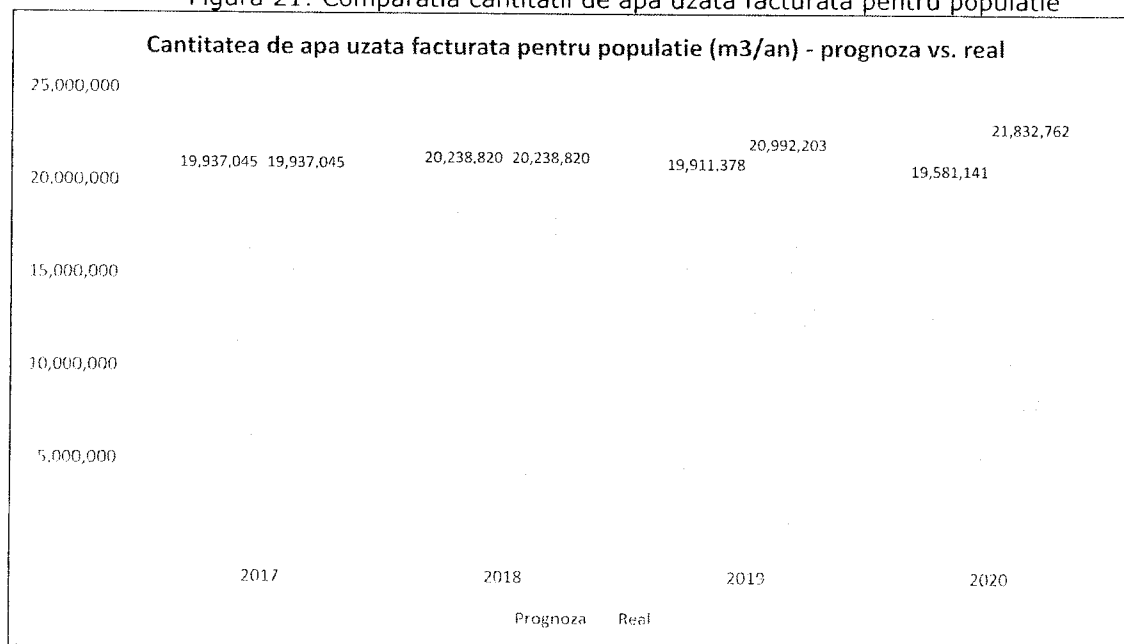
Privind totalul cantitatii de apa facturata, conform prognozei ACB, in anul 2019 s-a inregistrat o cantitate de 39.018.578 m3, cu 4.494.056 m3 mai putin decat cantitatea reala. In 2020, conform aceleiasi prognoze, s-a inregistrat o cantitate totala de apa facturata de 38.407.910 m3, cu 5.315.585 m3 mai putin decat cantitatea reala. Intre anii 2017-2020, conform prognozei ACB, media cantitatii totale de apa facturata a fost de 39.062.628 m3, in timp ce, in realitate, aceasta a fost de 41.514.538 m3, cu 2.451.910 m3 mai mult decat media prognozei ACB.

In concluzie, cantitatea de apa facturata este mai ridicata in realitate decat prognoza din ACB datorita cresterii consumului mediu, atat la populatie, cat si la restul consumatorilor.

6.1.2 Cantitatea de apa uzata

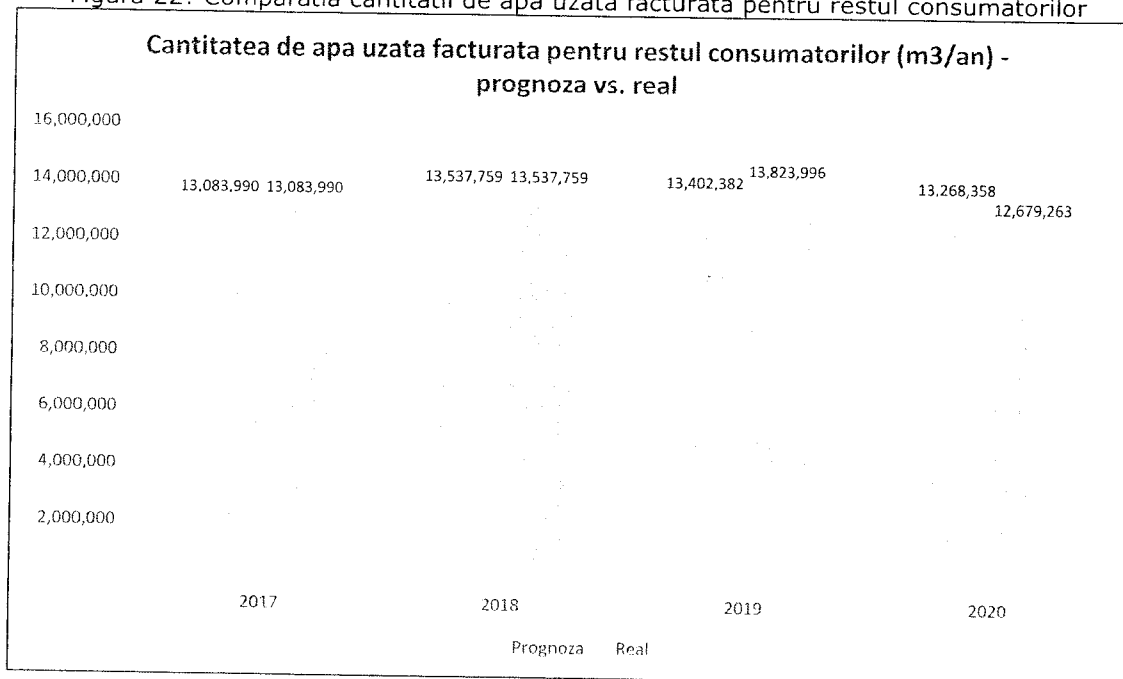
In ceea ce priveste cantitatea de apa uzata facturata pentru populatie, conform prognozei ACB, in anul 2019 s-a inregistrat o cantitate de 19.911.378 m³, cu 1.080.825 m³ mai putin decat cantitatea reala. In anul 2020, conform aceleiasi prognoze, s-a inregistrat o cantitate de 19.581.141 m³, cu 2.251.621 m³ mai putin decat cantitatea reala. Intre anii 2017-2020, conform prognozei ACB, cantitatea medie de apa uzata facturata pentru populatie a fost de 19.917.096 m³, in timp ce, in realitate, aceasta a fost de 20.750.207 m³, cu 833.111 m³ mai mult decat media prognozei ACB.

Figura 21: Comparatia cantitatii de apa uzata facturata pentru populatie

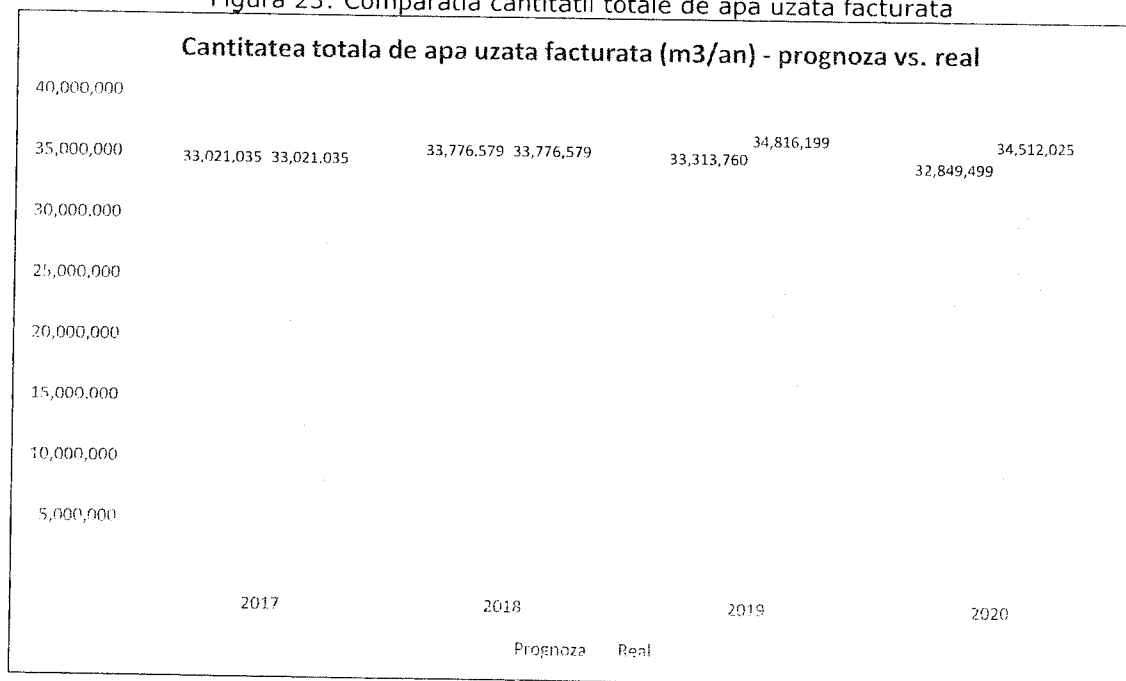
Conform prognozei ACB, in anul 2019, cantitatea de apa uzata facturata pentru restul consumatorilor a fost de 13.402.382 m³, cu 421.614 m³ mai putin decat cantitatea reala. In 2020, conform aceleiasi prognoze, s-a inregistrat o cantitate de 13.268.358 m³, cu 589.095 m³ mai mult decat cantitatea reala. Intre anii 2017-2020, conform prognozei ACB, cantitatea medie de apa facturata pentru restul consumatorilor a fost de 13.323.122 m³, in timp ce, in realitate, aceasta a fost de 13.281.252 m³, cu 41.870 m³ mai putin decat media prognozei ACB.

Figura 22: Comparatia cantitatii de apa uzata facturata pentru restul consumatorilor

Cantitatile reale facturate in 2020 au avut un trend descrescator, in principal ca urmare a scaderii cantitatii de precipitatii (apa meteorica), in principal din cauza schimbarilor climatice.

Figura 23: Comparatia cantitatii totale de apa uzata facturata

Privind totalul cantitatii de apa uzata facturata, conform prognozei ACB, in 2019 s-a inregistrat o cantitate de 33.313.760 m3, cu 1.502.439 m3 mai mult decat cantitatea reala. In 2020, conform aceleiasi prognoze, s-a inregistrat o cantitate totala de 32.849.499 m3,

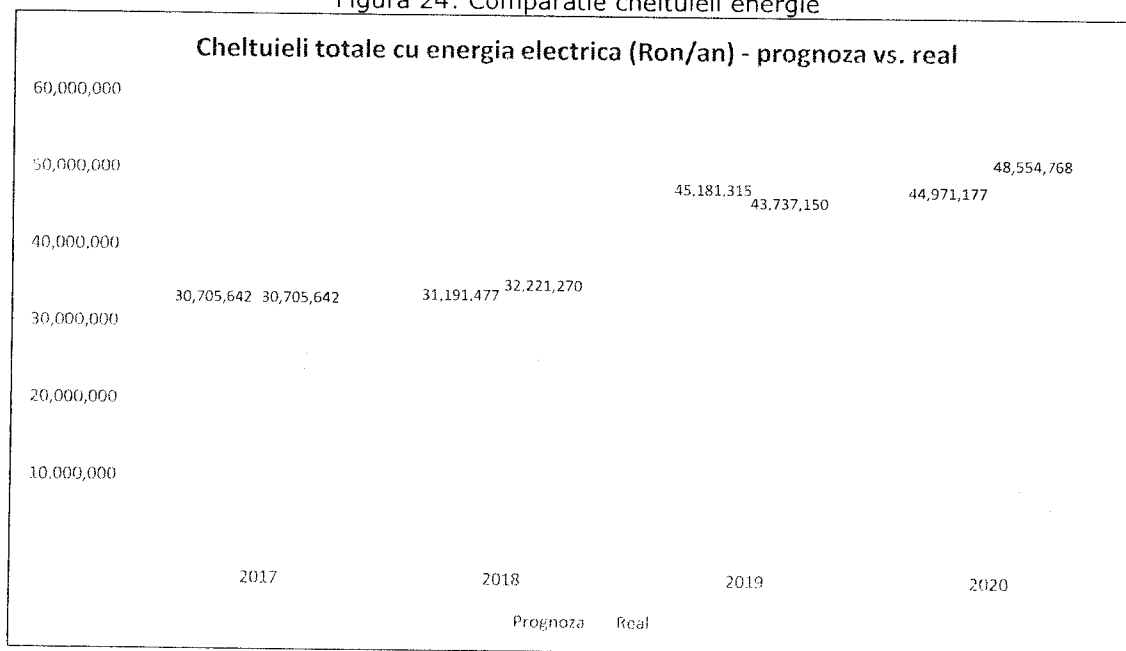
cu 1.662.526 m³ mai puțin decât cantitatea reală. Între anii 2017-2020, conform prognozei ACB, media cantității totale de apă uzată facturată a fost de 33.240.218 m³, în timp ce, în realitate, aceasta a fost de 34.031.459 m³, cu 791.241 m³ mai mult decât media prognozei ACB.

În concluzie, cantitatea de apă uzată facturată este mai ridicată în realitate decât prognoza din ACB datorită creșterii volumului mediu, atât la consumatorii casnici, cât și la restul consumatorilor.

6.2 Comparatia privind principalele elemente de cost

Cheltuielile cu energia au avut un trend crescător mai accelerat în 2020 decât prognoza din ACB după cum se poate observa în figura următoare:

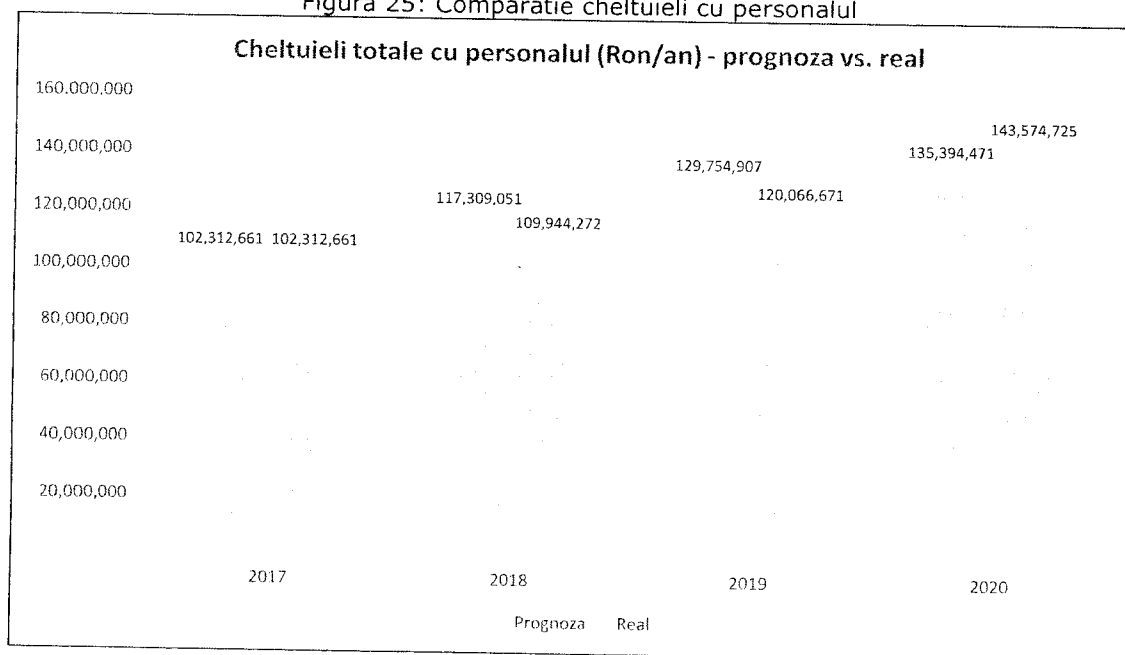
Figura 24: Comparatie cheltuieli energie

Creșterea semnificativă de cost din anul 2020 este, în principal, rezultatul creșterii tarifului de energie electrică ca urmare a achiziției de pe piața liberă.

Cheltuielile cu personalul au avut un trend crescător mai accelerat în 2020 decât prognoza din ACB după cum se poate observa în figura următoare:

Figura 25: Comparatie cheltuieli cu personalul

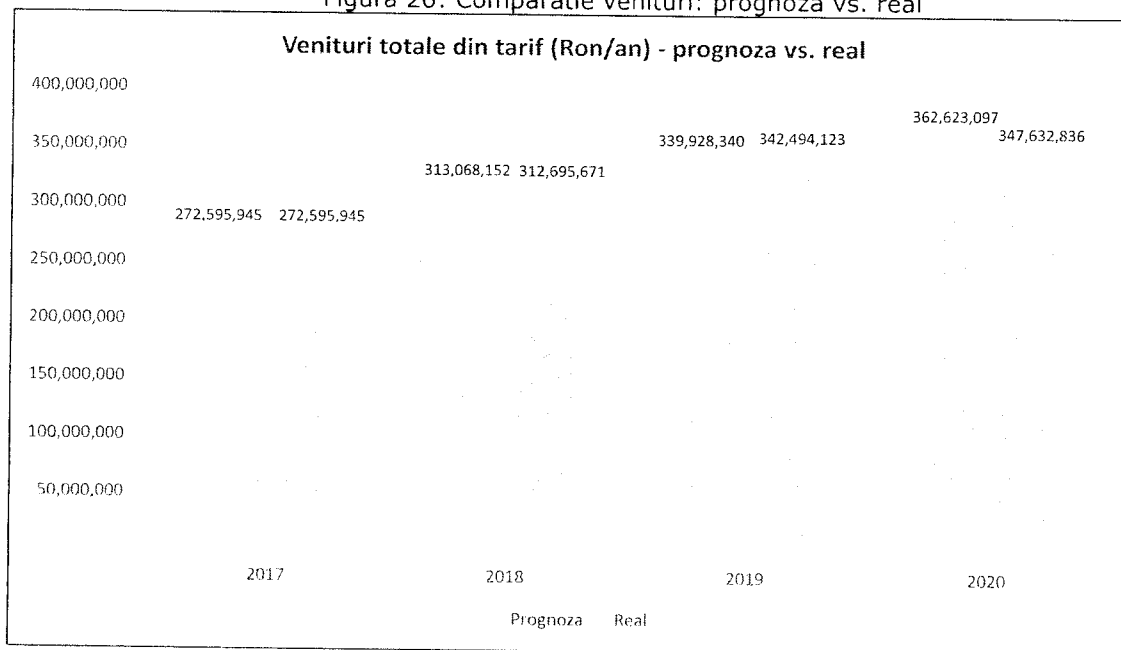
6.3 Comparatia privind veniturile din exploatare

In ceea ce priveste structura veniturilor din activitatea de apa, au fost comparate urmatoarele venituri:

- Conform prognozei ACB, veniturile aferente activitatii de apa au inregistrat intre 2017-2020 o medie de 182.109.408 RON, in timp ce, in realitate, acestea au inregistrat o medie de 180.738.682 RON, cu 1.370.727 RON mai putin decat media prognozei ACB.
- Conform prognozei ACB, veniturile aferente activitatii de apa uzata au inregistrat intre 2017-2020 o medie de 139.944.475 RON, in timp ce, in realitate, acestea au inregistrat o medie de 138.115.962 RON, cu 1.828.513 RON mai putin decat media prognozei ACB.

Comparatia intre prognoza veniturilor din tariful de apa si apa uzata din ACB si veniturile realizate in realitate in perioada 2017-2020 sunt prezentate in figura urmatoare:

Figura 26: Comparatie venituri: prognoza vs. real

Veniturile din exploatare inregistrate de S.C. Raja S.A. Constanta in 2020 au fost mai reduse decat prognoza din ACB, in principal ca urmare a neajustarii nivelului tarifului determinat de restrictiile cauzate de situatia generata de COVID-19.

6.4 Concluzii

Comparatia intre ipotezele si prognozele din Analiza Cost-Beneficiu si contabilitatea S.C. Raja S.A. Constanta, au dus la urmatoarele concluzii:

- Cantitatile totale de apa prognozate in ACB pentru anul 2020 sunt cu aproximativ 13.8% mai reduse decat cele facturate de S.C. Raja S.A. Constanta;
- Cantitatile totale de apa uzata prognozate in ACB pentru anul 2020 sunt cu aproximativ 5.1% mai reduse decat cele facturate de S.C. Raja S.A. Constanta;
- Cheltuielile cu energia electrica prognozate in ACB pentru anul 2020 sunt cu aproximativ 8% mai reduse decat cele inregistrate de S.C. Raja S.A. Constanta;
- Cheltuielile cu personalul (salarii brute, taxe aferente, bonuri de masa, etc.) prognozate in ACB pentru anul 2020 sunt cu aproximativ 6% mai reduse decat cele inregistrate de S.C. Raja S.A. Constanta;

Toate aceste elemente care au stat la baza gandirii strategiei de tarificare din Analiza Cost-Beneficiu pentru POIM necesita o ajustare a nivelului tarifelor din strategia de tarificare pentru a asigura o dezvoltare durabila pe termen mediu a S.C. Raja S.A. Constanta.

7. AJUSTAREA VALORII PROIECTULUI DE INVESTITII

In data de 13 iunie 2020 a fost publicata in Monitorul Oficial Hotărârea nr. 379/2020 pentru aprobarea Metodologiei de ajustare a prețurilor în cadrul devizelor generale aferente proiectelor de infrastructură publică finanțate prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020.

Conform acestui document, in termen de maximum doi ani de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, beneficiarii pot solicita documentat Autorității de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare majorarea valorii totale eligibile a contractelor/deciziilor de finanțare sau majorarea valorii totale eligibile a ordinelor de finanțare în vederea asigurării ajustărilor de preț, cu respectarea dispozițiilor art. 12 alin. (1) lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene pentru perioada de programare 2014-2020, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2016, cu modificările și completările ulterioare.

Tinand cont de prevederile hotararii si considerand dificultati in atribuirea contractelor de lucrari la licitatiile deja organizate din cauza pretului neatractiv al contractelor, Raja Constanta a decis sa aplice prevederile respective pentru a recalcula valoarea devizului general.

Ajustarea prețurilor în cadrul devizelor generale aferente proiectelor de infrastructură publică finanțate prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 se realizează cu respectarea următoarelor etape:

- a) stabilirea costului revizuit având ca bază anul 2019;
- b) actualizarea analizei cost-beneficiu cu anul de referință 2019;
- c) recalcularea rezervei de ajustare a prețurilor pentru anii 2020-2023;
- d) elaborarea documentației de modificare a proiectului.

1) Stabilirea costului revizuit având ca bază anul 2019

S-a realizat conform prevederilor din Anexa 2 la HG nr. 379/2020.

1.1) Determinarea anului de bază

Devizul General aferent Proiectului aprobat de Comisia Europeana are ca referință anul 2015 (Anexa 1 Deviz General prețuri constante 2015).

1.2) Determinarea costului proiectului în lei, exprimat în anul de bază

Costul proiectului în lei, exprimat în anul de bază conform Devizului General prețuri constante 2015 este de 1.919.586.657 lei, fără TVA.

Costul pe fiecare capitol și subcapitol se regăsește în Devizul General prețuri constante 2015.

1.3) Aplicarea coeficientului de creștere

S-a realizat conform prevederilor din Anexa 3 HG nr. 379/2020. Astfel, având în vedere că anul de bază este 2015, coeficientul de creștere pentru ajustare la anul 2019 este 134.08 (34,08%).

Având în vedere stadiul proiectului la data de 01 Iunie 2021, respectiv:

- - 47 de contracte de lucrări atribuite (din total 50) și 4 contracte de servicii (din total 4);
- - valoarea contractelor atribuite de 1.690.124.620 lei, fără TVA;
- - valoarea contractelor neatribuite (3 contracte de lucrări) de 349.902.862 lei, fără TVA;

și pe baza experienței Beneficiarului în implementarea unor proiecte similare, care au fost finalizate cu succes conform cu cerințele de finanțare, s-au considerat următoarele ipoteze de lucru:

- pentru contractele atribuite la data de 01 Iunie 2021 nu s-a aplicat coeficientului de creștere 134.08 (34,08%);
- pentru cele 3 contracte neatribuite la data de 01 Iunie 2021 s-a aplicat coeficientul de creștere 134.08 (34,08%);
- pentru celelalte capitole de cheltuieli din Devizul General s-a aplicat coeficientul de creștere 134.08 (34,08%).

Aplicarea coeficientului de creștere, respectiv calcularea rezervei de ajustare a prețurilor să se realizeze doar pentru contractele care nu erau semnate la data de 30 Noiembrie 2020. Astfel, a rezultat Devizul General prețuri constante 2019.

Costul proiectului în lei, exprimat în anul de bază conform Devizului General prețuri constante 2019 este de 2.293.812.983 lei, fără TVA.

Costul pe fiecare capitol și subcapitol se regăsește în Devizul General prețuri constante 2019.

1.4) Determinarea costului în prețuri constante 2019

Costul proiectului stabilit în lei a fost transformat în euro la cursul de schimb menționat în HG 379/2020, respectiv 1 euro = 4,47781 lei/euro

Costului proiectului în Euro, exprimat în anul de bază conform Devizului General prețuri constante 2019 este de 480.068,015 Euro, fără TVA.

Costul pe fiecare capitol și subcapitol se regăsește în Devizul General prețuri constante 2019.

1.5) Modificarea devizului general

Conform actualizării descrise mai sus s-a modificat devizul general în prețuri constante și estimarea de cost din rubrica "investiție" ACB.

În urma aplicării algoritmilor indicați de HG 379/2020, costul total al proiectului în prețuri constante crește de la 427.6 milioane Euro la 480.1 milioane Euro. Comparatia valorii proiectului din documentatia initiala și documentatia actualizata în prețuri constante este prezentata sintetic în tabelul urmator:

Tabel 2: Comparatie investitii POIM în prețuri constante (EUR)

Investitii în prețuri constante	u.m.	Valoare initiala	Valoare actualizata
Proiectare	EUR	2,407,652	2,621,554
Achizitie teren	EUR	-	-
Constructii	EUR	310,532,923	346,987,819
Instalatii și echipamente	EUR	46,678,787	50,597,761
Diverse și neprevazute	EUR	37,516,358	47,256,272
Ajustarea prețurilor (dacă e cazul)	EUR	-	-
Asistenta tehnica	EUR	11,752,814	13,176,334
Publicitate	EUR	1,301,035	1,162,184
Supervizare	EUR	17,449,591	18,266,091
TOTAL	EUR	427,639,159	480,068,015

2) Recalcularea rezervei de ajustare a prețurilor pentru anii 2020-2023

Calculul rezervei de ajustare a prețurilor s-a realizat, utilizând:

- costul proiectului în lei, exprimat în anul de bază 2015, reprezentând costul în prețuri constante, fără TVA și fără a lua în considerare rezerva pentru ajustare de prețuri;
- graficul de eșalonare a plăților pe ani, conform ACB initial:

Tabel 3: Graficul de eșalonare a plăților pe ani

2018	2019	2020	2021	2022	2023	TOTAL
0,10%	4,27%	35,00%	20,00%	20,00%	20,63%	100%

- coeficienții de creștere a costurilor în construcții ingineresti pentru fiecare an (coeficienți publicați de către Institutul Național de Statistică pentru perioada 2015-2019

și în funcție de prognoza realizată de către Comisia Națională de Strategie și Prognoză pentru 2020-2023).

Tabel 4: Coeficienții de creștere a costurilor în construcții ingineresti

Indice	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
baza 2015		100	101.4	107.67	123.58	134.08	142.66	149.94	155.64	161.24

Rezerva de ajustare a prețurilor rezultată în urma parcurgerii etapelor de mai sus este de 433.396,836 lei, fără TVA.

Costului proiectului în lei, conform Devizului General prețuri 2023 este de 2.538.122.721 lei, fără TVA.

Costul pe fiecare capitol și subcapitol se regăsește în Devizul General prețuri constante 2023.

Comparatia valorii proiectului din documentatia initiala si documentatia actualizata in preturi curente este prezentata sintetic in tabelul urmator:

Tabel 5: Comparatie investitie POIM in preturi curente

Investitii in preturi curente	u.m.	Valoare initiala	Valoare actualizata
Proiectare	EUR	2,624,581	2,942,394
Achizitie teren	EUR	-	-
Constructii	EUR	338,511,939	389,413,304
Instalatii si echipamente	EUR	50,884,546	56,804,141
Diverse si neprevazute	EUR	40,896,582	45,463,994
Ajustarea preturilor (daca e cazul)	EUR	-	-
Asistenta tehnica	EUR	12,811,742	14,769,498
Publicitate	EUR	1,418,258	1,304,903
Supervizare	EUR	18,972,005	20,500,928
TOTAL	EUR	466,119,653	531,199,163

În urma aplicării algoritmilor indicați de HG 379/2020, costul total al proiectului în preturi curente (inclusiv ajustarea prețurilor) crește de la 466.1 milioane Euro la 531.2 milioane Euro.

8. IMPACTUL MODIFICARILOR DE CONTEXT ASUPRA ANALIZEI COST-BENEFICIU

In acest capitol este analizat impactul pe care diferitele modificari de context (macroeconomice, COVID-19, crestere valoare proiect, etc.) le au asupra analizei cost-beneficiu initiale. Analiza a fost realizata pe mai multe nivele:

- Impactul contextului macroeconomic si COVID-19 asupra sustenabilitatii proiectului si a operatorului;
- Impactul cresterii valorii proiectului asupra sustenabilitatii proiectului si a operatorului;
- Impactul cumulat al contextului macroeconomic si COVID-19 si al cresterii valorii proiectului asupra sustenabilitatii proiectului si a operatorului.

8.1 Impactul contextului macroeconomic si COVID-19 asupra sustenabilitatii proiectului si a operatorului

In acest capitol este analizat impactul ajustarii modelului ACB cu costurile si veniturile reale realizate si inregistrate de Raja Constanta in perioada 2017-2020, precum si ajustarea modelului cu contextul si scenariul macroeconomic actual determinat de situatia generata de COVID-19. In acest scenariu nu a fost considerata ajustarea valorii devizului general ca urmare a aplicarii prevederilor Metodologiei de ajustare a prețurilor în cadrul devizelor generale aferente proiectelor de infrastructură publică finanțate prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 aprobata de Hotărârea nr. 379/2020.

Ca urmare a ajustarii modelului considerand elementele de mai sus fara a interveni pe strategia de tarificare, deficitul de finantare **nu se modifica**, deoarece acesta a fost calculat considerand rata forfetara. Impactul pe indicatorii financiari ai proiectului este prezentat in urmatorul tabel:

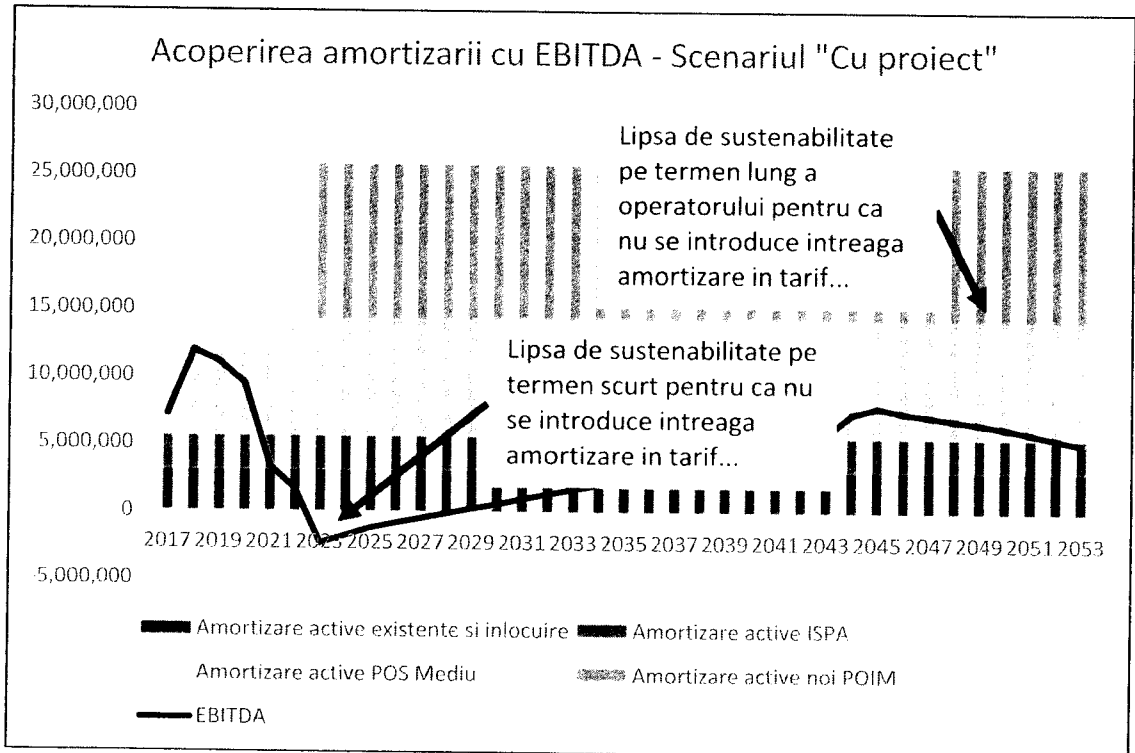
Tabel 6: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor financiari – ajustare macro

Indicatori financiari - inainte	Indicatori pe costuri		Indicatori pe capital	
Rata Internate de Rentabilitate	-2.64%	FRR/C	1.00%	FRR/K
Valoarea Actualizata Neta	-283,311,175	FNPV/C	-66,122,577	FNPV/K
Indicatori financiari - dupa	Indicatori pe costuri		Indicatori pe capital	
Rata Internate de Rentabilitate	-4.30%	FRR/C	-1.57%	FRR/K
Valoarea Actualizata Neta	-333,194,200	FNPV/C	-115,988,864	FNPV/K

Modificarile considerate determina inrautatirea nivelului indicatorilor financiari ai proiectului, fara insa a afecta decizia privind necesitatea interventiei finantarii europene prin intermediul grantului.

In figura urmatoare este analizat impactul ajustarii valorii devizului general asupra capacitatii includerii in tarif a amortizarii patrimoniului public (sustenabilitatea pe termen lung):

Figura 27: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra includerii amortizarii in tarif – ajustare macro

Ca urmare a modificarilor considerate, EBITDA pentru scenariul “Cu proiect” nu mai acopera pe termen scurt, mediu si lung intreaga amortizare. In acest context, pentru a asigura sustenabilitatea pe termen lung a operatorului si a proiectului, este nevoie de ajustarea strategiei de tarificare.

De asemenea, ajustarea valorii devizului general afecteaza si valoarea indicatorilor economici ai proiectului. Impactul pe indicatorii economici ai proiectului este prezentat in urmatorul tabel:

Tabel 7: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor economici – ajustare macro

Analiza economica - inainte

Valoarea Actualizata Neta	340,056,829
Rata de Rentabilitate Economica	9.94%
Indicatorul Beneficiu-Cost	2.12

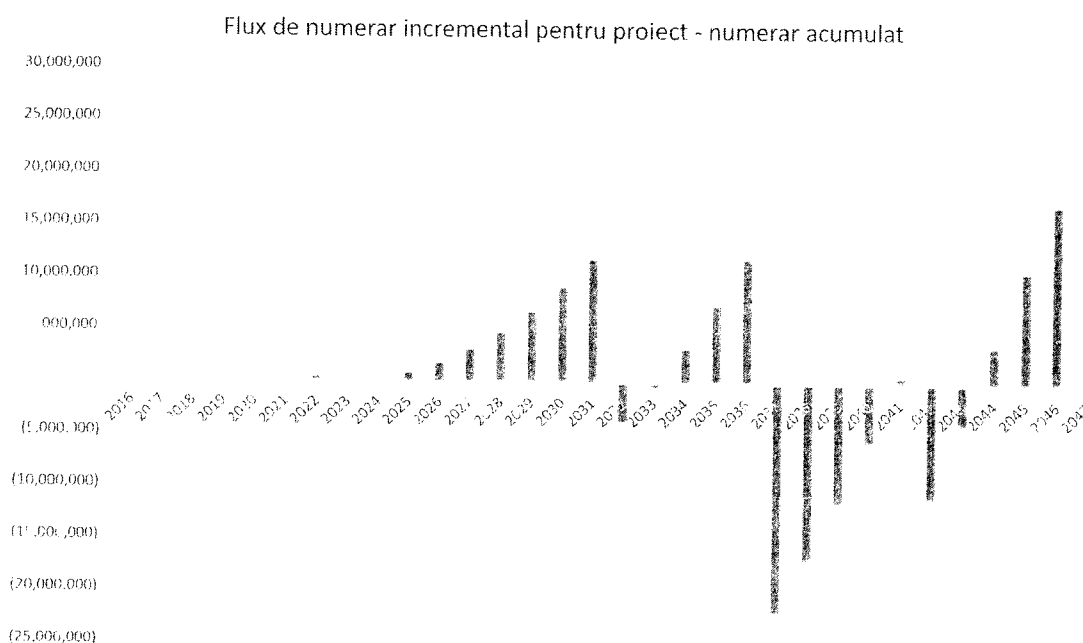
Analiza economica - dupa

Valoarea Actualizata Neta	302,178,254
Rata de Rentabilitate Economica	9.48%
Indicatorul Beneficiu-Cost	1.95

Modificarile considerate determina la scaderea valorilor pentru indicatorii economici, dar acestia inca sunt pozitivi, ceea ce arata ca majorarea valorii proiectului nu afecteaza sustenabilitatea economica a acestuia. Proiectul inregistreaza indicatori economici satisfacatori cu beneficii economice care depasesc semnificativ costurile economice, dovedind faptul ca Proiectul merita sa fie cofinantat.

In figura urmatoare este analizat impactul ajustarii valorii devizului general asupra fluxurilor financiare incrementale folosite la calcularea deficitului de finantare:

Figura 28: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra deficitului de finantare – ajustare macro

Ca urmare a ajustarii valorii devizului general, fluxurile de numerar incrementale devin negative in anumiti ani, ceea ce nu este corect din punct de vedere metodologic. In acest context, pentru a asigura sustenabilitatea pe termen scurt, mediu si lung a operatorului si a proiectului, este nevoie de ajustarea strategiei de tarificare.

Tinand cont de elementele prezentate in acest capitol, pentru a asigura sustenabilitatea proiectului, este necesara **ajustarea strategiei de tarificare**. Problema este ca strategia de tarificare initiala fost amanata la implementare ca urmare a situatiei generate de COVID-19, ceea ce necesita si **ajustari ale strategiei de tarificare pe termen scurt si mediu** pentru a recupera ajustarile amanate intr-o maniera suportabila pentru consumatori.

8.2 Impactul cresterii valorii proiectului asupra sustenabilitatii proiectului si a operatorului

Conform prevederilor Hotărârii nr. 379/2020, actualizarea analizei cost-beneficiu se realizează pe baza costului revizuit, exclusiv prin modificarea costului de investiție și a referințelor subsecvente acestuia, și cuprinde, printre altele:

- actualizarea cheltuielilor de exploatare și întreținere (în cazul în care nivelul costurilor de exploatare și întreținere depinde de nivelul costului de investiție);
- verificarea faptului că rentabilitatea socioeconomică este îndeplinită în continuare (peste 5%);
- aprobarea, dacă este cazul, a planului tarifar actualizat;
- verificarea sustenabilității financiare atât la nivelul proiectului, cât și la nivelul beneficiarului;
- recalcularea ratei deficitului de finanțare.

În acest capitol este prezentat impactul asupra elementelor principale ale analizei cost-beneficiu a ajustării modelului financiar prin introducerea doar a valorii actualizate a devizului general și a modificărilor acestei ajustări asupra costurilor de întreținere și reparații (costurile de exploatare și întreținere depind de nivelul costului de investiție).

Ca urmare a ajustării valorii proiectului fără a interveni pe strategia de tarificare și pe alte elemente, deficitul de finanțare **nu se modifica** deoarece acesta a fost calculat considerând rata forfetară. Impactul pe indicatorii financiari ai proiectului este prezentat în următorul tabel:

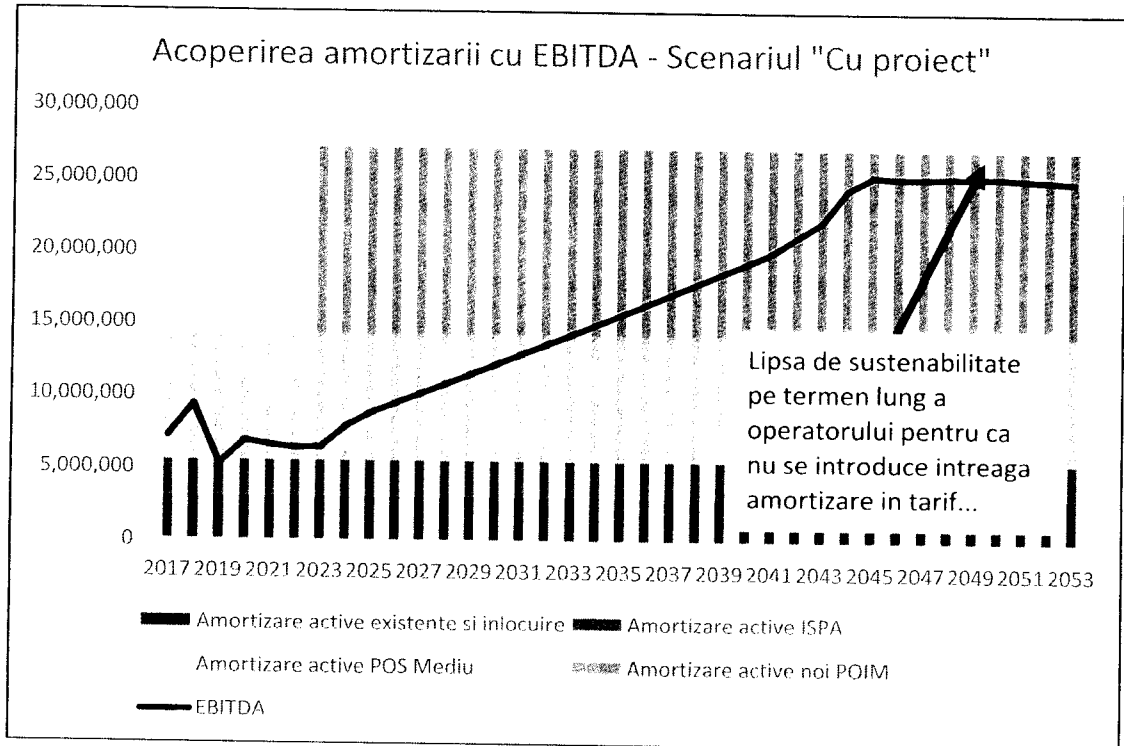
Tabel 8: Impactul ajustării valorii proiectului asupra indicatorilor financiari – ajustare valoare

Indicatori financiari - înainte	Indicatori pe costuri		Indicatori pe capital	
Rata Internate de Rentabilitate	-2.64%	FRR/C	1.00%	FRR/K
Valoarea Actualizata Neta	-283,311,175	FNPV/C	-66,122,577	FNPV/K
Indicatori financiari - dupa	Indicatori pe costuri		Indicatori pe capital	
Rata Internate de Rentabilitate	-3.24%	FRR/C	0.06%	FRR/K
Valoarea Actualizata Neta	-338,742,690	FNPV/C	-95,540,196	FNPV/K

Ajustarea (creșterea) valorii devizului general duce la înrăutățirea nivelului indicatorilor financiari ai proiectului, fără însă a afecta decizia privind necesitatea intervenției financiare europene prin intermediul grantului.

In figura urmatoare este analizat impactul ajustarii valorii devizului general asupra capacitatii includerii in tarif a amortizarii patrimoniului public (sustenabilitatea pe termen lung):

Figura 29: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra includerii amortizarii in tarif – ajustare valoare

Ca urmare a ajustarii valorii devizului general, EBITDA pentru scenariul “Cu proiect” nu mai acopera pe termen lung intreaga amortizare. In acest context, pentru a asigura sustenabilitatea pe termen lung a operatorului si a proiectului, este nevoie de ajustarea strategiei de tarificare.

De asemenea, ajustarea valorii devizului general afecteaza si valoarea indicatorilor economici ai proiectului. Impactul pe indicatorii economici ai proiectului este prezentat in urmatoarul tabel:

Tabel 9: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor economici – ajustare valoare

Analiza economica - inainte

Valoarea Actualizata Neta	340,056,829
Rata de Rentabilitate Economica	9.94%
Indicatorul Beneficiu-Cost	2.12

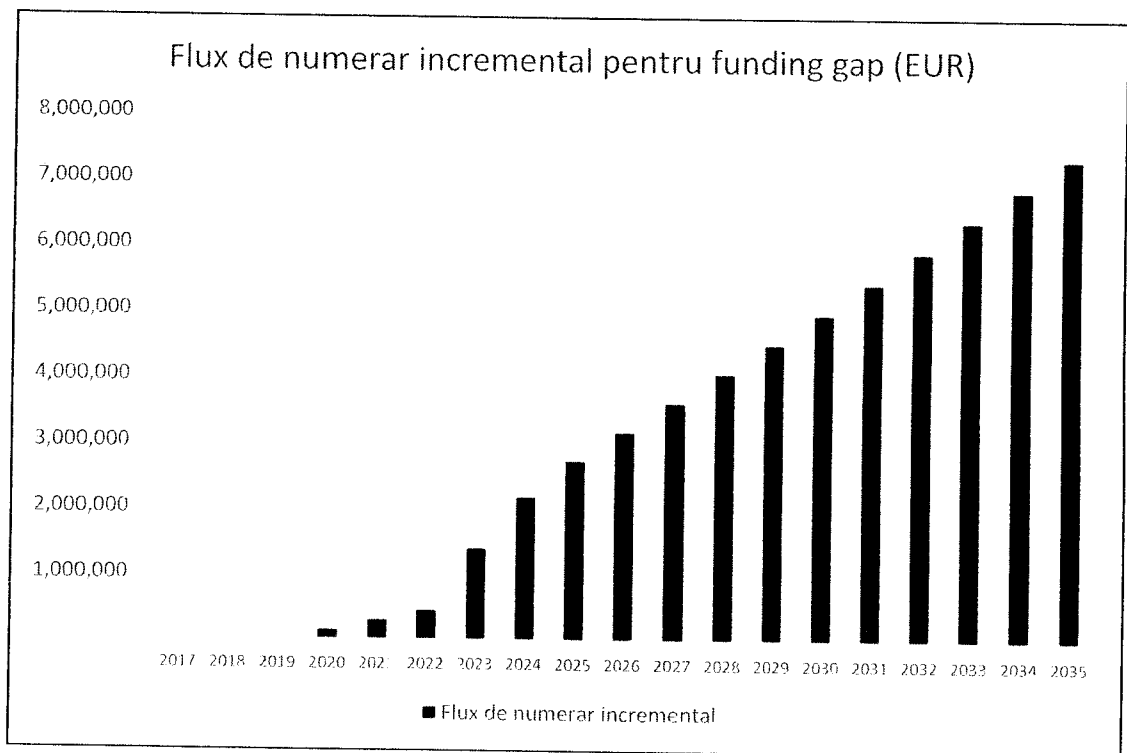
Analiza economica - dupa

Valoarea Actualizata Neta	283,299,324
Rata de Rentabilitate Economica	8.82%
Indicatorul Beneficiu-Cost	1.79

Ajustarea valorii devizului general a dus la scaderea valorilor pentru indicatorii economici, dar acestia inca sunt pozitivi, ceea ce arata ca majorarea valorii proiectului nu afecteaza sustenabilitatea economica a acestuia. Proiectul indica indicatori economici satisfactori cu beneficii economice care depasesc semnificativ costurile economice, dovedind faptul ca Proiectul merita sa fie cofinantat.

In figura urmatoare este analizat impactul ajustarii valorii devizului general asupra fluxurilor financiare incrementale folosite la calcularea deficitului de finantare:

Figura 30: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra deficitului de finantare – ajustare valoare

Ca urmare a ajustarii valorii devizului general, fluxurile de numerar incrementale raman pozitive pe intreaga perioada de prognoza, aratand sustenabilitatea proiectului. In acest context, nu este necesara ajustarea strategiei de tarificare pe termen scurt si mediu, ci este nevoie de ajustarea strategiei de tarificare doar pe termen lung.

Tinand cont de elementele prezentate in acest capitol, pentru a asigura sustenabilitatea proiectului, este necesara **ajustarea strategiei de tarificare doar pe termen lung**, fara impact imediat pe strategia de tarificare pe termen scurt (2019-2025) din ACB-ul initial. Problema este ca strategia de tarificare initiala fost amanata la implementare ca urmare a situatiei generate de COVID-19, ceea ce necesita si **ajustari ale strategiei de tarificare pe termen scurt si mediu** pentru a recupera ajustarile amanate intr-o maniera suportabila pentru consumatori.

8.3 Impactul cumulat al contextului macroeconomic si COVID-19 si al cresterii valorii proiectului asupra sustenabilitatii proiectului si a operatorului

In acest capitol este analizat impactul ajustarii modelului ACB cu costurile si veniturile reale realizate si inregistrate de Raja Constanta in perioada 2017-2020, ajustarea modelului cu contextul si scenariul macroeconomic actual determinat de situatia generata de COVID-19, precum si ajustarea modelului cu noile valori crescute ale proiectului de investitii ca urmare a aplicarii prevederilor Metodologiei de ajustare a prețurilor în cadrul devizelor generale aferente proiectelor de infrastructură publică finanțate prin Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 aprobată de Hotărârea nr. 379/2020.

Ca urmare a ajustarii modelului considerand elementele de mai sus fara a interveni pe strategia de tarificare, deficitul de finantare **nu se modifica**, deoarece acesta a fost calculat considerand rata forfetara. Impactul pe indicatorii financiari ai proiectului este prezentat in urmatorul tabel:

Tabel 10: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor financiari - cumulat

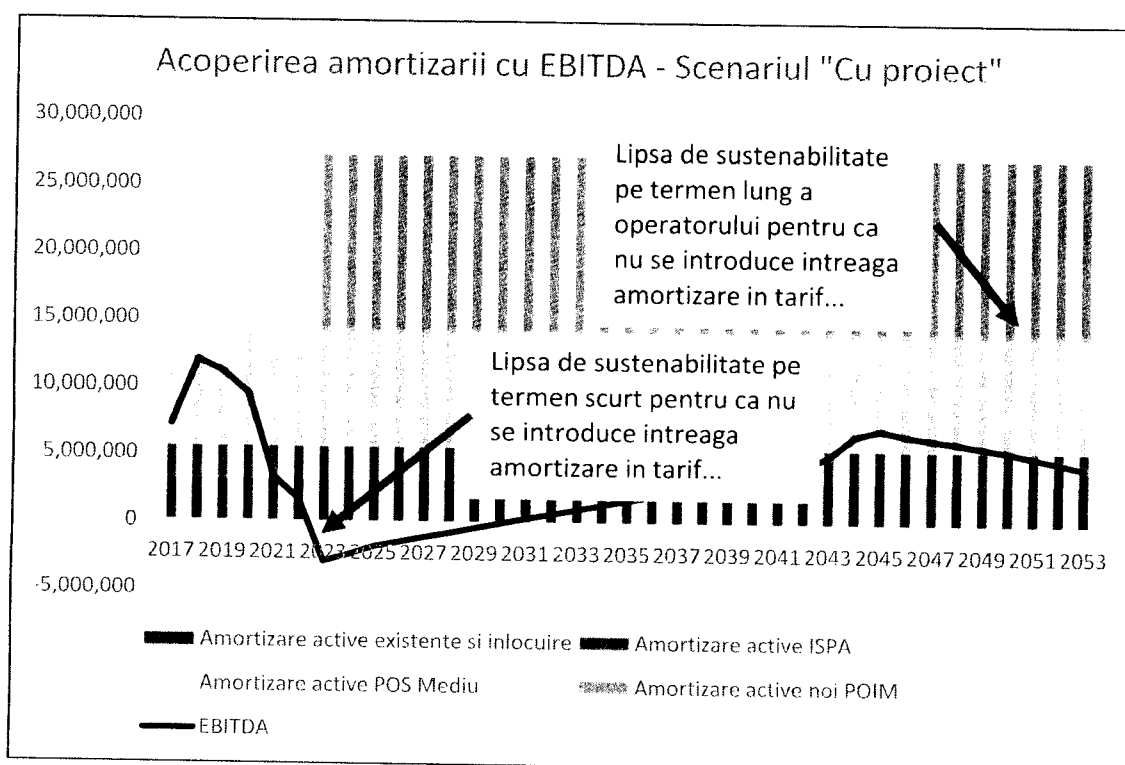
Indicatori financiari - inainte	Indicatori pe costuri		Indicatori pe capital	
Rata Internate de Rentabilitate	-2.64%	FRR/C	1.00%	FRR/K
Valoarea Actualizata Neta	-283,311,175	FNPV/C	-66,122,577	FNPV/K

Indicatori financiari - dupa	Indicatori pe costuri		Indicatori pe capital	
Rata Internate de Rentabilitate	-4.78%	FRR/C	-2.32%	FRR/K
Valoarea Actualizata Neta	-388,575,884	FNPV/C	-145,359,470	FNPV/K

Modificarile considerate determina inrautatarea nivelului indicatorilor financiari ai proiectului, fara insa a afecta decizia privind necesitatea interventiei finantarii europene prin intermediul grantului.

Ca urmare a modificarilor considerate, amortizarea anuala dupa implementarea proiectului POIM creste ca urmare a ajustarii valorii investitiei, iar EBITDA pentru scenariul "Cu proiect" nu mai acopera pe termen scurt, mediu si lung intreaga amortizare. In acest context, pentru a asigura sustenabilitatea pe termen lung a operatorului si a proiectului, este nevoie de ajustarea strategiei de tarificare. In figura urmatoare este analizat impactul ajustarii valorii devizului general asupra capacitatii includerii in tarif a amortizarii patrimoniului public (sustenabilitatea pe termen lung):

Figura 31: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra includerii amortizarii in tarif - cumulat

De asemenea, este afectata si valoarea indicatorilor economici ai proiectului. Impactul pe indicatorii economici ai proiectului este prezentat in urmatorul tabel:

Tabel 11: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor economici - cumulat

Analiza economica - inainte

Valoarea Actualizata Neta	340,056,829
Rata de Rentabilitate Economica	9.94%
Indicatorul Beneficiu-Cost	2.12

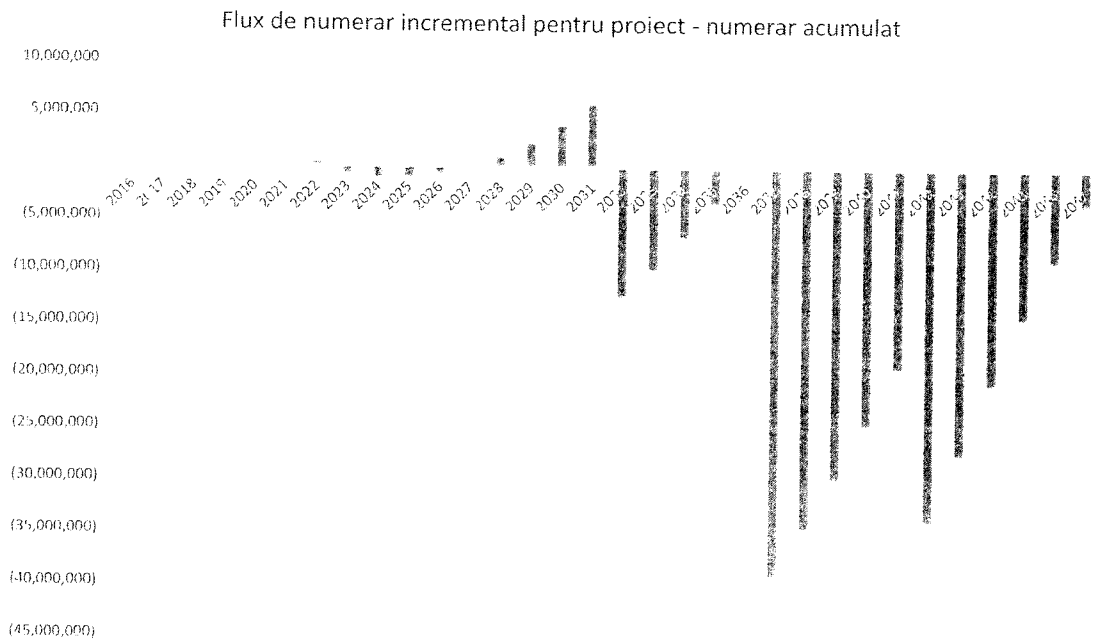
Analiza economica - dupa

Valoarea Actualizata Neta	245,420,749
Rata de Rentabilitate Economica	8.38%
Indicatorul Beneficiu-Cost	1.65

Modificarile considerate determina la scaderea valorilor pentru indicatorii economici, dar acestia inca sunt pozitivi, ceea ce arata ca majorarea valorii proiectului nu afecteaza sustenabilitatea economica a acestuia. Proiectul inregistreaza indicatori economici satisfactori cu beneficii economice care depasesc semnificativ costurile economice, dovedind faptul ca Proiectul merita sa fie cofinantat.

In figura urmatoare este analizat impactul ajustarii asupra fluxurilor financiare incrementale folosite la calcularea deficitului de finantare:

Figura 32: Impactul ajustarii valorii devizului general asupra deficitului de finantare - cumulat

Ca urmare a ajustarilor considerate, fluxurile de numerar incrementale devin negative in anumiti ani, ceea ce nu este corect din punct de vedere metodologic. In acest context, pentru a asigura sustenabilitatea pe termen scurt, mediu si lung a operatorului si a proiectului, este nevoie de ajustarea strategiei de tarificare.

Tinand cont de elementele prezentate in acest capitol, pentru a asigura sustenabilitatea proiectului, este necesara **ajustarea strategiei de tarificare**. Problema este ca strategia de tarificare initiala a fost amanata la implementare ca urmare a situatiei generate de COVID-19, ceea ce necesita si **ajustari ale strategiei de tarificare pe termen scurt si mediu** pentru a recupera ajustarile amanate intr-o maniera suportabila pentru consumatori.

9. PROPUNERE DE AJUSTARE A STRATEGIEI DE TARIFARE

Pe baza analizei prezentate la capitolele anterioare, au fost luate in considerare urmatoarele elemente in gandirea propunerii de revizuire a strategiei de tarificare:

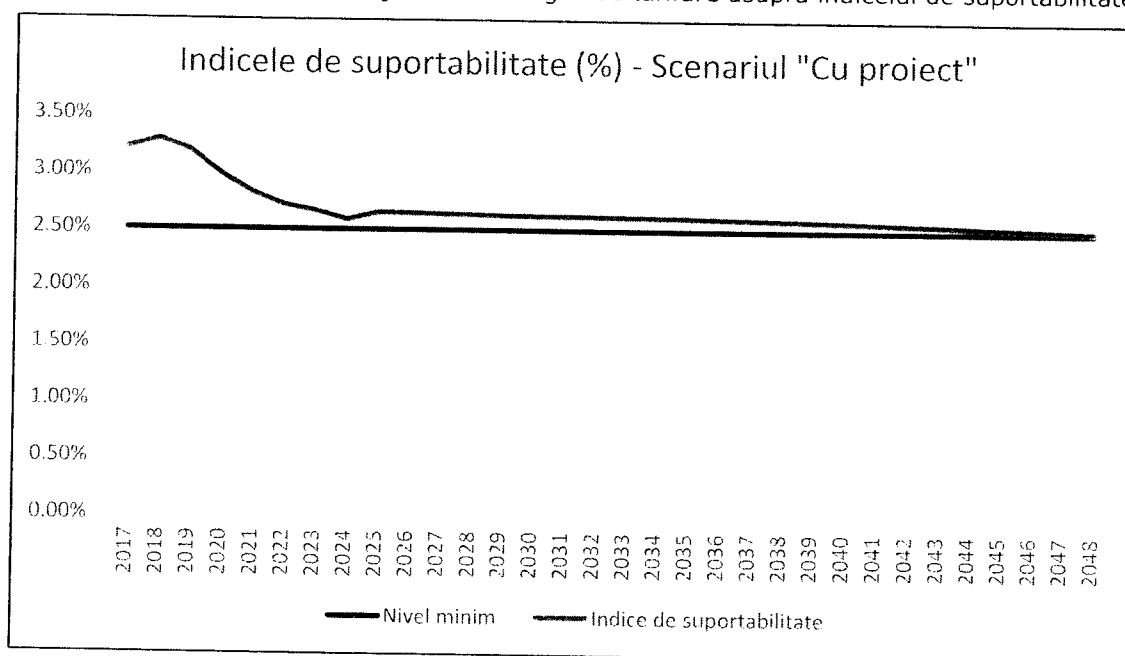
- Schimbarile macroeconomice (inflatie, curs de schimb, etc.), care au avut un impact indirect asupra cresterii anumitor elemente de cost;
- Cresterea salariului minim la nivel national, care a avut atat un impact direct pe cresterea cheltuielilor cu personalul ale Raja S.A Constanta, cat si un impact indirect asupra cresterii altor categorii de costuri;
- Cresterea importanta a preturilor pe piata de energiei cauzate de evolutia pietei la nivel international, evolutia datelor macroeconomice (cresterea cursului de schimb), cresterea salariului minim la nivel national si schimbarile privind sistemul de taxare in sectorul energetic (Ordonanta 114/2018);
- Impactul situatiei generate de COVID-19 asupra contextului economic general si asupra activitatii Raja S.A Constanta;
- Nivelul prognozat al indicelui de suportabilitate plecand de la tarifele in vigoare va fi sub nivelul minim din Ghidul ACB de 2.5% la momentul finalizarii investitiei fara a asigura includerea intregii valori a echivalentului amortizarii patrimoniului public, ceea ce necesita o ajustare.
- In anul 2015, pentru a respecta cerinta din contractul de imprumut cu BERD si pentru a corela diferitele strategii de tarificare existente, a fost elaborata Strategia de Tarificare pentru perioada 2021-2029. Prin adresa Asociatiei nr.248/30.09.2015 s-a solicitat aprobarea Strategiei de tarificare pentru 2021-2029 de catre toate U.A.T.-urile membre iar ulterior prin Actul aditional nr.16/20.03.2017 la Contractul de delegare, Strategia de tarificare a devenit anexa la CD. Deoarece strategia de tarificare rezultata din Analiza Cost-Beneficiu acopera perioada pana in anul 2025 (de obicei strategiile de tarificare pentru proiecte se aproba pe perioada pana la inceperea efectiva a operatorii), pentru a respecta cerinta din contractul de imprumut cu BERD de a avea o strategie pana in anul 2029, este necesar ca strategia de tarificare sa fie extinsa pana in anul 2029.

Toate aceste elemente au dus la concluzia ca este necesara o corectie a strategiei de tarificare rezultata din Analiza Cost-Beneficiu a proiectului POIM luand urmatoarele elemente:

- Corectia privind ajustarile tarificare se va realiza esalonat luand in considerare toate elementele mentionate mai sus astfel incat tinta de tarif conform strategiei de tarificare initiala din 2025 sa ramana nemodificata (pentru a nu afecta conditia din contractul de finantare);
- Strategia de tarificare a fost extinsa pana in anul 2029 pentru a respecta cerinta din contractul de imprumut cu BERD care presupune existenta unei strategii de tarificare pana in anul 2029.

De asemenea, in revizuirea strategiei de tarificare s-a considerat o ajustare care sa duca nivelul indicelui de suportabilitate la valoarea minima de 2.5%, dupa cum se poate observa in figura urmatoare:

Figura 33: Impactul ajustarii strategiei de tarificare asupra indicelui de suportabilitate

Ca urmare a ajustarii valorii proiectului, deficitul de finantare a ramas la acelasi nivel de 94%. Impactul pe indicatorii financiari ai proiectului este prezentat in urmatorul tabel:

Tabel 12: Impactul ajustarii valorii proiectului asupra indicatorilor financiari - final

Indicatori financiari - inainte	Indicatori pe costuri		Indicatori pe capital	
Rata Internate de Rentabilitate	-2.64%	FRR/C	1.00%	FRR/K
Valoarea Actualizata Neta	-283,311,175	FNPV/C	-66,122,577	FNPV/K
Indicatori financiari - dupa	Indicatori pe costuri		Indicatori pe capital	
Rata Internate de Rentabilitate	-3.85%	FRR/C	-0.92%	FRR/K
Valoarea Actualizata Neta	-360,423,403	FNPV/C	-117,220,909	FNPV/K

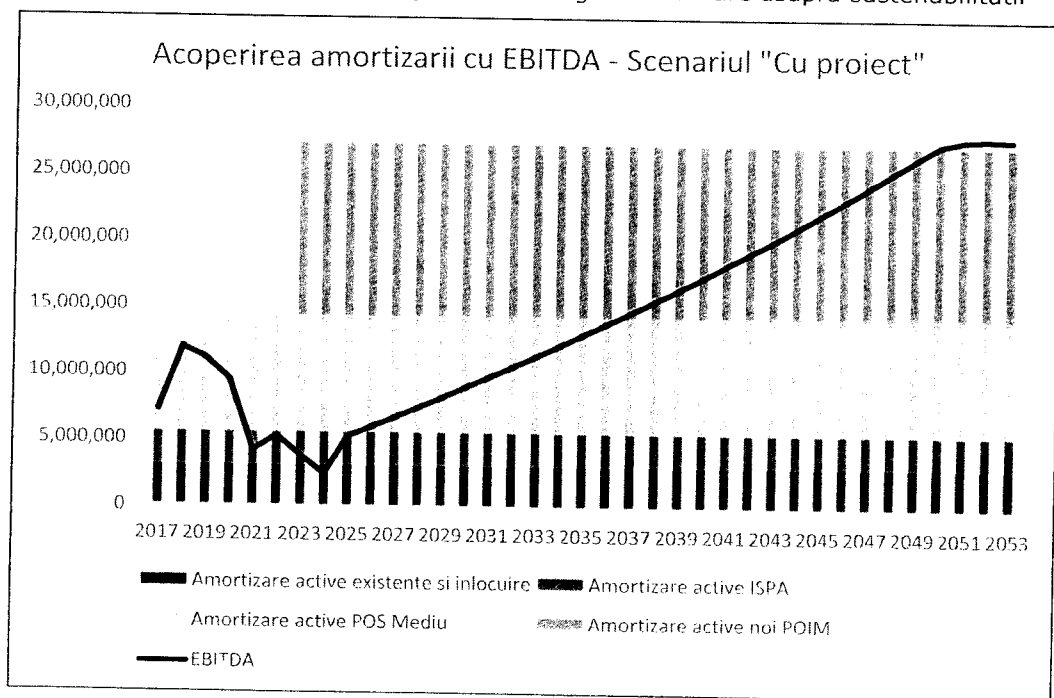
Ajustarea valorii proiectului duce la inrautatarea usoara a nivelului indicatorilor financiari ai proiectului, fara insa a afecta decizia privind necesitatea interventiei finantarii europene prin intermediul grantului.

Ca urmare a ajustarii valorii devizului general si a strategiei de tarificare pe termen lung, EBITDA pentru scenariul "Cu proiect" acopera pe termen lung intreaga amortizare, asigurand sustenabilitatea operatorului.

De asemenea, soldul de numerar din Fluxul de Numerar pentru operatorul regional este pozitiv in toti anii de analiza, aratand sustenabilitatea operatorului.

Dupa cum se poate observa in figura urmatoare, versiunea revizuita a strategiei de tarificare asigura respectarea cerintelor de sustenabilitate pe termen scurt, mediu si lung din Ghidul ACB, fiind inregistrat un deficit de finantare (funding gap) la valori identice de valoarea din modelul initial.

Figura 34: Impactul ajustarii strategiei de tarificare asupra sustenabilitatii

Acoperirea amortizarii prin EBITDA se face respectand si urmatoarele doua cerinte:

- Procent din amortizarea anuala inclusa in tarif in anul 2047: 88.7%, care este mai ridicat decat nivelul minim de 80%;
- Procent din amortizarea totala cumulata inclusa in tarif in perioada 2018-2047: 49.7%, care este mai ridicat decat nivelul minim de 40%;

Ajustarea valorii devizului general afecteaza si valoarea indicatorilor economici ai proiectului. Impactul pe indicatorii economici ai proiectului este prezentat in urmatorul tabel:

Tabel 13: Impactul ajustarii indicatorilor economici - final

Analiza economica - inainte

Valoarea Actualizata Neta	340,056,829
Rata de Rentabilitate Economica	9.94%
Indicatorul Beneficiu-Cost	2.12

Analiza economica - dupa

Valoarea Actualizata Neta	245,420,749
Rata de Rentabilitate Economica	8.38%
Indicatorul Beneficiu-Cost	1.65

Ajustarea modelului ACB a dus la scaderea valorilor pentru indicatorii economici, dar acestia inca sunt pozitivi, ceea ce arata ca majorarea valorii proiectului nu afecteaza sustenabilitatea economica a acestuia. Proiectul indica indicatori economici satisfactori cu beneficii economice care depasesc semnificativ costurile economice, dovedind faptul ca Proiectul merita sa fie cofinantat.

In reasezarea ajutorii strategiei de tarificare, au fost considerate urmatoarele principii:

- Strategia de tarificare a presupus ca tariful tinta pentru anul 2025 sa fie identic cu cel rezultat din vechea strategie de tarificare;
- Tariful initial a fost considerat tariful in vigoare la data de 1 August 2021 conform Deciziei ANRSC nr. 181 din 16.12.2020;
- Ajustarea din anul 2022 a fost considerata identica cu cea din strategia de tarificare din Analiza Cost-Beneficiu initiala a proiectului;
- Ajustarea din anul 2023 a fost calculat astfel incat tariful tinta pentru acest an sa fie identic cu cel rezultat din vechea strategie de tarificare;
- In anul 2024 nu s-au considerat ajustari de tarife in termeni reali pentru a evita discutiile cu autoritatile locale in an electoral;
- Ajustarile din vechea strategie de tarificare pentru anii 2024 si 2025 vor fi aplicate cumulat in anul 2025 pentru a respecta tariful tinta pentru acest an din vechea strategie de tarificare;
- Ajustarile de tarife pentru perioada 2026-2029 au fost determinate pentru a asigura sustenabilitatea proiectului de investitii si a operatorului;

Propunerea de modificare a strategiei de tarificare este urmatoarea:

Tabel 14: Propunerea de modificare a strategiei de tarificare

Strategia de tarificare initiala:									
Strategia de tarificare - inainte									
	Tarif initiala	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	
Apa	4.50	10.00%	5.00%	3.50%	2.50%	1.50%	2.00%	2.00%	
Apa uzata	3.99	9.27%	5.00%	3.50%	3.00%	2.50%	3.00%	2.20%	

Strategia de tarificare revizuita:									
Strategia de tarificare - dupa									
	Tarif initiala	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Apa	5.21	2.50%	4.85%	0.00%	4.00%	1.85%	1.85%	1.85%	1.85%
Apa uzata	4.59	3.00%	5.75%	0.00%	5.20%	2.20%	2.20%	2.20%	2.20%

Noua strategie de tarificare incluzand si formula de ajustare este prezentata in detaliu in Anexa 1 la prezentul Raport.

PLANUL ANUAL DE EVOLUTIE A TARIFELOR
(STRATEGIA DE TARIFARE)

Strategia de tarificare inclusă în prezentul document a fost fundamentata in conformitate cu metodologia de fundamentare Analiza cost-beneficiu, pentru investitiile in infrastructura de apa, aprobata prin Hotararea Guvernului nr.677/2017 si este prezentata in tabelul urmator:

STRATEGIA DE TARIFARE (in procente)	Tarif initial (actual)	Ajustari in termeni reali							
		2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
		RON/m3	%	%	%	%	%	%	%
Tarif apa	5,21	2,50%	4,85%	0,00%	4,00%	1,85%	1,85%	1,85%	1,85%
Tarif canalizare-epurare	4,59	3,00%	5,75%	0,00%	5,20%	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%

* Ajustările în termeni reali nu includ inflația în perioada dintre ajustările tarifare și nici taxa pe valoare adăugată.

Strategia de tarificare presupune ajustari ale tarifelor la **1 iunie** in anii 2022 si 2023 si ulterior in fiecare an la **1 ianuarie** atat cu inflatia cumulata pe ultimul an, cat si in termeni reali.

Tariful la datele respective va fi calculat conform urmatoarei formule:

$$\text{Tarif } n+i = \text{Tarif } n \times (1+a_{n+1}) \times (1+a_{n+2}) \times \dots \times (1+a_{n+i}) \times I_{n+i}$$

Unde:

Tarif $n+i$ – tariful la data $n+i$

Tarif n – tariful initial;

a_{n+1} , a_{n+2} - ajustari in termeni reali a tarifului la datele $n+1$, $n+2$

a_{n+i} - ajustari in termeni reali a tarifului la data $n+i$

I_{n+i} – inflatia aferenta ajustarii $n+i$ care se calculeaza conform urmatoarei formule:

$$I_{n+i} = \frac{\text{CPI} \times (1+\text{INF})^{m/12}}{\text{IPI}}$$

unde:

CPI - cel mai recent Indice al preturilor disponibil;

IPI - indicele preturilor initial, de la luna **iulie 2021**;

INF – inflatia pentru perioada de 12 luni inainte de cel mai recent Indice al preturilor disponibil;

m - numarul de luni intre data celui mai recent indice de pret disponibil si data efectiva a noului tarif;

Indicele Preturilor – Indicele Preturilor de Consum Total publicat lunar de Institutul National de Statistica.

Tarifele mai sus mentionate reprezinta o estimare a tarifelor minime necesare, luand in considerare evolutia ulterioara a costurilor de operare. Aceste tarife pot suferi ajustari sau modificari in functie de urmatoarele elemente:

- conditionalitatile incluse in contractele de finantare pentru obtinerea finantarii din fonduri europene sau de la bugetul de stat;
- conditionalitatile incluse in contractul de imprumut pentru co-finantarea proiectului finantat din POIM;
- rezultatele proiectiilor financiare din planul de afaceri;
- impactul strategiilor viitoare de investitii, in conformitate cu Master Planul.

În cazul preluării de noi localități în aria de operare a societatii, de la data preluării, se va aplica tariful unic pentru întreaga arie de operare, in vigoare la acea data.

După anul 2029, până la aprobarea unei noi strategii de tarifare cu ajustari in termeni reali, se va aplica anual ajustarea cu inflația conform formulei de mai sus.